

(PROJEKT)

Załącznik

do uchwały Rady Ministrów

Nr z dnia 2015 r.

PROGRAM WIELOLETNI „EUROPEJSKA STOLICA KULTURY 2016”

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1. DIAGNOZA	6
1.1. UCZESTNICTWO W KULTURZE A KAPITAŁ SPOŁECZNY	6
1.2. EUROPEJSKA STOLICA KULTURY – ROLA I ZNACZENIE	7
1.3. WROCŁAW – PRZYSTĄPIENIE DO KONKURSU.....	7
1.4. WROCŁAW – OPOWIEŚĆ NIEZWYKŁA	9
1.5. SOCZEWKA WSPÓŁCZESNEJ EUROPY	10
1.6. UCZESTNICTWO W KULTURZE - POTENCJAŁ DOLNEGO ŚLĄSKA.....	10
1.7. PERSPEKTYWA ROZWOJU TURYSTYKI KULTURALNEJ	14
2. CELE PROGRAMU WIELOLETNIEGO	16
2.1. CELE GŁÓWNE.....	16
2.2. CELE SZCZEGÓŁOWE	16
3. ZGODNOŚĆ PROGRAMU WIELOLETNIEGO Z EUROPEJSKIMI I POLSKIMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	18
4. ADRESACI PROGRAMU WIELOLETNIEGO	21
5. ANALIZA SWOT PROGRAMU WIELOLETNIEGO	22
6. WYKAZ PROJEKTÓW PROGRAMU WIELOLETNIEGO	23
6.1. ZGODNOŚĆ PROGRAMU Z APLIKACJĄ KONKURSOWĄ EUROPEJSKIEJ STOLICY KULTURY	23
6.2. ZGODNOŚĆ PROGRAMU Z ZAŁOŻENIAMI PODSTAWOWYMI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO ODNOSZĄCYMI SIĘ DO CELÓW PROJEKTU EUROPEJSKIEJ STOLICY KULTURY	26
7. OPISY PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO	31
7.1. ZIMOWA FIESTA OTWARCIA I ZAMKNIĘCIA ESK	31
7.2. PÓŁMETEK FLOW (PRZEPŁYW)	34
7.3. MIASTO PRZYSZŁOŚCI	36
7.4. WSPÓŁPRACA Z SAN SEBASTIAN.....	37
7.5. DOLNOŚLĄSKA PLATFORMA ESK 2016+.....	40
7.6. KOALICJA MIAST 2016.....	42
7.7. AIR WRO (ARTISTS IN RESIDENCE / ARTYSTYCZNE REZYDENCJE)	44
7.8. KOŚCIÓŁ: PIĘKNO I KICZ	46
7.9. WROCŁAW - LWÓW	48
7.10. WOLONTARIAT 2016 – ANIMATORZY KULTURY	51
7.11. MIĘDZYNARODOWA OLIMPIADA TEATRALNA.....	53
7.12. TEATR +	55
7.13. PRZEGLĄD PIOSENKI AKTORSKIEJ – EDYCJA SPECJALNA	58
7.14. BRAVE FESTIWAL ORAZ BRAVE KIDS – PRZECIW WYPĘDZENIOM Z KULTURY – EDYCJA SPECJALNA....	59
7.15. SINGING EUROPE (ŚPIEWAJĄCA EUROPA)	61
7.16. WROCK FOR FREEDOM	64
7.17. JAZZ WE WROCŁAWIU	66
7.18. THANKS JIMMY FESTIVAL – EDYCJA SPECJALNA	68
7.19. KONCERTY MEGAGWIAZD	70
7.20. HISZPAŃSKA NOC Z CARMEN	72
7.21. EUROPEJSKIE NAGRODY FILMOWE.....	74
7.22. PROGRAM EDUKACJI FILMOWEJ	76

7.23.	OPERY FILMOWE.....	78
7.24.	MISTRZOWIE KINA EUROPEJSKIEGO.....	81
7.25.	WROCŁAW STOLICĄ LITERATURY.....	83
7.26.	SZTUKI WIZUALNE.....	85
7.27.	CYKL WYSTAW WIELKICH MALARZY.....	88
7.28.	7 CUDÓW DOLNEGO ŚLĄSKA.....	90
7.29.	ARCHITEKTURA.....	94
7.30.	EDUKACJA ARTYSTYCZNA.....	96
7.31.	EDUKACJA KULTURALNA.....	98
7.32.	PROMOCJA ESK 2016.....	101
8.	ZARZĄDZANIE EUROPEJSKĄ STOLICĄ KULTURY 2016.....	104
9.	UKŁAD INSTYTUCJONALNY PROGRAMU WIELOLETNIEGO.....	105
10.	MECHANIZMY FINANSOWANIA, MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	106
11.	WSKAŹNIKI EUROPEJSKIEJ STOLICY KULTURY 2016.....	108
12.	ZASADY AKTUALIZACJI PROGRAMU WIELOLETNIEGO.....	108
13.	KOSZTY REALIZACJI PROGRAMU WIELOLETNIEGO.....	109
14.	KOSZTY PROGRAMU WIELOLETNIEGO W STOSUNKU DO PLANU KOSZTÓW EUROPEJSKIEJ STOLICY KULTURY 2016.....	109
15.	PODSUMOWANIE.....	111

Spis Tabel:

Tabela 1. Uczestnictwo w kulturze na terenie woj. dolnośląskiego – wybrane wydarzenia	14
Tabela 2. Uczestnictwo w kulturze na terenie woj. dolnośląskiego – częstotliwość udziału w wydarzeniach.....	14
Tabela 3. Zgodność Programu z aplikacją konkursową Europejskiej Stolicy Kultury 2016.....	23
Tabela 4. Zgodność Programu z założeniami Parlamentu Europejskiego odnoszącymi się do celów projektu Europejskiej Stolicy Kultury 2016	27
Tabela 5. Wskaźniki realizacji Europejskiej Stolicy Kultury 2016.....	108
Tabela 6. Struktura finansowania Europejskiej Stolicy Kultury 2016 z uwzględnieniem źródeł i charakteru wydatków	109
Tabela 7. Finansowanie wydatków na Europejską Stolicę Kultury 2016 w poszczególnych latach (według wykonania i planu)	110
Tabela 8. Zaangażowanie środków Programu z podziałem na rodzaj kosztów.	110

Spis schematów

Schemat 1. Struktura zarządzania Europejską Stolicą Kultury 2016.....	104
Schemat 2. Schemat instytucjonalny Programu Wieloletniego.....	105
Schemat 3. Przepływy finansowe.....	107

Spis wykresów:

Wykres 1. Liczba imprez masowych według województw w 2012 r.	12
Wykres 2. Uczestnicy imprez masowych według województw w 2012 r.	13
Wykres 3. Turyści zagraniczni korzystający we Wrocławiu z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania według wybranych krajów w 2012 r.	15

Wstęp

Kultura dla współczesnego świata jest jednym z najważniejszych źródeł tworzenia kapitału społecznego, niezbędnego do budowania społeczeństwa ukierunkowanego na rozwój. Inwestycja w kulturę tworzy podstawy do wspólnych starań o utrzymanie pożądanego tempa rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz przezwyciężenie kryzysu gospodarczego.

Wrocław w ostatnich latach to przede wszystkim miejsce intensywnego rozwoju gospodarczego i społecznego. Dotychczasowy rozwój wynikał w dużej mierze z konieczności nadrabiania zaległości względem Europy i możliwy był dzięki rezerwom o charakterze ilościowym. W znacznym stopniu zostały one jednak wyczerpane. Niezbędnym warunkiem następnego etapu rozwoju – tak w przypadku miasta, jak i całego kraju – musi być zmiana jakościowa. Polegać powinna ona na promowaniu aktywności obywatelskiej, społecznej, zawodowej i twórczej. Drogą ku temu jest stworzenie warunków i uruchomienie mocnego impulsu do wzrostu uczestnictwa obywateli w życiu kraju, a także w kulturze. Poprzez kulturę możliwa jest bowiem realizacja zadań strategicznych¹⁾, stojących zarówno przed współczesną Polską, jak również całą Europą, tj.:

- budowanie postaw kooperacji, kreatywności i komunikacji,
- podniesienie wskaźnika zaufania społecznego,
- zwalczanie kontrastów w jakości życia,
- zwiększanie dostępności do zasobów kultury,
- zlikwidowanie podwójnej peryferyjności (uboższych krajów, w tym Polski, względem tzw. Starej Europy oraz małych miejscowości wobec dużych aglomeracji),
- wzmacnianie dialogu obywatelskiego oraz rozwój instrumentów ekonomii społecznej,
- wzmacnianie sektora kultury i przemysłów kreatywnych jako źródeł innowacyjności.

Wrocław to właściwie miniaturowy model wspólnoty europejskiej, w którym na przestrzeni lat zgromadziło się wiele różnorodności. Miasto, dzięki wielonarodowej i wielokulturowej przeszłości, ma predyspozycje, by działać na rzecz głębszej integracji kulturowej mieszkańców Europy. Wrocławianie, obywatele miasta przyjaznego wobec gości z innych części świata, pragną dążyć do zbliżania narodów europejskich w sferze kultury.

Program Europejskiej Stolicy Kultury, (zwany dalej „ESK 2016”), opracowany został jako odpowiedź na wyzwania, przed jakimi staje dzisiaj Wspólnota Europejska. ESK będzie dialogiem kultur wszystkich narodów Europy, które w 2016 roku zaprosimy do naszego miasta. Mieszkańcy Wrocławia – jako reprezentanci całego kraju – pragną zabrać głos na forum europejskim, by opowiedzieć o swoich trudnych dziejach, o żywotności i unikatowości swojej kultury. Jedno z największych i najważniejszych miast Europy Środkowej ma do opowiedzenia niepowtarzalną historię. Wierzymy przy tym, że opowieść Wrocławia zawiera

¹⁾ Zob.: *Polska 2030. Wyzwania rozwojowe*, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Warszawa 2009 oraz *Strategia rozwoju kapitału społecznego*, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa 2013.

także odpowiedź na pytanie o Europę jutra, o Europę wielu kultur, Europę aktywnych obywateli²⁾.

Dlatego też, istotnym jest, by programowi ESK 2016 nadać spektakularny, w pełni europejski wymiar - taki, który da gwarancję wzrostu partycypacji mieszkańców Wrocławia, Dolnego Śląska, Polski i Europy w wydarzeniach kulturalnych i życiu społecznym. Uzyskanie tytułu ESK stworzyło bowiem nowe przestrzenie dla aktywności ludzi. Potencjału tego nie można zmarnować.

1. Diagnoza

1.1. Uczestnictwo w kulturze a kapitał społeczny

Przeprowadzone w 2013 roku badania i stworzona na ich podstawie unijna tablica wyników innowacji dowodzi, że zachodzi prosta korelacja między uczestnictwem w kulturze a stopniem innowacyjności społeczeństw i krajów³⁾. Innymi słowy państwa, w których obywatele częściej uczestniczą w kulturze są również najbardziej innowacyjne, a więc bardziej rozwinięte. Skutkuje to także wzrostem kapitału społecznego i społecznego zaufania, a co najważniejsze obywatele tych krajów są bardziej zadowoleni z życia. Realizacja programu ESK Wrocław 2016 ma bezpośredni wpływ na społeczeństwo, w tym na szczegółowe efekty w następujących obszarach:

- pobudzanie kulturalnych aspiracji mieszkańców,
- zapobieganie wykluczeniu z życia kulturalnego ze względu na bariery ekonomiczne i infrastrukturalne,
- odzyskiwanie przestrzeni miejskich dla działań kulturalnych,
- organizacja wydarzeń o charakterze artystyczno-kulturalnym w obszarach ogólnodostępnych i mogących zgromadzić wielotysięczną widownię,
- wspieranie działań o charakterze edukacyjnym i uruchomienie projektów zmierzających do wychowania przyszłych obywateli do aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- aktywizacja i zaangażowanie mieszkańców w określenie sposobów realizacji ich potrzeb kulturalnych,
- budowanie kapitału społecznego poprzez działania o charakterze kulturalnym,
- nawiązanie współpracy międzynarodowej,
- rozwijanie idei turystyki kulturalnej poprzez organizację wydarzeń o znaczeniu ponadlokalnym.

Wszystkie działania podjęte w ramach ESK Wrocław 2016 mają tym samym szansę ugruntować na forum europejskim wizerunek Wrocławia, Dolnego Śląska i Polski, czyniąc z nich podmioty świadomie i konsekwentnie budujące nową europejską wspólnotę społeczną, gotową na zmiany współczesnego świata. Podmioty te, posiadające poczucie

²⁾ *Przestrzenie dla piękna na nowo rozważone. Aplikacja Wrocławia o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016*, s. 8.

³⁾ Źródło: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/facts-figures-analysis/innovation-scoreboard/index_en.htm

silnej tożsamości narodowej, są jednocześnie otwarte na wielokulturowość, korzystają z rozwoju technologicznego, a także są atrakcyjne w kategoriach turystyki kulturalnej.

1.2. Europejska Stolica Kultury – rola i znaczenie

Prestiżowy tytuł Europejskiej Stolicy Kultury przyznawany jest przez Radę Unii Europejskiej. Miasto noszące ten tytuł, ma niepowtarzalną okazję do zaprezentowania w ciągu całego roku własnego, regionalnego i ogólnokrajowego potencjału kulturalnego. Idea obchodów Europejskiej Stolicy Kultury powstała 13 maja 1985 roku, podczas spotkania Rady Europejskiej ministrów kultury. Przedstawiła ją grecka minister kultury Melina Mercouri. Od początku pomysł miał na celu dążenie do integracji społeczeństw europejskich poprzez kulturę oraz próbę określenia wspólnego dziedzictwa krajów Starego Kontynentu. Na przestrzeni lat idea ESK stała się jedną z najbardziej rozpoznawalnych inicjatyw Komisji Europejskiej. Przeprowadzone przez Komisję Europejską badania nad odbiorem inicjatywy ESK przez społeczność europejską wskazały, iż wywarła ona korzystny wpływ na rozwój kultury i turystyki w poszczególnych miastach, a także wyzwalała społeczną energię, poczucie dumy i współodpowiedzialności wśród mieszkańców nominowanych miast. Najważniejszym celem każdej edycji ESK jest wzmocnienie europejskiej współpracy w dziedzinie kultury, wspieranie dialogu międzykulturowego, ale także promocja danego miasta - zaprezentowanie jego różnorodności, dziedzictwa, potencjału kultury i sztuki. Co roku tytuł ten otrzymują inne miasta, na których skupia się spojrzenie całej Europy. Od 2009 roku wybierane są równocześnie dwa miasta, jedno ze „starego” i jedno z „nowego” państwa członkowskiego.

Podstawowe założenie ESK, czyli współpraca międzynarodowa na poziomie lokalnym oraz budowanie wspólnego kapitału społecznego Unii Europejskiej poprzez silnie angażujące projekty o charakterze kulturalnym, zyskuje szczególnie na znaczeniu w ostatnich latach, kiedy w efekcie spowolnienia gospodarczego pojawiają się postulaty zmierzające do zaburzenia integralności Unii Europejskiej.

1.3. Wrocław – przystąpienie do konkursu

W grudniu 2008 Rada Miejska Wrocławia podjęła decyzję o wystartowaniu Wrocławia w konkursie o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Prace rozpoczął interdyscyplinarny zespół ds. przygotowania kandydatury Wrocławia, złożony z pracowników Urzędu Miasta, instytucji kultury, artystów oraz organizacji pozarządowych zajmujących się kulturą. Wynikiem prac zespołu był szereg analiz społecznych oraz kulturoznawczych diagnozujących kondycję Wrocławia i jego kultury.

W lutym 2010 roku decyzją Rady Miejskiej Wrocławia została powołana instytucja kultury Wrocław 2016. Jej zadaniem była koordynacja pracą nad aplikacją – dokumentem, będącym podstawą oceny miasta w konkursie ESK, współpracą z podmiotami kultury i organizacjami społecznymi. Rozpoczęły się konsultacje z podmiotami kultury w mieście i regionie oraz kampania informacyjna i promocyjna dotycząca konkursu.

Po siedmiu miesiącach intensywnej pracy aplikacja konkursowa została złożona w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. „Przestrzenie dla piękna” stały się hasłem przewodnim aplikacji, natomiast ideą wiodącą sformułowanie: „Metamorfozy kultur”.

13 października 2010 panel jurorów pod przewodnictwem doktora Manfreda Gaulhofera ogłosił awans Wrocławia do finału konkursu. Rozpoczęły się prace nad drugą aplikacją konkursową. Kontynuowane były prace programowe oraz konsultacje społeczne, spotkania, debaty.

16 maja 2011 nadszedł termin dostarczenia drugiej, finałowej aplikacji Wrocławia.

W czerwcu 2011 w trakcie wizyty reprezentacji panelu jurorów we Wrocławiu odbyły się spotkania z władzami miasta i regionu, mieszkańcami i artystami, pracownikami instytucji kultury, które były kluczowym elementem decydującym o obrazie Wrocławia jako kandydata do tytułu. Jurorzy wizytują Nadodrze – jedną z rewitalizowanych dzielnic Wrocławia, gdzie mają możliwość wsłuchać się w głosy zwykłych wrocławian na temat startu naszego miasta w konkursie.

20-21 czerwca 2011: finał konkursu w Warszawie. Mają miejsce prezentacje pięciu miast ubiegających się o tytuł ESK 2016: Gdańska, Katowic, Lublina, Wrocławia, Warszawy.

Po naradzie panelu ekspertów przewodniczący jurorów Manfred Gaulhofer ogłosił ostateczne wyniki konkursu: Wrocław został jednogłośnie wybrany Europejską Stolicą Kultury 2016.

Rok po zwycięstwie w konkursie, w Brukseli, następuje oficjalna nominacja Wrocławia do tytułu ESK 2016 – od tego momentu Wrocław jest już pełnoprawną stolicą kultury w roku 2016. Chcąc uświetnić ten fakt, zostaje zorganizowany program „Via Cultura”, całodzienny maraton wydarzeń kulturalnych odbywających się w różnych częściach miasta. „Via Cultura” kończy się wielkim sukcesem – bierze w niej udział kilkadziesiąt tysięcy wrocławian.

W lipcu 2012 z połączenia instytucji Wrocław 2016 i Centrum Sztuki IMPART powstaje instytucja odpowiedzialna za przygotowanie i realizację obchodów ESK 2016 - Biuro Festiwalowe IMPART 2016.

Dyrektorem Generalnym instytucji, a tym samym głównym koordynatorem projektu Wrocław ESK 2016, został Krzysztof Maj.

Powołanie instytucji oraz głównego koordynatora prac było nowym impulsem w procesie przygotowań do obchodów w roku 2016. Powołana zostaje Rada Kuratorów Artystycznych, która odpowiada za m.in. ostateczny kształt programu artystycznego ESK w roku 2016. W skład Rady wchodzi osoby zaangażowane we współtworzenie aplikacji Wrocławia, głównie w zakresie kluczowych projektów. Ewa Michnik, Agnieszka Franków - Żelazny, Michał Bieniek, Jarosław Fret, Roman Gutek, Irek Grin, Zbigniew Maćków, a także Chris Baldwin – kurator, któremu powierzono przygotowanie wydarzeń związanych z ceremonią otwarcia i zamknięcia roku obchodów ESK 2016. W styczniu 2014 Rada Kuratorów wyłania przewodniczącego – Jarosława Freta, który pełni funkcję szefa artystycznego.

W maju 2014 roku z połączenia dwóch instytucji kultury: Wratislavia Cantans oraz Filharmonii Wrocławskiej, powstaje instytucja Narodowe Forum Muzyki współprowadzone

przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Gminę Wrocław oraz Marszałka Dolnośląskiego. Narodowe Forum Muzyki ściśle współpracuje z Biurem Festiwalowym Impart 2016 przy realizacji Programu Wieloletniego „Europejska Stolica Kultury 2016” (dalej zwane PW ESK 2016). Współpracę tą reguluje specjalna umowa partnerska.

Wrocław, dzieląc tytuł ESK w 2016 z hiszpańskim partnerem – miastem San Sebastian, staje się pomostem między Wschodem a Zachodem. Jednocześnie, zgodnie z założeniami programu Unii Europejskiej, dzięki współpracy w ramach ESK 2016 ze Lwowem, wzmacniane jest Partnerstwo Wschodnie w szczególności z Ukrainą.

Przedsięwzięcia składające się na program ESK 2016 w innowacyjny sposób odwołują się do historii Wrocławia i Dolnego Śląska, potwierdzając tym samym nie tylko jego wielowiekową przynależność do europejskiej rodziny, ale również dynamiczny rozwój i stabilność. Przedstawiają Wrocław jako nowoczesne miasto, przyjazną przestrzeń publiczną, rozwijającą się według przemyślanego planu, gotową na wyzwania XXI wieku i przygotowaną do kooperacji na poziomie międzynarodowym. Staraniem wszystkich powinno być przeniesienie cech miasta na wizerunek całego kraju. Tym bardziej, że zaproszenie do współpracy innych polskich miast konkurentów do tytułu ESK, m.in. Lublina, Katowic, Gdańska, Łodzi - dowodzi, że realizacja programu jest wyzwaniem ogólnopolskim.

1.4. Wrocław – opowieść niezwykła

Wrocław, miasto o 1000-letnim dziedzictwie, nazywany był w przeszłości około pięćdziesięcioma różnymi nazwami: Wrotizla, Vratislav, Vroclav, Wratislavia, Vratislavia, Pressela, Presslaw, Brassel, Breslauia, Wretslaw, Budorgis, Bressla, Boroszló, Bresslau, Breslau. Liczne nazwy Wrocławia były mu nadawane przez rozmaite narody, które w nim zamieszkiwały. Byli to m.in. Czesi, Niemcy, Polacy, Żydzi i Romowie. Każdy naród wplatał w historię tego miejsca swoją kulturę, religię, zwyczaje. Wielość nazw miasta jest zatem symbolem jego złożonej historii i wielobarwnej tradycji⁴⁾. Są to dzieje wielu europejskich narodów, kultur, języków i religii, a także wielu państw władających na przemian tą częścią Europy. Tysiącletnia historia Wrocławia to dzieje spotkań różnych: narodów, tradycji, kultury i sztuki. Ze spotkań tych powstała wyjątkowo złożona historia. O tych spotkaniach wrocławianie pragną opowiedzieć Europie.

Najbardziej dramatycznym wydarzeniem w ponad tysiącletnim dziedzictwie miasta była bezprecedensowa w historii Europy Środkowej niemal całkowita wymiana ludności.

Tuż przed drugą wojną światową, w roku 1939, liczba mieszkańców Breslau wynosiła prawie siedemset tysięcy. W wyniku pojałtańskich migracji nastąpiła niemalże całkowita wymiana ludności – społeczność niemiecka została przymusowo ewakuowana na zachód od Odry, natomiast miasto zostało zasiedlone przez obywateli Polski centralnej i kresów wschodnich – w szczególności obywateli terenów Lwowa i Wilna. Pionierów czekało wyjątkowo trudne zadanie – odbudowa zniszczonego miasta oraz rekonstrukcja struktury społecznej. Zatem Wrocław budował, dekada po dekadzie, swoją nową tożsamość. Składał

⁴⁾ Zob.: *Przestrzenie dla piękna na nowo rozważone. Aplikacja Wrocławia o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016*, s. 10.

się na nią mit Lwowa, pionierski okres powojenny i znakomite osiągnięcia świata kultury i nauki. Poziom zaludnienia z 1939 r. miasto osiągnęło dopiero w 1983 r.

Dzięki tym procesom, Wrocław wrócił na stałe do grona znaczących miast Europy. Dla Polski realizacja programu ESK Wrocław 2016 oznacza szansę zapoznania Europy z niezwykle, dramatyczną historią miasta, w której ogniskuje się historia naszego kraju.

1.5. Soczewka współczesnej Europy

Breslau przemieniony we Wrocław stał się laboratorium, w którym przywieziona z Kresów Wschodnich kultura polska rozkwitła na podłożu pozostawionego tu przez Niemców materialnego dziedzictwa, a następnie uległa metamorfozie w unikatową kulturową formację. Wrocław, miasto wielkich możliwości, przyciąga tysiące Polaków ze wszystkich regionów kraju i aktywnie pielęgnuje ich rozmaite kultury⁵⁾. Dzisiejszy Wrocław nadal pozostaje tygłem kulturowym, w którym tożsamość wrocławian podlega przeobrażeniom pod wpływem nowych idei i tendencji. Te same procesy istotnie wpływają na współczesną kulturę europejską:

- tradycyjne wzorce kulturowe podlegają dynamicznym przemianom wskutek globalizacji,
- wielki wpływ na współczesną kulturę w Europie ma imigracja grup etnicznych i wyznawców różnych religii na kontynent europejski,
- kultura europejska ulega metamorfozom wskutek rozszerzenia Unii Europejskiej,
- coraz większa rola komunikacji cyfrowej sprawia, że przepływ informacji nabiera olbrzymich prędkości i ma coraz silniejsze oddziaływanie. Zjawisko to prowadzi do zmniejszenia dystansu informacyjnego, lecz także – paradoksalnie – do podziałów i alienacji społecznej⁶⁾.

Te przemiany sprawiają, iż cały nasz kontynent staje się miejscem, w którym metamorfozom ulegają kultury wszystkich narodów Europy – zarówno nowej, jak i starej UE. Program ESK Wrocław 2016 zaprojektowany został jako przestrzeń do dialogu o przemianach kultur europejskich: zarówno tych historycznych dziedzicznych, jak i tych, które stają się wyzwaniem przyszłości.

1.6. Uczestnictwo w kulturze - potencjał Dolnego Śląska

W opublikowanym w kwietniu 2013 r. raporcie z badania „Jakość życia mieszkańców regionu Dolnego Śląska – aspiracje i style życia Dolnoślązaków w sferze socjalnej, konsumpcyjnej i kulturowej” (realizacja na zlecenie Centrum Monitoringu Społecznego i Kultury Obywatelskiej) respondenci zwrócili uwagę na nasilający się w regionie problem dostępu do instytucji kultury. Zasygnalizowali także coraz bardziej ograniczoną rolę władz w zakresie polityki kulturalnej i postępującą prywatyzację odbioru przekazów kulturowych, co z kolei grozi poszerzeniem obszarów wykluczenia.

⁵⁾ *Ibidem*, s. 11.

⁶⁾ *Ibidem*, s. 11.

Z przeprowadzonych badań ilościowych i jakościowych wynika, że największym problemem są ciągle niskie aspiracje Dolnoślązaków w sferze kulturowej, zwłaszcza na terenach wiejskich i w małych miejscowościach. Brakuje w tym zakresie wsparcia dla organizacji pozarządowych, zajmujących się działalnością kulturalną oraz aktywności samych organizacji trzeciego sektora.

W zestawieniu z dużymi różnicami w poziomie kapitału kulturowego niskie zaangażowanie obywatelskie skutkuje trudnościami w tworzeniu adekwatnej do potrzeb mieszkańców oferty kulturalnej.

W strukturze budżetów polskich gospodarstw domowych całkowite roczne wydatki związane z kulturą wynoszą zaledwie 415 euro⁷⁾. Wartość ta znacząco odbiega od średniej krajów Unii Europejskiej (888 euro) i sytuuje Polskę na końcu listy. Dla porównania statystyczne niemieckie gospodarstwo domowe średniorocznie wydaje na kulturę 1334 euro, belgijskie – 1316 euro, irlandzkie – 1690 euro, włoskie – 833 euro, a czeskie – 607 euro. Wskaźnik ten jest wyższy również w krajach zmagających się z konsekwencjami poważnego spowolnienia gospodarczego oraz niewydolności systemu finansów publicznych. W Hiszpanii wynosi on 794 euro na gospodarstwo domowe, a w Grecji – 740 euro. Na tle całej Europy pod względem uczestnictwa w kulturze mierzonego wydatkami ponoszonymi przez gospodarstwa domowe Polska porównana może być do Węgier- 493 euro i Słowacji - 390 euro.

Zapotrzebowanie na obcowanie z kulturą w Polsce od kilku lat powoli, ale systematycznie rośnie. Ta sama tendencja utrzymuje się wśród mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska. Wzrasta także przekonanie o silnym związku pomiędzy stopniem innowacyjności społeczeństwa i jego potencjałem intelektualnym, a uczestnictwem w kulturze. W tym kontekście program obchodów ESK Wrocław 2016 staje się doskonałą okazją do podkreślenia możliwości Dolnego Śląska jako regionu o znaczącym zapleczu demograficznym i intelektualnym (1/3 mieszkańców Wrocławia ma wyższe wykształcenie, a blisko 70% legitymuje się przynajmniej maturą), w którym stworzono warunki do rozwijania innowacji, wspierania przemysłów kreatywnych oraz lokowania inwestycji wymagających zasilenia jakościowym kapitałem ludzkim o odpowiednich kwalifikacjach, aspiracjach i ambicjach.

Dolny Śląsk jest ważnym ośrodkiem kultury w Polsce. Fakt ten wynika z bogatej historii, zróżnicowania kulturowego, terytorialnego i demograficznego. Liczne instytucje i inne podmioty działające w sferze kultury pełnią bardzo ważną rolę w jej upowszechnianiu oraz pobudzaniu aktywności mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska w życiu kulturalnym. Centrum regionu jest Wrocław, ale istotną rolę pełnią także pozostałe większe miasta: Jelenia Góra, Wałbrzych, Legnica i Kłodzko. Ocenia się, że województwo dolnośląskie posiada bardzo wysoki potencjał środowisk twórczych, a rozwojowi kulturalnemu sprzyja odpowiednia infrastruktura.

Na terenie województwa dolnośląskiego w 2012 r. działało 17 teatrów i instytucji muzycznych. W 2012 roku przedstawień teatralnych i koncertów muzycznych wysłuchało lub

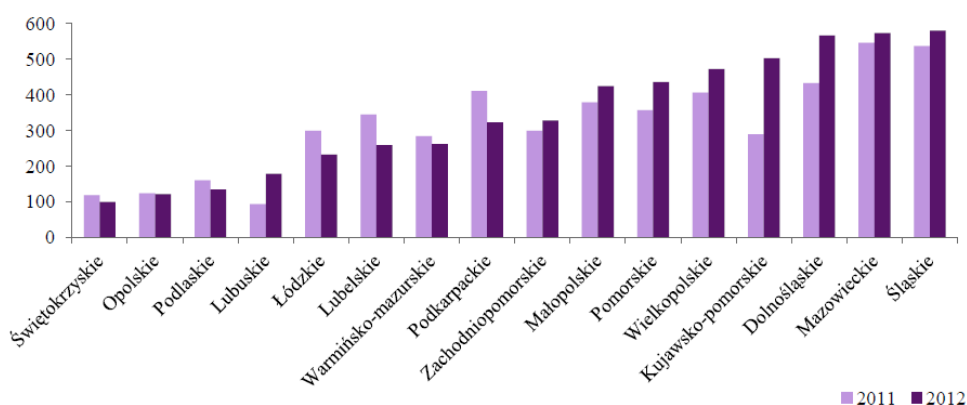
⁷⁾ Dane za: *Cultural statistics*, Eurostat, Publications Office of The European Union, Luxembourg 2011.

obejrzało w sumie 763 141 osób (w roku 2011 - 761,8 tys.). Niewielki wzrost jest jednak bardzo pozytywnym sygnałem, zwłaszcza w porównaniu z danymi dla całego kraju. Frekwencja w teatrach i filharmoniach w Polsce w ostatnich latach systematycznie spada – z 11,5 mln widzów w roku 2010 do 10,7 mln widzów w roku 2012.

W 2012 r. na terenie regionu zarejestrowanych było 58 muzeów wraz z oddziałami. Największą liczbę stanowią muzea regionalne oraz historyczne i artystyczne. W okresie 2000-2012 znacząco zwiększyła się liczba osób zwiedzających muzea województwa dolnośląskiego (z 1134,0 tys. do 1730,3 tys. osób). Tendencja ta jest zbieżna z trendem ogólnopolskim. W 2012 r. muzea w kraju odwiedziło 26,7 mln osób (wzrost o 7,2% r/r), przy czym 11,3 mln zwiedzało je bezpłatnie (w tym 8,4% w „Noc muzeów”).

Zapewnienie powszechnego uczestnictwa w kulturze byłoby możliwe poprzez znoszenie barier ograniczających korzystanie z dóbr kultury. Jednym z narzędzi może być organizacja imprez masowych, które ze względu na swój charakter, miejsce realizacji oraz zazwyczaj niższe koszty uczestnictwa stają się dla wielu osób podstawową formą obcowania z kulturą. Wrocław i województwo dolnośląskie aspirują do krajowej czołówki w kategorii liczby organizowanych imprez masowych. W roku 2012 z ogólną liczbą 567 imprez masowych województwo dolnośląskie plasowało się na 3 miejscu, tuż za województwem śląskim (581 imprez masowych) i mazowieckim (574 imprezy masowe). Dla województwa dolnośląskiego rok 2012 oznaczał wzrost w stosunku do roku 2011, kiedy to łącznie zorganizowano 433 imprezy masowe.

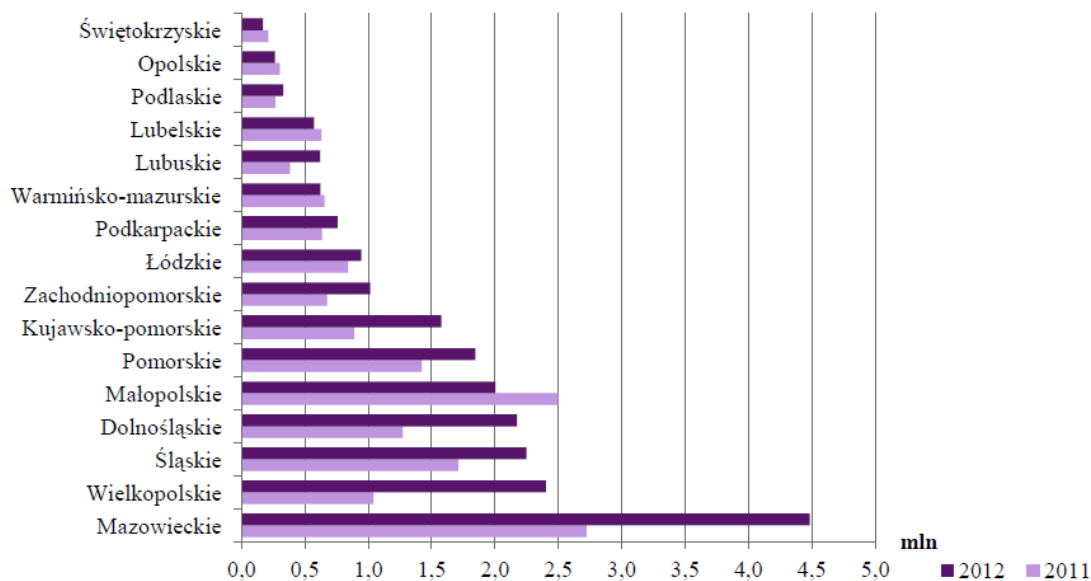
Wykres 1. Liczba imprez masowych według województw w 2012 r.

Źródło: *Kultura w 2012*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2013.

Zwiększenie liczby imprez masowych w województwie dolnośląskim przyniosło w roku 2012 niemal podwojenie liczby osób uczestniczących w tych wydarzeniach. O ile bowiem w roku 2011 zdarzenia o takim charakterze przyciągnęły łącznie 1 269 143 osoby, o tyle w roku 2012 chętnych do uczestnictwa było już 2 172 671 osób. Wynik ten dawał regionowi 4. miejsce w kraju, za województwem mazowieckim (4 483 350 uczestników), wielkopolskim (2 400 756 uczestników) i śląskim (2 247 342 uczestników).

Wykres 2. Uczestnicy imprez masowych według województw w 2012 r.

Źródło: *Kultura w 2012*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2013.

Województwo dolnośląskie, w porównaniu z województwami mazowieckim czy małopolskim, w wielu obszarach kultury odznacza się mniejszą frekwencją uczestników wydarzeń kulturalnych. Niemniej jednak zauważalne są pozytywne tendencje w zainteresowaniu mieszkańców regionu możliwościami uczestnictwa w pokazach teatralnych, seansach kinowych czy też imprezach o charakterze masowym. Potencjał dalszego wzrostu uczestnictwa mieszkańców regionu w kulturze jest niezaprzeczalny. Program ESK Wrocław 2016, poprzez charakter wydarzeń, dużą różnorodność programową oraz troskę organizatorów o znoszenie barier uczestnictwa, staje się katalizatorem zmiany zachęcającej obywateli do większego zainteresowania ofertą kulturalną.

Dane dotyczące uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych potwierdzają, że mimo niewielkiego wysiłku, który jest potrzebny do wzięcia udziału w wydarzeniu, korzysta z nich jedynie niewielki procent mieszkańców. Obserwowanym powodem takiego stanu jest brak możliwości średniokresowego planowania trwałej, konsekwentnej i regularnej oferty kulturalnej, która wpisywałaby się w oczekiwania odbiorców. Zmianę tego stanu rzeczy należy rozpatrywać z jednej strony w kategoriach zadania, jakie zostało postawione przed ESK Wrocław 2016, z drugiej natomiast w kategoriach szansy na wykreowanie wydarzeń, których realizacja w ramach ESK Wrocław 2016 może oznaczać dla nich nowe otwarcie i dotarcie do nowych odbiorców.

Tabela 1. Uczestnictwo w kulturze na terenie woj. dolnośląskiego – wybrane wydarzenia

	Nigdy nie uczestniczył em/am	Tak, raz	Tak, kilka razy	Tak, regularnie uczestniczę
a. Festiwal Nowe Horyzonty	90%	5%	4%	1%
b. Przegląd Piosenki Aktorskiej	79%	8%	12%	1%
c. Festiwal Wratistavia Cantans	82%	7%	9%	1%
d. Festiwal Teatralny Dialog	97%	1%	2%	0%
e. Festiwal Chopinowski w Dusznikach	84%	10%	6%	1%
f. Przedstawienie w Operze Wrocławskiej	49%	16%	32%	3%
g. Spektakl w Teatrze Polskim we Wrocławiu	51%	12%	35%	3%

Źródło: Centrum Monitoringu Społecznego i Kultury Obywatelskiej we Wrocławiu, grudzień 2011.

Deklarowana chęć uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych wśród mieszkańców województwa jest zdecydowanie wyższa niż faktyczne uczestnictwo, co potwierdza zamieszczona poniżej tabela samooceny. Tego typu deklaracje są przesłanką do realizacji celu, jakim jest zwiększenie uczestnictwa w kulturze poprzez wykreowanie służących temu wyjątkowych wydarzeń i okoliczności.

Tabela 2. Uczestnictwo w kulturze na terenie woj. dolnośląskiego – częstotliwość udziału w wydarzeniach

	Zdecydowanie lewa strona	Bardziej lewa strona	Ani jeden, ani drugi	Bardziej prawa strona	Zdecydowanie prawa strona	
Codzienne	9%	9%	7%	31%	45%	Odświętne
Planowe	26%	19%	12%	18%	25%	Przypadkowe
Systematyczne	8%	8%	5%	26%	53%	Nieregularne
Pionierskie	12%	11%	14%	26%	37%	Typowe
Aktywne	26%	15%	9%	21%	29%	Bierne
Twórcze	21%	11%	16%	20%	31%	Odtwórcze

Źródło: Centrum Monitoringu Społecznego i Kultury Obywatelskiej we Wrocławiu, grudzień 2011.

Na podstawie powyższych danych należy zakładać, że organizacja ESK Wrocław 2016 przełoży się na jeszcze bardziej dynamiczny wzrost uczestnictwa mieszkańców Wrocławia, województwa dolnośląskiego, ale także całego kraju we wszystkich obszarach kultury. Tym samym impuls wynikający z realizacji programu ESK Wrocław 2016, wzrost ilości wydarzeń kulturalnych oraz bliska kooperacja z pozostałymi polskimi miastami zaproszonymi do współpracy w ramach ESK przyczynią się do wyrównania szans w dostępie do dóbr kultury w skali całego kraju.

1.7. Perspektywa rozwoju turystyki kulturalnej

Korzystne położenie regionu i samego Wrocławia na przecięciu szlaków komunikacyjnych sprawia, że z Dolnego Śląska „wszędzie jest blisko”. Stolicę województwa

dzieli od głównych metropolii Europy Środkowej – Berlina, Pragi, Wiednia oraz Warszawy – odległość od 300 do 400 km. Liczbę wszystkich turystów przybywających do Wrocławia w roku 2011 oszacowano na ponad 2 mln osób. Dla roku 2012 szacunkowe dane były jeszcze wyższe i zamykają się liczbą turystów na poziomie 2,34 mln osób. Infrastruktura dogodnych połączeń lotniczych i kolejowych sprawia, że atrakcyjny program obchodów ESK Wrocław 2016 może stać się impulsem do przyspieszenia tempa rozwoju ruchu turystycznego w regionie poprzez zintensyfikowanie turystyki kulturalnej pomiędzy Wrocławiem a innymi znaczącymi aglomeracjami miejskimi tej części Europy.

Bliskość dużych niemieckich aglomeracji miejskich leżących poza granicami Polski sprawia, że wśród zagranicznych turystów odwiedzających region dominują obywatele Niemiec. Znaczną grupę stanowią również Brytyjczycy, Włosi, Hiszpanie, Francuzi, Rosjanie i Czesi. W ostatnim czasie odnotowuje się coraz częstsze wizyty turystów z Azji oraz Stanów Zjednoczonych.

Wykres 3. Turyści zagraniczni korzystający we Wrocławiu z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania według wybranych krajów w 2012 r.

Źródło: Wrocław w liczbach, Urząd Statystyczny, Wrocław 2013.

Dane te zdają się potwierdzać tezę, że Wrocław i cały region są znakomitym celem pobytów weekendowych, także dla gości zagranicznych. Taka specyfika ruchu turystycznego z jednej strony wynika z bogatej siatki połączeń komunikacyjnych z Wrocławiem, z drugiej natomiast – ze stale rozwijającej się infrastruktury turystycznej, zwłaszcza zaś dysponujących coraz wyższą jakością obiektów zbiorowego zakwaterowania. Istnieje zatem szansa, że dla znaczącej grupy turystów propozycja różnorodnego i atrakcyjnego programu ESK 2016 stanie się kolejnym impulsem do złożenia wizyty w mieście i regionie. Z analogicznym zjawiskiem Wrocław miał do czynienia w roku 2012 przy okazji organizacji Euro 2012.

Powyższe argumenty pozwalają traktować organizację obchodów ESK 2016 jako długofalową inwestycję społeczną, która spowoduje zwiększenie uczestnictwa w kulturze, wzmożenie ruchu turystycznego, wzrost konsumpcji, zwiększenie wpływów budżetowych, wzrost inwestycji infrastrukturalnych, rozbudzenie aspiracji obywateli, wzrost uczestnictwa w kulturze, zapobieganie wykluczeniom z kultury, budowanie potencjału intelektualnego

regionu, pozytywnego wpływu na postrzeganie Polski i Wrocławia, umocnienie geopolitycznej i kulturalnej roli Polski w regionie.

2. Cele Programu Wieloletniego

2.1. Cele główne

Główne cele PW ESK 2016 są zgodne z celami głównymi samego projektu ESK Wrocław 2016 zawartymi w aplikacji Wrocławia o tytuł ESK i przedstawiają się następująco:

- 1) zwiększenie atrakcyjności Polski, regionu Dolnego Śląska i Miasta Wrocław poprzez organizację ESK 2016,
- 2) kompleksowa prezentacja na arenie międzynarodowej polskiej kultury w całej rozciągłości i bogactwie,
- 3) kształtowanie zrozumienia, że kultura mieści się w rozumieniu nowoczesnej polityki rozwoju, a realizacja działań kulturalnych podnosi kompetencje kulturowe i społeczne czym przyczynia się do długofalowego procesu budowania kapitału społecznego i intelektualnego całej Europy.

2.2. Cele szczegółowe

Celami szczegółowymi są:

- a) zwiększenie uczestnictwa mieszkańców Wrocławia, Dolnego Śląska, Polski w działaniach kulturalnych realizowanych w ramach programu Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016,
- b) uruchomienie procesu zmiany jakościowej postawy względem kultury polegającego na wyzwoleniu aktywności twórczej, społecznej, zawodowej,
- c) rozwijanie idei turystyki kulturalnej i zwiększenie liczby turystów odwiedzających Polskę, Dolny Śląsk i Wrocław,
- d) wzmocnienie sektora kultury i przemysłów kreatywnych w Polsce, w tym zintensyfikowanie wymiany kulturalnej w kraju i poza granicami,
- e) wzmocnienie procesu strategicznego myślenia o rozwoju kultury w Polsce i we Wrocławiu, który zapoczątkował konkurs o tytuł ESK 2016,
- f) promocja Wrocławia, Dolnego Śląska i Polski w Europie,
- g) organizacja specjalnych projektów kulturalnych przyczyniających się do zwiększenia spójności społecznej,
- h) podkreślenie bogactwa różnorodności kulturowej w Polsce i w Europie, wzmocnienie dialogu międzykulturowego.

PW ESK 2016 zapewni należyłą realizację bogatego programu ESK Wrocław 2016, uwzględniając zarówno jego europejski, jak również lokalny charakter. Ze względu na skalę oraz zaangażowanie centralnych środków budżetowych PW ESK 2016 obejmie najważniejsze projekty, które zbudują renomę i wyjątkowość obchodów Europejskiej Stolicy Kultury we Wrocławiu. Wydarzenia o mniejszym zasięgu, choć niewątpliwie istotne, znajdują się na liście projektów dodatkowych, wspieranych przez miasto Wrocław i samorząd

wojewódzki. Część tych działań stanowić będą wydarzenia realizowane lokalnie, ale przyczyniające się do wzmożenia turystyki kulturalnej.

Należy podkreślić, że ze względu na specyfikę planowania wydarzeń kulturalnych o tak rozbudowanej i bezprecedensowej w historii Polski skali, realizacja programu ESK 2016 uwarunkowana jest zapewnieniem stabilnego finansowania ze środków budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego dla różnorodnych działań, takich jak: organizacja wydarzeń specjalnych, wsparcie imprez kulturalnych realizowanych cyklicznie z edycjami specjalnymi dedykowanymi ESK, działalność programową instytucji (również pozarządowych) oraz rozwoju projektów społecznych.

W przypadku PW ESK 2016 istotny będzie również średniookresowy termin realizacji zaproponowanych projektów, których rezultaty powinny być widoczne w największym stopniu w roku 2016, ale również w latach następnych. Projekty realizowane w ramach PW ESK 2016 wpłyną na zwiększenie spójności społecznej, rozwój społeczności lokalnych oraz środowiska twórców kultury. Stymulować będą także rozwój potencjału ekonomicznego oraz zaplecza infrastrukturalnego miasta.

Wrocław od początku prac nad Europejską Stolicą Kultury miał dwa strategiczne cele: zwiększenie liczby mieszkańców aktywnie uczestniczących w kulturze oraz zwiększenie liczby turystów, które uda się osiągnąć realizując PW ESK 2016.

Większość przedstawionych w niniejszym dokumencie projektów zostało zaprogramowanych jako działania wieloletnie, do realizacji w roku 2016 i w latach następnych. Są to m.in. Miasto przyszłości, AIR WRO, Wrocław-Lwów (w wymiarze idei włączenia miast spoza UE do aktywnej współpracy w ramach inicjatywy ESK), Dolnośląska Platforma ESK 2016+, Koalicja Miast 2016, Wolontariat 2016 – Animatorzy Kultury, Teatr +, Koncerty megagwiazd, Cykl wystaw wielkich malarzy, Wrocław Stolicą Literatury, projekty edukacji: filmowej, artystycznej i kulturalnej.

Realizacja powyższych projektów w perspektywie kilku lat wpłynie na jakościową zmianę w środowisku kulturalnym Wrocławia, jak i całej Polski. Warto tu wskazać przykładowe wymiary owej zmiany:

- a) w toku wieloletnich prac realizacyjnych ukształtowane zostaną wysokie kompetencje zarządzających stolicą kultury europejskiej oraz operatorów kultury i partnerów realizujących PW ESK 2016. Trwałym efektem będzie stworzenie wykwalifikowanej kadry menadżerskiej znającej ramy formalno-prawne organizowania działalności kulturalnej na skalę europejską, nowoczesnie zarządzających kulturą, udoskonalających standardy owego zarządzania, korzystających z sieci kontaktów międzynarodowych oraz z doświadczenia w pracy producenckiej i menadżerskiej, z kompetencjami w planowaniu i realizacji dużych oraz wielowymiarowych projektów kulturalnych,
- b) po realizacji działań w ramach Koalicji miast powstanie think thank o tematyce polityki kulturalnej samorządów, którego celem będzie praca merytoryczna nad poprawą jakości zarządzania kulturą w lokalnych samorządach,
- c) na trwałe zostanie zbudowana płaszczyzna współpracy pomiędzy operatorami kultury i partnerami zagranicznymi zmierzająca do długoletniego współdziałania i wymiany artystycznej,

- d) szczególnie istotne są wszystkie projekty edukacyjne, które dzięki realizacji PW na trwałe wprowadzone zostaną do kalendarza wydarzeń kulturalnych Wrocławia,
- e) rezultatem działań w ramach ESK 2016, utrzymującym się w roku 2017 i kolejnych latach, będzie także pożądaný wzrost uczestnictwa w kulturze zarówno mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska, jak również mieszkańców Europy przyjeżdżających do Wrocławia w celach turystycznych.

Uwzględnienie w perspektywie programowej i finansowej PW ESK 2016 dodatkowo roku 2017 pozwoli uniknąć sytuacji, w której po skumulowaniu projektów kulturalnych w roku 2016, mieszkańcy oraz goście Wrocławia i Dolnego Śląska odczuwaliby po 2016 roku znaczne uszczuplenie oferty kulturalnej. PW ESK 2016 pozwoli zharmonizować ten proces, dzięki czemu możliwe będzie utrwalenie tendencji i utrzymanie wysokiego poziomu uczestnictwa w kulturze.

3. Zgodność Programu Wieloletniego z europejskimi i polskimi dokumentami strategicznymi

W europejskich dokumentach strategicznych kultura jest coraz częściej postrzegana jako jeden z kluczowych obszarów rozwoju gospodarki, głównie ze względu na generowanie potencjału kreatywnego, co przekłada się na rozwój kultury oraz jej dostępność. Tego typu ujęcie staje się szczególnie istotne dla polskiej kultury, która od lat wypracowuje sobie coraz lepszą opinię poza granicami kraju, staje się jego wizytówką, a obecnie stoi przed zadaniem realizacji programu Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku we Wrocławiu.

Z punktu widzenia spójności z zasadniczymi działaniami Państwa Polskiego i Unii Europejskiej PW ESK 2016 jest zbieżny z przepisami zawartymi w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁸⁾ oraz w europejskich dokumentach strategicznych i Programami takimi jak:

- 1) Projekt Europa 2030 - Wyzwania i szanse. Sprawozdanie dla Rady Europejskiej sporządzone przez Grupę Refleksji dotyczące przyszłości UE do roku 2030⁹⁾,
- 2) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno – Społecznego oraz Komitetów Regionów. Komunikat dotyczący Europejskiej agendy kultury w dobie globalizacji świata¹⁰⁾,
- 3) Partnerstwo Wschodnie realizowane w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa¹¹⁾,
- 4) Projekt Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Program obchodów wpisuje się szczególnie w cel 5 strategii dotyczący ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego¹²⁾.

⁸⁾ Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012 r. – wersja skonsolidowana

⁹⁾ Źródło: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/librairie/PDF/QC3210249PLC.pdf

¹⁰⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z 10 maja 2007 r. dotyczący Europejskiej agendy kultury w dobie globalizacji świata KOM(2007) 242

¹¹⁾ Źródło: http://eeas.europa.eu/enp/index_en.htm

¹²⁾ Źródło: <http://www.mg.gov.pl/Bezpieczenstwo+gospodarcze/Strategia+Europa+2020>

Europejskie ujęcie kultury w kontekście gospodarczym staje się także szczególnie ważne w samej Polsce, gdzie według raportu GUS o działalności instytucji kultury w 2012 r. uczestnictwo w kulturze spada, zwłaszcza w zakresie frekwencji w teatrach, kinach i filharmoniach oraz popularności czytelnictwa. Przeniesienie na polski grunt przekonania twórców Projektu Europa 2030, że ważną miarą i gwarancją dostatniej przyszłości Europy są inteligencja, innowacyjność i kreatywność staje się w kontekście tych badań szczególnie palącą potrzebą.

Ponadto na szczególną uwagę zwraca zgodność PW ESK 2016 z założeniami komunikatu Europa 2020, który odpowiada na potrzebę współpracy w zakresie wyzwań związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym państw wspólnoty w okresie kryzysu gospodarczego i wyzwań, które przynosi globalizacja. Jednym ze strategicznych celów komunikatu jest walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, które również obejmuje wykluczenie z udziału w kulturze. Chcąc osiągnąć najlepsze rezultaty kraje należące do wspólnoty zdecydowały się razem realizować szereg inicjatyw przewodnich, które również wkomponowywane są w krajowe programy reform. Warto tu wymienić te, które mogą zostać wzmocnione realizacją PW ESK 2016:

- a) *Mobilna młodzież*¹³⁾ służąca zintensyfikowaniu mobilności i wymiany doświadczeń wśród młodych obywateli Europy,
- b) *Europejska Agenda Cyfrowa*¹⁴⁾ wspierająca m.in. rozszerzaniu dostępu do szerokopasmowego Internetu.

PW ESK 2016 jest nie tylko odpowiedzią na europejskie dokumenty strategiczne, ale również wpisuje się w powyższe cele.

Ponadto, polskie dokumenty strategiczne, takie jak:

- 1) Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020¹⁵⁾,
- 2) Średniokresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020¹⁶⁾,
- 3) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020¹⁷⁾,
- 4) Strategia „Wrocław w perspektywie 2020 plus”¹⁸⁾,

także nawiązują do celu, o którym mowa w PW ESK 2016.

W szczególności, w celu *Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego* w priorytecie *Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej* Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 wskazuje się, iż „zadaniem państwa jest tworzenie warunków sprzyjających aktywności obywateli i budowania tożsamości na wszystkich poziomach funkcjonowania wspólnoty (lokalnym, regionalnym, narodowym). W realizacji tego zadania kluczową rolę odgrywają przede wszystkim działania służące: wspieraniu rozwoju zasobów kultury, ułatwieniu dostępu do zasobów kultury, wspieraniu

¹³⁾ Źródło: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=950&langId=pl>

¹⁴⁾ Źródło: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-10-200_pl.htm

¹⁵⁾ Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 26 marca 2013 r., (M.P. poz. 378).

¹⁶⁾ Strategia Rozwoju Kraju 2020 przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 25 września 2012 r. (M.P. poz. 882).

¹⁷⁾ Źródło: http://www.umwd.dolnyslask.pl/fileadmin/user_upload/Rozwoj_regionalny/SRWD/SRWD_2020-final.pdf

¹⁸⁾ Źródło: http://bip.um.wroc.pl/wps/wcm/connect/398102804280289a965bd796e258c1d9/strategia_pl.pdf?MOD=AJPERES

uczestnictwa w kulturze, wspieraniu wytwarzania nowych i reinterpretowania istniejących zasobów kultury oraz wzorów partycypacji w kulturze, zachowaniu i popularyzacji dziedzictwa niematerialnego”.

Ponadto, cel ten realizowany jest w ramach Obszaru strategicznego Spójność społeczna i terytorialna, w ramach „Zapewnienia dostępu i określonych standardów usług publicznych”, a także w celu „Wzmocnienia mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju” oraz integracji przestrzennej dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020.

Dodatkowo w obrębie Makrosfery Kultury w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego realizowane są priorytety: „Stworzenie warunków i wzbogacenie oferty uczestnictwa w kulturze” oraz „Kształtowanie kompetencji do udziału w życiu artystycznym”. Ten drugi zakłada, iż „uczestnictwo w kulturze jest inwestycją w kapitał ludzki, a jego wysoki poziom zwiększa szansę rozwoju województwa” oraz, że „jedną z kluczowych barier uczestnictwa w kulturze są niedostateczne kompetencje kulturowe, należy zatem poczynić starania do ich stałego podnoszenia. Ważne jest dalsze tworzenie warunków do rozwoju twórczości artystycznej, w szczególności poprzez wspieranie i aktywizację artystów młodego pokolenia”.

Równie istotny w Strategii „Wrocław w perspektywie 2020 plus” jest cel „Potencjał atrakcyjności Wrocławia”, który w części Kultura mówi o:

- *Dziedzictwie*, rozumianym jako nawiązaniu do historycznej wielokulturowości miasta,
- *Współczesności*, której jakości odbijają się m.in. w utrwalonej cykliczności wydarzeń kulturalnych o wysokiej, krajowej i międzynarodowej randze,
- *Codzienności* rozumianej, w szczególności poprzez znaczne poszerzenie i urozmaicenie form i możliwości uczestnictwa w kulturze oraz obudowania czasu wolnego mieszkańców wydarzeniami realizowanymi w przestrzeni publicznej.

Generalnym założeniem zawartych w PW ESK 2016 projektów jest zwiększenie uczestnictwa w kulturze poprzez poszerzoną ofertę skierowaną do różnych grup odbiorców. Tym samym PW ESK 2016 wprowadza w życie założenia Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego dotyczące rozwoju kultury i zwiększenia efektywności działań jej instytucji poprzez włączenie w swoje zamierzenia istniejących na Dolnym Śląsku od lat wydarzeń, przyciągających światowe gwiazdy i liczną publiczność. Festiwale takie jak: Wratislavia Cantans, Jazz nad Odrą, Thanks Jimmy Festival, Wrock for Freedom czy Brave Festival odgrywają już od wielu lat ogromną rolę w upowszechnianiu kultury i aktywizowaniu zgromadzonych w niej potencjałów, a ich specjalne edycje w trakcie ESK Wrocław 2016 mogą wzmocnić uczestnictwo obywateli w życiu kulturalnym i wspólnotowym, tak istotne dla budowania kapitału społecznego. Podobne zadanie będą pełnił specjalne, o wyjątkowej skali organizacyjnej, wydarzenia takie jak Współpraca z San Sebastian, Dolnośląska Platforma ESK 2016+, Flow, Wrocław-Lwów, Singing Europe czy Hiszpańska noc z Carmen angażujące setki młodych wykonawców z całego Dolnego Śląska, którzy już od roku 2013 przygotowują się do wspólnego wykonania dzieł muzycznych.

Projekty PW ESK 2016 nastawione są nie tylko na zachęcenie obywateli do uczestnictwa w kulturze Wrocławia. Doceniając ofertę miast konkurujących z Wrocławiem

o miano Europejskiej Stolicy Kultury, organizatorzy chcą stworzyć przestrzeń ogólnokrajowego, całorocznego święta kultury. Podobny efekt mogą przynieść projekty, angażujące mieszkańców m.in. Lublina, Łodzi, Katowic, Gdańska w programie Koalicja Miast 2016 będącego odpowiedzią na dwa kolejne priorytety Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020: usprawnienie komunikacji społecznej oraz wymianę wiedzy, a także rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii.

Wszystkie działania podjęte w ramach PW ESK 2016 mają szansę wyostrzyć kulturowy wizerunek Wrocławia, Dolnego Śląska i Polski, ukazując przedsięwzięcia i miejsca wyjątkowo otwarte dla kultury i świadomie wspierające budowę nowej europejskiej wspólnoty, gotowej na zmiany współczesnego świata, korzystającej z jego rozwoju technologicznego i otwartej wobec wielokulturowości przy jednoczesnym zachowaniu silnej tożsamości narodowej.

Europejska Stolica Kultury 2016 stanie się tym samym wyznacznikiem jakości polskiej kultury i zaangażowania społecznego, a jej wartość promocyjna dla kraju poza jego granicami może zaowocować umocnieniem pozycji Polski jako ważnego i znaczącego członka Unii Europejskiej.

4. Adresaci Programu Wieloletniego

Adresatami działań kulturalnych finansowanych ze środków PW ESK 2016 są mieszkańcy Polski, Dolnego Śląska, Wrocławia, a także Europy.

Bezpośrednim beneficjentem (organizatorem bądź współorganizatorem projektów) i operatorem PW ESK 2016 jest Narodowe Forum Muzyki, samorządowa instytucja kultury prowadzona na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406 oraz z 2014 r. poz.423), jako wspólna instytucja kultury samorządu gminy Wrocław, dolnośląskiego samorządu wojewódzkiego i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Pozostałymi adresatami są „Partnerzy” (podmioty uczestniczące w realizacji projektów w ramach własnych środków oraz wkładów rzeczowo-osobowych) i inni „Współorganizatorzy” (podmioty uczestniczące w realizacji projektów, również w ramach środków PW ESK 2016) poszczególnych projektów.

5. Analiza SWOT Programu Wieloletniego

Mocne strony:

- 1) międzynarodowe oddziaływanie PW ESK 2016;
- 2) związanie PW ESK 2016 z uznanym i prestiżowym przedsięwzięciem - Europejska Stolica Kultury;
- 3) doświadczenie podmiotów odpowiedzialnych za realizację i współrealizację dużych, międzynarodowych wydarzeń (EURO 2012, Europejski Kongres Kultury 2011) oraz organizacji licznych, uznanych wydarzeń kulturalnych społecznych i sportowych;
- 4) zgodność PW ESK 2016 z polskimi i europejskimi strategiami (Projekt Europa 2030, Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020);
- 5) pozytywny klimat społeczny i polityczny w kontekście obchodów ESK (duże zainteresowanie i poparcie mieszkańców, środowisk twórczych, artystycznych i organizacji społecznych i politycznych);

Słabe strony:

- 1) niejednolite oczekiwania społeczne w zakresie programu działań kulturalnych;
- 2) brak świadomości korzyści wynikających z realizacji PW ESK 2016 wśród mieszkańców innych regionów kraju;
- 3) niewystarczająca rozpoznawalność Wrocławia wśród mieszkańców Europy;

Szanse:

- 1) zwiększenie partycypacji w kulturze, kształtowanie tożsamości obywatelskiej, budowanie społeczeństwa ukierunkowanego na rozwój;
- 2) możliwość kompleksowego zaprezentowania potencjału innowacyjności i kreatywności regionu i kraju;
- 3) zwiększenie zainteresowania turystyką kulturalną;
- 4) europejski zasięg promocyjny projektu – wzmocnienie rozpoznawalności polskiej kultury w kontekście europejskich działań;
- 5) wsparcie programu ESK Wrocław 2016 przez środowiska twórcze i społeczne;
- 6) podniesienie rangi i znaczenia regionalnych działań kulturalnych;
- 7) budowanie polskiej i europejskiej tożsamości kulturowej;
- 8) zwiększenie rozpoznawalności Wrocławia wśród mieszkańców Europy;

Zagrożenia:

- 1) złożoność procedur formalno-prawnych w organizowaniu kultury;
- 2) rozbieżność oczekiwań wobec projektu (przedstawiciele UE, mieszkańców, środowisk twórczych, władz i potencjalnych sponsorów i mediów);
- 3) konkurencja w postaci innych, atrakcyjnych wydarzeń kulturalnych mających miejsce na terenie Europy w trakcie trwania ESK;

6. Wykaz projektów Programu Wieloletniego

6.1. Zgodność Programu z aplikacją konkursową Europejskiej Stolicy Kultury

Punktem wyjścia do założeń programu Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016 jest blisko trzystustronicowa aplikacja złożona podczas ubiegania się przez miasto Wrocław o tytuł ESK i przedstawiona panelowi ekspertów. W rezultacie jej rozwinięcia i doprecyzowania powstała lista projektów i długofalowych programów, które mają szansę przyciągnąć nie tylko krajową, ale też międzynarodową publiczność oraz zmienić na trwałe kulturową jakość Wrocławia. Należy podkreślić, iż lista 32 projektów przedstawionych w PW ESK 2016 jest tylko częścią całego programu obchodów Europejskiej Stolicy Kultury. Na program składają się projekty zarówno o charakterze wydarzeń kluczowych (wg aplikacji), jak i długofalowych programów uruchamiających procesy społeczne związane nowymi modelami uczestnictwa w kulturze. W ramach ESK zrealizowanych zostanie ponad 300 projektów i programów finansowanych w ramach budżetów samorządowych do tego należy doliczyć cykliczne wydarzenia kulturalne oraz bieżącą działalność instytucji kultury organizacji pozarządowych.

Przedstawione projekty w zdecydowanej większości realizowane będą w kształcie zgodnym z aplikacją i w oparciu o prowadzone w trybie roboczym konsultacje z Komisją Europejską (w tym wizyta panelu monitorującego-doradczego w dniach 10 - 11 lipca 2014 r.). Przedstawione w niniejszym rozdziale opisy wydarzeń kulturalnych oraz projektów zostały już, zgodnie z informacją uzyskaną z Miasta Wrocław, zaakceptowane przez przedstawicieli panelu selekcyjnego nadzorującego przygotowania do obchodów z ramienia Komisji Europejskiej.

Tabela 3. Zgodność Programu z aplikacją konkursową Europejskiej Stolicy Kultury

I.p.	nazwa projektu	nazwa projektu wg. aplikacji	uwagi i uzasadnienie
1.	Zimowa fiesta otwarcia i zamknięcie ESK	Zimowa fiesta otwarcia i zamknięcie ESK	projekt aplikacyjny
2.	Półmetek Flow (Przeptyw)	projekt odnoszący się wprost do treści aplikacji – bez dotychczasowej nazwy	projekt realizujący idee: "Tożsamość wielokrotna", "Odkrywanie tajemnic własnego miasta", "Kultura przeciw wykluczeniom", "Kultura przeciw komodyfikacji kultury" oraz "Kultura przeciw agorafobii publicznej"; odpowiada na szereg problemów społecznych, poprzez wciąganie obywateli - mieszkańców do aktywnego działania
3	Miasto przyszłości	Art and Science Festival	projekt aplikacyjny

4	Współpraca z San Sebastian	projekt realizowany w wyniku rekomendacji pokonkursowej Panelu Selekcyjnego – bez dotychczasowej nazwy	projekt jest rozwinięciem idei stworzenia ścisłego projektu współpracy z hiszpańskim zwycięzcą konkursu wyrażonej w propozycji aplikacyjnej. Projekt jest szczególnie istotny dla prezentacji polskiej kultury w szerokim kontekście międzynarodowym
5	Dolnośląska Platforma ESK 2016+	projekt realizowany w wyniku rekomendacji pokonkursowej Panelu Selekcyjnego – bez dotychczasowej nazwy	projekt realizujący ideę „Kwiat i szmaragd Europy”, którego głównym celem jest wielowymiarowe rozwinięcie współpracy między metropolitalnym Wrocławiem, a regionem Dolnego Śląska
6	Koalicja Miast 2016	projekt realizowany w wyniku rekomendacji pokonkursowej Panelu Selekcyjnego – bez dotychczasowej nazwy	projekt realizujący zapisaną w aplikacji ideę Obywatelskiego Partnerstwa dla Kultury 2016 – inicjatywy popartej przez wszystkich polskich kandydatów do tytułu ESK, mającej na celu m. in. wsparcie dla miasta, które zwycięży w konkursie, a także wymianę doświadczeń z zakresu miejskich polityk i projektów kulturalnych oraz przyszłości projektu ESK
7	AiR Wro (Artystyczne Rezydencje)	Artist in Residence	projekt aplikacyjny
8	Kościół: piękno i kicz	Kościół: piękno i kicz	projekt aplikacyjny
9	Wrocław - Lwów	projekt odnoszący się do aplikacji – bez dotychczasowej nazwy	projekt jest zgodny z ideami zawartymi w aplikacji pod hasłem "Odkrywanie tajemnic własnego miasta" i "Tożsamość wielokrotna", które wyrażają potrzebę zgłębienia dorobku historycznego Wrocławia
10	Wolontariat 2016 – Animatorzy Kultury	projekt odnoszący się wprost do aplikacji – bez dotychczasowej nazwy	projekt jest rozwinięciem idei zawartej w propozycji aplikacyjnej pod nazwą "Migracje, mobilność, ruch" odnoszącej się do tworzenia nowoczesnego i efektywnego systemu wolontariatu społecznego, który przyczyni się do wzrostu kapitału ludzkiego i postrzegania kultury, jako wartości
11	Międzynarodowa Olimpiada Teatralna	Olimpiada Teatralna	projekt aplikacyjny
12	Teatr +	projekt odnoszący się do aplikacji – bez dotychczasowej nazwy	projekt realizujący idee aplikacyjne odnoszące się do potrzeby pielęgnowania dziedzictwa kulturalnego miasta
13	Przeгляд Piosenki Aktorskiej	Europejski Przeгляд Piosenki Aktorskiej	projekt aplikacyjny
14	Brave Festival oraz Brave Kids - Przeciw wypędzeniom z	Brave Festiwal – Przeciw wypędzeniom z Kultury (specjalna	projekt aplikacyjny

	kultury	edycja)	
15	Singing Europe (Śpiewająca Europa)	Singing for Europe	projekt aplikacyjny
16	Wrock for Freedom	No More Walls	projekt aplikacyjny
17	Jazz we Wrocławiu	Jazz nad Odrą	projekt aplikacyjny
18	Thanks Jimmy Festival	Thanks Jimmy Festival – gitarowy rekord Guinnessa	projekt aplikacyjny
19	Koncerty megagwiazd	Eutopia	projekt aplikacyjny
20	Hiszpańska noc z Carmen	Letni Festiwal Operowy/Festiwal Opéry Współczesnej	projekt aplikacyjny
21	Europejskie Nagrody Filmowe	Europejskie Nagrody Filmowe	projekt aplikacyjny
22	Program edukacji filmowej	Era Nowe Horyzonty	projekt aplikacyjny
23	Opéry filmowe	Opéry filmowe	projekt aplikacyjny
24	Mistrzowie kina europejskiego	projekt odnoszący się do aplikacji – bez dotychczasowej nazwy	projekt realizujący idee aplikacyjne i europejski wymiar obchodów
25	Wrocław Stolicą Literatury	Europejska Stolica Literatury	projekt aplikacyjny
26	Sztuki wizualne	projekt skupiający najważniejsze aplikacyjne projekty z obszaru – bez dotychczasowej nazwy	projekt modelowo realizuje hasło "Otwieranie przestrzeni", którego głównym założeniem jest poszerzanie dostępności do dóbr kultury oraz społecznego dostępu do sztuki; ponadto, projekt kompleksowo odnosi się do idei: "Odzyskiwanie piękna" i "Nowe przestrzenie dla piękna", które są jednymi z wiodących w aplikacji Wrocławia o tytuł ESK 2016
27	Cykl wystaw wielkich malarzy	Wystawa dzieł Pabla Picassa	projekt aplikacyjny
28	7 Cudów Dolnego Śląska	projekt odnoszący się do aplikacji – bez dotychczasowej nazwy	projekt realizujący ideę określoną w aplikacji finałowej jako "Kwiat i szmaragd Europy", ukierunkowany na prezentację cennych zasobów znajdujących się na terenie Dolnego Śląska, które warto ukazać Europie w roku 2016
29	Architektura	projekt odnoszący się do aplikacji – bez	projekt realizuje założenia aplikacji zawarte w hasłach „Odzyskiwanie piękna”, „Nowe

		dotychczasowej nazwy	przestrzenia dla piękna”
30	Edukacja artystyczna	projekt odnoszący się wprost do aplikacji – bez dotychczasowej nazwy	projekt realizujący ideę aplikacyjną "Wrocławskiego Akcjonariatu kultury" dla najmłodszych oraz „Inkulturator”.
31	Edukacja kulturalna	projekt realizowany w wyniku rekomendacji pokonkursowej Panelu Selekcyjnego – bez dotychczasowej nazwy	projekt realizujący ideę aplikacyjną "Wrocławskiego Akcjonariatu kultury" i hasła "Kultura przeciw wykluczeniom"
32	Promocja ESK 2016	bez dotychczasowej nazwy	projekt realizujący założenia rozdziału 5 aplikacji finałowej pt. "Strategia komunikacji społecznej"

6.2. Zgodność Programu z założeniami podstawowymi Parlamentu Europejskiego odnoszącymi się do celów projektu Europejskiej Stolicy Kultury

Jak zapisano w Decyzji 1622/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. traktującej o ramowych założeniach inicjatywy ESK „celem działania jest podkreślenie bogactwa i zróżnicowania kultur europejskich oraz ich wspólnych cech, jak również wspieranie większego wzajemnego zrozumienia między obywatelami europejskimi”.

Natomiast głównymi zadaniami, jakie stoją przed miastem-zwycięzcą, jest działanie na rzecz:

- 1) wymiaru europejskiego, czyli zintensyfikowania wymiany i współpracy międzynarodowej instytucji, organizacji pozarządowych, artystów, intelektualistów i kreatorów kultury w mieście, jak również zredefiniowanie i uwypuklenie unikalnej roli, jaką miasto odgrywa w kulturze wspólnej Europy; wymiar europejski to również uwypuklenie różnorodności kulturowej (rezydenci, mniejszości narodowe),
- 2) miasta i obywateli, czyli rozwinięcie dialogu między miastem a jego obywatelami, tak aby wspólnie zaplanowany, jak i przygotowany program był interesujący dla szerokiego grona odbiorców (mieszkańców miasta, regionu oraz innych krajów), oraz przyczynił się do wzrostu spójności społecznej i rozwoju społeczności lokalnych; miasto i obywatele to również pogłębienie partycypacji i ułatwienie dostępu do kultury.

Tabela 4. Zgodność Programu z założeniami Parlamentu Europejskiego odnoszącymi się do celów projektu Europejskiej Stolicy Kultury

I.p.	nazwa projektu	Wymiar Europejski			Wymiar Miasto i Obywatele			Nowatorstwo projektu		
		umocnienie współpracy pomiędzy podmiotami z dziedziny kultury, artystami i miastami	podkreślenie bogactwa różnorodności kulturowej w Europie	wypuklenie wspólnych aspektów kultury europejskiej	wzbudzenie zainteresowania społeczności w skali Europy	zaangażowanie świata kulturalnego i społeczno-gospodarczego oraz mieszkańców miasta	wywołanie trwałych efektów i stanowienie integralnej części długofalowego rozwoju	specjalna edycja przygotowana na rok 2016	projekt nowy, z potencjałem realizacji kolejnych edycji w nadchodzących latach	projekt nowy, realizowany tylko w roku 2016
1	Zimowa fiesta otwarcia i zamknięcie ESK	•		•		•	•			•
2	Półmetek Flow (Przepływ)	•	•	•	•	•	•			•
3	Miasto przyszłości	•	•	•	•	•	•		•	
4	Współpraca z San Sebastian	•	•	•	•	•	•		•	
5	Dolnośląska Platforma ESK 2016+	•	•		•	•	•		•	
6	Koalicja miast 2016	•	•	•	•	•	•		•	
7	AiR Wro (Artystyczne Rezydencje)	•	•	•	•	•	•		•	
8	Kościół: piękno i kicz				•	•	•			•
9	Wrocław-Lwów	•	•	•	•	•	•		•	
10	Wolontariat 2016 – Animatorzy Kultury				•	•	•		•	
11	Międzynarodowa Olimpiada Teatralna	•	•	•	•					•

12	Teatr +		•	•	•	•	•		•	
13	Przegląd Piosenki Aktorskiej	•	•		•		•	•		
14	Brave Festival oraz Brave Kids - Przeciw wypędzeniom z kultury	•	•	•	•	•	•	•		
15	Singing Europe (Śpiewająca Europa)	•			•		•	•	•	
16	Wrock for Freedom	•			•	•	•	•		
17	Jazz we Wrocławiu	•	•	•	•		•	•		
18	Thanks Jimmy Festival	•	•	•		•	•	•		
19	Koncerty megagwiazd	•				•			•	
20	Hiszpańska noc z Carmen	•	•	•	•	•	•			•
21	Europejskie Nagrody Filmowe		•	•	•					•
22	Program edukacji filmowej		•		•	•	•		•	
23	Opery filmowe	•	•	•	•	•	•	•		•
24	Mistrzowie kina europejskiego	•	•	•	•	•	•	•		•
25	Wrocław Stolicą Literatury	•	•	•	•	•	•		•	
26	Sztuki wizualne	•	•	•	•	•	•		•	
27	Cykl wystaw wielkich malarzy	•	•	•	•		•		•	
28	7 Cudów Dolnego Śląska		•	•	•	•	•			•
29	Architektura		•	•	•	•	•		•	
30	Edukacja artystyczna	•		•	•	•	•		•	
31	Edukacja kulturalna	•	•	•	•	•	•		•	
32	Promocja ESK 2016		•	•	•				•	•

Należy podkreślić, że w PW ESK Wrocław 2016 przedstawione zostały projekty i długofalowe programy o randze ogólnopolskiej i europejskiej, których jakość oraz zakres artystyczny i kulturotwórczy stanowiąć będzie trzon obchodów Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016, przyczyniając się do promocji nie tylko miasta, zdobywcy tytułu, lecz szerzej – Dolnego Śląska oraz Polski.

Przez wzgląd na powyższe oraz mając na uwadze skalę i niespotykany dotąd rozmach planowanych przedsięwzięć należy zwrócić uwagę, iż okres przygotowania większości z nich rozpoczął się już w roku 2014 lub 2015. Harmonogramy znajdujące się pod opisem i budżetem każdego z projektów odnoszą się jedynie do zaplanowanych działań w 2016 i 2017 roku, i odpowiadają mechanizmowi finansowemu PW ESK Wrocław 2016 oraz okresowi kulminacji wdrażania projektów.

Przedstawione budżety projektów mogą ulegać modyfikacji według następujących zasad:

- 1) zbiorcze pozycje budżetowe (1 – wynagrodzenia, kontrakty, umowy licencyjne, 2 – koszty organizacyjne i realizacja, 3 - koszty administracyjne, 4 - promocja) mogą być modyfikowane, o ile zmiany kwot nie przekraczają 15% wartości tych pozycji z tabeli zbiorczej,
- 2) zmiany zbiorczych pozycji budżetowych (z zachowaniem niezmienną wartości ogółem) o wartości powyżej 15% wymagają zgody MKiDN,
- 3) szczegółowe pozycje budżetowe mogą być dowolnie zmieniane w ramach zbiorczej pozycji budżetowej.

Przedstawiona lista 32 projektów, stanowiąca część całego programu obchodów Europejskiej Stolicy Kultury, może zostać wzbogacana o nowe projekty i wydarzenia realizowane w ramach PW ESK 2016, jeśli w trakcie realizacji powyższych zadań powstaną nowe możliwości finansowe ich organizacji. Rozszerzenie listy lub jej zmiana wymaga zgody MKiDN.

Wydatki w ramach realizacji niżej wymienionych zadań PW ESK 2016 będą ponoszone zgodnie z następującym katalogiem kosztów kwalifikowanych:

- a) wynagrodzenia za reżyserię, opracowanie scenariuszy, programów, agend działań kulturalnych (faktury, umowy cywilno-prawne, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi);
- b) wynagrodzenia lub zakup usług realizacji działań kulturalnych, np. honoraria, produkcja scenografii, realizacja dźwiękowa, oświetleniowa, rejestracja dźwięku, obrazu, itp., (faktury, umowy cywilno-prawne, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi);
- c) wynagrodzenie lub zakup usług zarządzania, koordynacji lub obsługi działań kulturalnych (faktury, umowy cywilno-prawne, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi);
- d) wynagrodzenia lub zakup usług informatycznych, np. koszty informatyczne, programistyczne, administrowania IT, hosting, kolokacja, łącza internetowe, projektowanie IT, audyty IT, tworzenie: programów, systemów informatycznych i baz danych, stron internetowych, portali itp. (faktury, umowy cywilno-prawne, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi);

- e) wynagrodzenia lub zakup usług graficznych i projektowych (faktury, umowy cywilno-prawne, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi);
- f) zakup praw (przeniesienie praw lub udzielenie licencji) oraz zapłata wynagrodzeń z tytułu korzystania z autorskich praw majątkowych na potrzeby realizacji działań kulturalnych (faktury, umowy cywilno-prawne wraz z pochodnymi);
- g) zakup usług wynajmu nieruchomości i urządzeń na potrzeby realizacji działań kulturalnych (faktury, umowy cywilno-prawne wraz z pochodnymi);
- h) koszty ubezpieczeń i ochrony na potrzeby realizacji działań kulturalnych;
- i) koszty tłumaczeń na potrzeby realizacji działań kulturalnych;
- j) koszty materiałów na potrzeby realizacji działań kulturalnych;
- k) koszty działań promocyjnych i informacyjnych;
- l) koszty podróży zagranicznych i krajowych (np. transport, noclegi, diety);
- m) nagrody (konkursy);
- n) koszty obsługi finansowej, prawnej, biurowej (faktury, umowy cywilno-prawne, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi);
- o) zakup materiałów biurowych.

Tabela zbiorcza (kwoty w tej tabeli, jak i w pozostałych przedstawiających planowane koszty poszczególnych zadań zostały przedstawione w PLN)

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	41 683 000	1 489 000	43 172 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	20 125 000	973 000	21 098 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	4 062 000	480 000	4 542 000
1.3 prace produkcyjne	7 185 000	10 000	7 195 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	5 062 000	24 000	5 086 000
1.5 tłumaczenia	1 361 000	2 000	1 363 000
1.6 nagrody	2 299 000	0	2 299 000
1.7 prawa autorskie*	1 589 000	0	1 589 000
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	35 338 000	270 000	35 608 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	8 528 000	30 000	8 558 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	12 800 000	220 000	13 020 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	3 087 000	5 000	3 092 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	10 923 000	15 000	10 938 000

3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	4 207 000	221 000	4 428 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	892 000	117 000	1 009 000
3.2 prawna obsługa projektu	470 000	16 000	486 000
3.3 obsługa biurowa	1 913 000	88 000	2 001 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	932 000	0	932 000
4. PROMOCJA	9 672 000	20 000	9 692 000
KOSZTY PROJEKTÓW RAZEM	90 900 000	2 000 000	92 900 000
PROMOCJA ESK 2016**	5 100 000	1 000 000	6 100 000
RAZEM	96 000 000	3 000 000	99 000 000

* Pozycja nie zawiera środków trwałych.

** Kwota na promocję ogólną ESK 2016 (inną niż promocja poszczególnych projektów; patrz projekt 7.32)

7. OPISY PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO

Przedstawione poniżej projekty powstały w trakcie przygotowań Wrocławia do obchodów ESK 2016 i są efektem pracy ośmiu kuratorów programowych, instytucji kultury i organizacji pozarządowych. Projekty zostały poddane analizie merytorycznej, jakościowej, możliwości organizacyjnych oraz potrzeb społecznych. Dokonała się ona poprzez konsultacje lokalne we Wrocławiu, m.in. w cyklu Forum ESK 2016 – szeroko relacjonowanym w mediach oraz konsultacje społeczne dokumentu PW ESK 2016 przeprowadzone przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W wyniku czego uzyskało szerokie poparcie grup interesariuszy, począwszy od Urzędu Miasta, poprzez Radę Doradczą i środowisko kulturalne Wrocławia oraz przedstawicieli Komisji Europejskiej.

WIDOWISKA OGÓLNOMIEJSKIE

7.1. ZIMOWA FIESTA OTWARCIA I ZAMKNIĘCIA ESK

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016

Stałym elementem rocznych obchodów europejskiej stolicy kultury w każdym z uhonorowanych tym tytułem miast jest organizacja wielkiej ceremonii otwarcia i zamknięcia wydarzenia, które są ogólnodostępnym dla szerokiej publiczności wydarzeniem masowym, charakteryzujące się wysokim poziomem artystycznym.

a) Święto otwarcia - „Duchy Wrocławia”

Przygotowania do ceremonii otwarcia rozpoczną się już w roku 2015 i poprzedzone zostaną kilkumiesięcznymi pracami w czterech dzielnicach Wrocławia, oddalonych od Rynku od czterech do siedmiu kilometrów, prowadzonymi przez zaproszonych animatorów i kreatorów kultury. Ich zadaniem będzie przygotowanie wraz z grupami lokalnej społeczności, działań, które finalnie zrealizowane zostaną w formule wyjątkowego pochodu Czterech Duchów, czterech idei tworzących współczesną i historyczną tożsamość Wrocławia. Sama część przygotowań do pochodu zakłada szereg wydarzeń w postaci m.in. prób, koncertów, warsztatów, formalnych i nieformalnych spotkań, pokazów, zwracających uwagę mediów i pobudzających zainteresowanie związane z otwarciem ESK.

Ostatecznie na wydarzenie, realizowane przy znacznym zaangażowaniu mediów, złożą się parady czterech ogromnych, animowanych przestrzennych instalacji oraz grup ludzi, które wyruszą z czterech stron Wrocławia i spotkają się w centrum miasta. Każda z mobilnych instalacji dzięki zaangażowaniu artystów-muzyków, będzie wzbogacona o zestawy instrumentów muzycznych i reprezentować będą inny aspekt historii Wrocławia – Ducha Powodzi, Ducha Wielu Wyznań, Ducha Odbudowy oraz Ducha Innowacji.

Spotkanie wszystkich instalacji - Duchów Wrocławia - na Rynku wraz z animującymi każdy z obiektów artystami ma zaprezentować żywe idee składające się na wizerunek Wrocławia, jako miasta na wskroś współczesnego, lecz osadzonego w głęboko przeżytej i obecnej w każdym jego zakątku historii. Będzie to początek wspólnej opowieści kontynuowanej w trakcie całego roku ESK – elementy użyte w czasie ceremonii otwarcia (takie jak muzyka, instalacje oraz twórcy) powracać będą w czasie kolejnych wydarzeń tzn. podczas półmetku „Flow” i ceremonii zamknięcia. W rezultacie spotkania zostanie przedstawiona historia każdego z Duchów. Muzyka wydobywająca się z mobilnych instalacji zostanie wsparta przy akompaniamencie muzyków i performerów umiejscowionych na dachach oraz w oknach budynków znajdujących się na wrocławskim Rynku.

b) Ceremonia zamknięcia ESK

Obchody roku 2016 zakończy wydarzenie w Hali Stulecia podczas jednego z ostatnich weekendów grudnia 2016. Główny nacisk położony zostanie na świętowanie oraz pozytywne myślenie o Wrocławiu i jego przyszłości, jako ważnym centrum europejskim, intelektualnym, kulturowym i ekonomicznym.

Głównym elementem ceremonii – obok instalacji Duchów Wrocławia, znanych publiczności z ceremonii otwarcia, wyjątkowej muzyki skomponowanej na kilkuset osobową orkiestrę i chór na potrzeby otwarcia i spektaklu plenerowego „Flow”, będzie opowieść o marzeniach wrocławian, jako mieszkańców wyjątkowego europejskiego miasta. Ponowne wykorzystanie niektórych elementów pozwoli nam opowiedzieć historię Wrocławia w odniesieniu do zdarzeń, które mogą przynieść kolejne dekady.

Tematem całego przedstawienia będzie „Wrocław. Jego innowacja i kreatywność”. Scenariusz wydarzenia będzie powstawać w trakcie roku 2016 jako efekt całorocznych działań związanych z obchodami ESK 2016, spostrzeżeń i współpracy pomiędzy artystami.

Termin	Działanie
DUCHY WROCŁAWIA (OTWARCIE ROKU ESK)	
styczeń 2016 r.	realizacja spektaklu
od lutego 2016 r. do marca 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja części projektu
ZAMKNIĘCIE ROKU ESK	
od stycznia 2016 r. do kwietnia 2016 r.	prace projektowe (projekty scenografii, zagospodarowania przestrzeni, etc.)
od kwietnia 2016 r. do grudnia 2016 r.	działania informacyjne, próby do spektaklu
od sierpnia 2016 r. do grudnia 2016 r.	prace produkcyjne (budowa scenografii, przygotowanie miejsca wydarzenia etc.)
grudzień 2016 r.	realizacja spektaklu
od grudnia 2016 r. do stycznia 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 855 000	676 000	2 531 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	820 000	490 000	1 310 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	280 000	150 000	430 000
1.3 prace produkcyjne	360 000	10 000	370 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	255 000	24 000	279 000
1.5 tłumaczenia	80 000	2 000	82 000
1.6 nagrody	60 000	0	60 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	1 921 000	270 000	2 191 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	486 000	30 000	516 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	790 000	220 000	1 010 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	250 000	5 000	255 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	395 000	15 000	410 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	150 000	32 000	182 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	20 000	13 000	33 000

3.2 prawna obsługa projektu	20 000	1 000	21 000
3.3 obsługa biurowa	80 000	18 000	98 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	30 000	0	30 000
4. PROMOCJA	280 000	20 000	300 000
KOSZTY PW ESK 2016	4 206 000	998 000	5 204 000

7.2. PÓŁMETEK FLOW (Przepływ)

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016

Półmetek roku 2016, to kolejne ważne, szeroko angażujące odbiorców, widowisko miejskie odmierzające rytm roku obchodów. Przyniesie ono skupienie działań artystycznych wokół rzeki Odry przecinającej Wrocław i (symbolicznie) jego historię. Rzeka Odra jest rdzeniem tego ciągle zmieniającego się miasta. To właśnie ona, jej okoliczne parki, budynki oraz mosty będą miejscem wielkiego przedstawienia, przez które zostanie opowiedziana historia Wrocławia. Głównym narratorem i jednocześnie tematem przedstawienia będzie miasto, jego mieszkańcy oraz diaspory Wrocławia.

Realizacja projektu i przygotowania do niego zostały rozplanowane na 2 lata. Już w 2015 roku w całym mieście, rozpoczną się spotkania i otwarte dyskusje w formie kulturowo-historycznej rozmowy z mieszkańcami, z zapisu której powstanie dramaturgiczna struktura przedstawienia. Natomiast w jeden z weekendów czerwca 2016 r. zrealizowane zostanie wydarzenie, składające się z dwóch części:

- 1) część pierwsza (realizowana w ciągu dnia) - wzdłuż brzegów rzeki Odry, parków, ogrodów, mostów i podwórek w jej okolicy (pomiędzy Ostrowem Tumskim, budynkiem nowej Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Uniwersytetem Wrocławskim) odbędzie się ponad sześćdziesiąt przedstawień, happeningów oraz kulturalnych spotkań wyłonionych w otwartym naborze wśród artystów z Wrocławia i całej Europy,
- 2) część druga (wieczór) - miejscem głównego przedstawienia będą: rzeka Odra, Ostrów Tumski, budynek Uniwersytetu Wrocławskiego oraz okoliczne charakterystyczne budynki. Około 80 tysięcy osób zajmie pozycje wzdłuż rzeki, na mostach oraz w sąsiadujących budynkach. Przedstawienie będzie realizowane bezpośrednio na rzece (flotylla łodzi), na lądzie (orkiestra i chór) oraz na wysokich, otaczających to historyczne centrum Wrocławia budynkach (poprzez projekcje multimedialne).

Artystyczny wymiar projektu zapewnią m.in. specjalnie utworzona orkiestra, składająca się z muzyków z Czech, Niemiec, Polski i Izraela, która wykona utwory specjalnie napisane na tę okazję przez młodych kompozytorów. Wydarzeniu towarzyszyć będzie projekcja - wideomapping na budynkach w pobliżu rzeki.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do kwietnia 2016 r.	prace przygotowawcze oraz projektowe (projekty scenografii, zagospodarowania przestrzeni na której odbędzie się wydarzenie etc.), próby z udziałem artystów
od lutego 2016 r. do czerwca 2016 r.	kampania informacyjno-marketingowa
od kwietnia 2016 r. do czerwca 2016 r.	prace produkcyjne (budowa scenografii, przygotowanie miejsca wydarzenia etc.)
czerwiec 2016 r.	realizacja projektu
od czerwca 2016 r. do lipca 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	2 180 000	0	2 180 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	800 000	0	800 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	430 000	0	430 000
1.3 prace produkcyjne	500 000	0	500 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	400 000	0	400 000
1.5 tłumaczenia	20 000	0	20 000
1.6 nagrody	30 000	0	30 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	2 550 000	0	2 550 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	700 000	0	700 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	1 400 000	0	1 400 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	200 000	0	200 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	250 000	0	250 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	200 000	0	200 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	50 000	0	50 000
3.2 prawna obsługa projektu	20 000	0	20 000
3.3 obsługa biurowa	80 000	0	80 000

3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	50 000	0	50 000
4. PROMOCJA	500 000	0	500 000
KOSZTY PW ESK 2016	5 430 000	0	5 430 000

PROJEKTY INTERDYSCYPLINARNE

7.3. MIASTO PRZYSZŁOŚCI

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Centrum Sztuki Wro, Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, EIT +, Wrocławski Park Technologiczny

Miasto przyszłości to wspólna nazwa dla interdyscyplinarnego przedsięwzięcia, które będzie pogłębioną refleksją nad kondycją człowieka obecnych czasów i jego kulturą, zarówno w wymiarze symbolicznym, jak i materialnym. Jego trzy podstawowe cele sprowadzają się do: pobudzenia procesu krytycznego myślenia o przyszłości, jako zadania stojącego również przed takimi metropoliami jak Wrocław, ugruntowania opinii o Wrocławiu, jako ośrodka prowadzącym debatę nad przyszłością miast na najwyższym międzynarodowym poziomie intelektualnym, stworzenia platformy wspólnej aktywności kulturalnej dla mieszkańców Wrocławia niezależnie od wieku i statusu społecznego.

Wydarzenie jest planowane nie jako klasyczny festiwal, ale wielokanałowa, rozpisana na wiele miesięcy realizacji, platforma intensywnej komunikacji z odbiorcami. Działanie obejmie takie wydarzenia jak m.in. wystawy i koncerty artystów współczesnych (w ramach projektów kuratorskich) oraz klasyków, koncerty, prezentacje nowych technologii, debaty, otwarte panele, warsztaty realizowane metodą design thinking.

Ważnym aspektem w komponowaniu programu wydarzenia, będzie przygotowanie oferty atrakcyjnej dla szerokiego grona odbiorców: dzieci, młodzieży, starszych entuzjastów kultury, nauki oraz nowych mediów. Aktywnie w wydarzeniu wziąć mają udział profesjonaliści z branży kultury i nauki (kuratorzy, artyści, społecznicy, animatorzy kultury, intelektualiści), poprzez zapraszanie do wspólnych działań społeczność lokalną i wszystkich turystów, którzy zechcą przyjechać do Wrocławia, jak również ośrodki badawcze, przedsiębiorców i firmy. Odbędzie się to dzięki cyfrowej platformie obsługującej wydarzenie i aktywizującej do współdziałania i wspólnego tworzenia treści m.in. na temat obiektów kulturalnych miasta czy wydarzeń organizowanych przez dane instytucje.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do maja 2016 r.	realizacja działań warsztatowych metodą design thinking realizacja zaplanowanych działań komunikacyjnych

od lutego 2016 r. do listopada 2016 r.	realizacja działań artystycznych w ramach projektu m.in: wystawy, koncerty, pokazy nowych technologii
grudzień 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 732 000	0	1 732 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	700 000	0	700 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	100 000	0	100 000
1.3 prace produkcyjne	396 000	0	396 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	441 000	0	441 000
1.5 tłumaczenia	80 000	0	80 000
1.6 nagrody	15 000	0	15 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	1 740 000	0	1 740 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	350 000	0	350 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	750 000	0	750 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	90 000	0	90 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	550 000	0	550 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	158 000	0	158 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	27 000	0	27 000
3.2 prawna obsługa projektu	27 000	0	27 000
3.3 obsługa biurowa	84 000	0	84 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	20 000	0	20 000
4. PROMOCJA	670 000	0	670 000
KOSZTY PW ESK 2016	4 300 000	0	4 300 000

7.4. WSPÓŁPRACA Z SAN SEBASTIAN

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016
PARTNERZY: San Sebastian 2016, Instytut Etxepare, Museu Chillida Leku w San Sebastian

Współdzielenie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2016 przez Wrocław i hiszpańskie miasto San Sebastian stało się bodźcem dla przygotowania projektów będących dialogiem między kulturami - polską a baskijską. Projekty przygotowane zostaną w ścisłej współpracy merytorycznej z biurem ESK 2016 w San Sebastian. Wszystkie projekty czerpać będą z iberyjskiej tradycji, nie odrzucając jednak zagadnień kultury współczesnej. Każdy z projektów będzie próbą spotkania i przenikania dwóch pozornie różniących się od siebie kultur. Projekty mają służyć przede wszystkim promocji, różnorodności kulturowej wśród odbiorców z Polski i świata.

Projekt współpracy z San Sebastian, zawierający takie elementy jak m.in.: Tamborrada, Wystawa Eduardo Chillidy oraz BASK skierowany jest do mieszkańców całej Polski oraz turystów zagranicznych, przede wszystkim do osób pragnących zdobyć konkretne umiejętności artystyczne i rzemieślnicze pod okiem profesjonalistów, jednocześnie poznając nową rzeczywistość artystyczną.

Wystawa Eduardo Chillidy to monograficzna prezentacja jednego z najwybitniejszych rzeźbiarzy XX wieku obok Giacomettiego i Brancusiego. Jest on czołowym przedstawicielem abstrakcji, którego prace znajdują się w najbardziej prestiżowych muzeach na świecie, a także w przestrzeniach publicznych wielu miast. Wystawa Eduardo Chillidy połączona zostanie z działaniami muzycznymi przygotowanymi przez Jose M. Sanchez- Verdu, wybitnego hiszpańskiego kompozytora.

Tamborrada stanowi nawiązanie do tradycyjnych muzycznych obchodów dnia patrona San Sebastian - parady, podczas której wszyscy mieszkańcy przebrani w stroje z epoki napoleońskiej, śpiewają tradycyjne pieśni baskijskie i grają na bębnach. Wrocławska Tamborrada przygotowana zostanie we współpracy z uczestnikami programu Muzyka Młodego Wrocławia - kilkudziesięcioma zespołami, solistami, niezależnymi twórcami muzyki.

Kolejnym przedsięwzięciem, nawiązującym do tradycji baskijskiej, jest BASK-interdyscyplinarny pomysł edukacyjny. BASK skupia się na działaniach artystycznych i warsztatowych we wrocławskich zaniedbanych przestrzeniach publicznych. Baskijscy i polscy artyści oraz animatorzy wraz z uczestnikami podejmą próbę twórczej interpretacji zjawisk związanych z kulturą baskijską. Uczestnicy będą mieli okazję wziąć aktywny udział w licznych warsztatach, a także zapoznać się z baskijską muzyką i kinematografią.

Wszystkie przedsięwzięcia mają wymiar edukacyjny i rozwijane będą również po roku 2016. Równocześnie z koncepcją BASK w 2016 roku uruchomione zostanie analogiczne wydarzenie poświęcone kulturze polskiej w San Sebastian. Oba te przedsięwzięcia będą do siebie ściśle nawiązywać.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	działania informacyjne, komunikacja i promocja
od stycznia 2016 r. do lutego 2016 r.	realizacja Tamborrady
od stycznia 2016 r. do czerwca 2016 r.	Wystawa Eduardo Chillidy
od lutego 2016 r. do kwietnia 2016 r.	pozyskanie pozwoleń i przestrzeni dla BASK, zamknięcie

	programu wydarzenia, prace przygotowawcze, podpisanie umów z artystami i wykonawcami
od lutego 2016 r. do marca 2016 r.	podsumowanie Tamborady
od kwietnia 2016 r. do maja 2016 r.	przygotowanie scenografii BASK
od czerwca 2016 r. do lipca 2016 r.	realizacja BASK
od lipca 2016 r. do września 2016 r.	podsumowanie BASK
październik 2016 r. do grudnia 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektów

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	746 000	0	746 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	220 000	0	220 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	60 000	0	60 000
1.3 prace produkcyjne	73 000	0	73 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	68 000	0	68 000
1.5 tłumaczenia	64 000	0	64 000
1.6 nagrody	261 000	0	261 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	601 000	0	601 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	132 000	0	132 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	85 000	0	85 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	124 000	0	124 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	260 000	0	260 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	55 000	0	55 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	10 000	0	10 000
3.2 prawna obsługa projektu	11 000	0	11 000
3.3 obsługa biurowa	25 000	0	25 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	9 000	0	9 000
4. PROMOCJA	248 000	0	248 000
KOSZTY PW ESK 2016	1 650 000	0	1 650 000

7.5. DOLNOŚLĄSKA PLATFORMA ESK 2016+

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy,
PARTNERZY: m.in. Stowarzyszenie Gmin Aglomeracji Wrocławskich, Stowarzyszenie Dyrektorów Instytucji Kultury, Nieformalna Otwarta Grupa Robocza Wrocław – Dolny Śląsk, Fundacja na Rzecz Kultury i Edukacji im. T. Karpowicza, Fundacja Kino Świat, Legnickie Centrum Kultury, Stowarzyszenie Lokalnych Ośrodków Twórczych Slot-Art., Narodowe Centrum Kultury,

W 2016 roku Wrocław będzie miastem skupiającym na sobie uwagę całej Europy. Czując odpowiedzialność społeczną oraz historyczną szansę na niebywałą promocję i rozwój, Wrocław „pragnie podzielić się” tytułem Europejskiej Stolicy Kultury 2016 z całym regionem Dolnego Śląska. Jednym z najważniejszych celów projektu jest włączenie wszystkich mieszkańców regionu dolnośląskiego do aktywnego udziału w całorocznych obchodach tytułu ESK 2016 – święta kultury.

Dolnośląska Platforma ESK 2016+ opiera się na partnerstwie kilkunastu sieci podmiotów kultury Dolnego Śląska. U podstaw pracy nad koncepcją udziału regionu w obchodach ESK jest jej partycypacyjny charakter, z udziałem instytucji, organizacji pozarządowych i środowisk w formie Otwartej Grupy Roboczej, do której przystępują liderzy i członkowie sieci podmiotów kultury i samorządów, m.in. Wędrujące Forum Kultury Dolnego Śląska, stowarzyszenia gmin, Stowarzyszenie Dyrektorów Samorządowych Instytucji Kultury itp. Nowi uczestnicy mogą przystąpić do prac Grupy na dowolnym etapie. Każdy uczestnik Grupy jest multiplikatorem i konsultantem rekomendacji i kierunków polityki współpracy ESK 2016 z regionem Dolnego Śląska. Z jednej strony gwarantuje to ekspozycję wartościowych zjawisk kultury Dolnego Śląska w programie ESK, a z drugiej - integruje te zjawiska wokół jednego celu.

Dolnośląska Platforma ESK 2016+ jest projektem horyzontalnym, przenikającym wszystkie elementy programu obchodów ESK w następujących obszarach i aspektach:

1) Program główny projektu:

Program zakłada udział dolnośląskich podmiotów kultury w przedsięwzięciach programu głównego ESK, tzw. regionalne odsłony obchodów ESK 2016. Projekt polega na włączeniu do programu kluczowych, wartościowych wydarzeń i przedsięwzięć na Dolnym Śląsku, a przez to promocję kultury dolnośląskiej we Wrocławiu.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego obszaru to m.in.: ESK – Dolny Śląsk – cykl wydarzeń kulturalnych i artystycznych w miejscowościach regionu (oparty o sieć partnerów).

2) Uczestnictwo i dostępność

Ułatwienia dostępności obchodów ESK dla mieszkańców Dolnego Śląska poprzez szeroką informację o programie ESK, a tym samym zwiększenie uczestnictwa w kulturze mieszkańców regionu, zwiększenie przepływu publiczności w ramach turystyki kulturowej, wsparcie działań animacji i edukacji kulturalnej oraz społecznych inicjatyw mobilizacji publiczności.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego obszaru to m.in.:

- a) ESK Bus – partnerski program wspierania udziału mieszkańców regionu w wydarzeniach ESK i edukacji kulturalnej, który polegać będzie na uruchomieniu specjalnych linii autobusowych: region (dolnośląskie gminy) – Wrocław. Każdym z autobusów jeździć będą wyszkoleni animatorzy kultury, który podczas podróży edukować będą widzów z zakresu/dziedziny wydarzenia, na które się udają;
- b) Program wsparcia działań informacyjnych o ESK w regionie poprzez organizację m.in. punktów informacyjnych w regionie;
- c) Program wsparcia metodycznego i aktywności nauczycieli, instruktorów harcerstwa, bibliotekarzy, pracowników ośrodków kultury, animatorów poprzez wydanie specjalnie przygotowanych materiałów dydaktycznych.

3) Rozwiązania systemowe

Pilotażowe wdrożenia rozwiązań w zakresie wzmocnienia procesów sieciowania i współdziałania, wspierania rozwoju podmiotów kultury, współpracy podmiotów kultury i samorządów lokalnych, finansowania przedsięwzięć, w oparciu o cykl konferencji, seminariów oraz spotkań Otwartej Grupy Roboczej ESK – Dolny Śląsk

Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego obszaru to m.in.:

- a) Kultura małych miast – Otwarta Grupa Robocza; Programowanie zmian systemowych w kulturze regionu;
- b) Czytanie miasta - urban collective texts. Działania animacyjne wsparte badaniami naukowymi i edukacją w miastach Dolnego Śląska, z festiwalem sztuki i konferencją UNECC w 2016 roku;
- c) NieKongres Animatorów Kultury 2016.

4) Program wydarzeń artystycznych

Program ten polega na wzmocnieniu i wsparciu lokalnych inicjatyw kulturalnych i społecznych przy pomocy programów wspierających, tworzenie partnerstw projektowych i podejmowanie przedsięwzięć sieciowych w ramach subregionów, całego regionu oraz lokalnych partnerstw z udziałem partnerów zagranicznych.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego obszaru to m.in.:

- a) dolnoslaskosc.pl – portal badań nad dziedzictwem kulturowym Dolnego Śląska;
- b) Silesia Art Biennale – festiwal sztuki współczesnej na Dolnym Śląsku;
- c) Kino za rogiem – wsparcie rozwoju sieci małych sal kinowych na Dolnym Śląsku;
- d) Teatr w podwórkach.

Współpraca Wrocławia i Dolnego Śląska stanowić będzie proces kontynuowany także po zakończeniu obchodów ESK na mocy porozumienia pomiędzy Wrocławiem a władzami Dolnego Śląska oraz utworzonego partnerstwa sieci.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	kulminacja wdrażania projektu: intensywne działania w regionie; realizacja projektów; przygotowanie katalogu podsumowującego realizację projektów ESK w regionie (przygotowanie tekstów, redakcja, przygotowanie materiałów graficznych, skład, druk)
styczeń 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 315 000	148 000	1 463 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	505 000	148 000	653 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	135 000	0	135 000
1.3 prace produkcyjne	390 000	0	390 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	230 000	0	230 000
1.5 tłumaczenia	37 000	0	37 000
1.6 nagrody	18 000	0	18 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	559 000	0	559 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	230 000	0	230 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	26 000	0	26 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	18 000	0	18 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	285 000	0	285 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	142 000	37 000	179 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	35 000	18 000	53 000
3.2 prawna obsługa projektu	14 000	5 000	19 000
3.3 obsługa biurowa	74 000	14 000	88 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	19 000	0	19 000
4. PROMOCJA	159 000	0	159 000
KOSZTY PW ESK 2016	2 175 000	185 000	2 360 000

7.6. KOALICJA MIAST 2016

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Gdańsk – Instytut Kultury Miejskiej, Katowice – Instytucja Kultury Katowice-Miasto Ogrodów, Lublin – Centrum Kultury w Lublinie, Łodzi – Łódź Art.Center.

Mając na uwadze ogromne zaangażowanie oraz wkład pracy polskich miast konkurujących o miano ESK, a przede wszystkim doceniając wysokie walory artystyczne i niezaprzeczalną wartość kulturotwórczą przedstawionych przez nie aplikacji, Wrocław zaprosił swoich niedawnych konkurentów do rozwijania i prezentacji własnych projektów w ramach programu ESK 2016.

Do współpracy w ramach Koalicji Miast 2016 zaproszone zostały cztery miasta, które przedstawiły projekty ukazujące własną, unikalną kulturę miasta i jej wartości: Gdańsk, Katowice, Lublin i Łódź. Projekt polega na prezentacji specyfiki miast, akcentujących najważniejsze oraz najbardziej charakterystyczne dla nich narracje kulturowe, jak również głównych projektów i tego, co stanowi o ich *genius loci*. Propozycje przedstawione przez miasta opierają się w dużej mierze na aplikacjach konkursowych ESK.

Koalicja Miast 2016 zmierza do wypracowania efektywnego sposobu koordynowania działań takich jak: koprodukcje, partnerstwa, sieciowanie instytucji i organizacji pozarządowych. Projekt jest ukierunkowany na proces, dialog i długie trwanie. Może stanowić innowacyjny na skalę europejską model działania i współpracy między miastami w dziedzinie kultury, niespotykany dotąd nawet w historii konkursu o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury.

Wrocław stanie się sceną, na której spotkają się najlepsze pomysły i praktyki kulturowe z każdego z miast koalicji. Prezentacje te przybiorą różnorodne formy zarówno typowych koncertów, spektakli teatralnych, wystaw, jak również nowoczesnych „targów kulturowych” oraz prezentacji artystycznych i produktowych w przestrzeni miasta.

Dodatkowym elementem będzie praca merytoryczna i organizacyjna skupiona wokół tematu Samorządowe Polityki Kulturalne. Wrocław jako miasto – stolica w 2016 pragnie podjąć debatę o nastawieniu do kultury w samorządach lokalnych oraz lokalnych politykach kulturalnych.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do lutego 2016 r.	wdrażanie wynegocjowanych projektów w trakcie seminariów wrocławskich, które odbyły się w roku 2014 w poszczególnych miastach; wypracowanie „wymiaru europejskiego” proponowanych projektów poprzez współpracę z europejskimi partnerami
od lutego 2016 r. do listopada 2016 r.	realizacja działań "na scenie Wrocław 2016"; opracowanie materiałów podsumowujących - publikacje pisane, jak i elektroniczne; wdrożenie programu długofalowej, dalszej pracy nad programem narracji w danym mieście.
grudzień 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 300 000	0	1 300 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	505 000	0	505 000

1.2 prace reżysersko-realizacyjne	135 000	0	135 000
1.3 prace produkcyjne	275 000	0	275 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	230 000	0	230 000
1.5 tłumaczenia	20 000	0	20 000
1.6 nagrody	85 000	0	85 000
1.7 prawa autorskie	50 000	0	50 000
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	1 260 000	0	1 260 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	310 000	0	310 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	440 000	0	440 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	160 000	0	160 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	350 000	0	350 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	180 000	0	180 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	55 000	0	55 000
3.2 prawna obsługa projektu	25 000	0	25 000
3.3 obsługa biurowa	48 000	0	48 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	52 000	0	52 000
4. PROMOCJA	560 000	0	560 000
KOSZTY PW ESK 2016	3 300 000	0	3 300 000

7.7. AIR WRO (ARTISTS IN RESIDENCE / ARTYSTYCZNE REZYDENCJE)

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016
PARTNERZY: San Sebastian 2016, K.A.I.R. - Kosice Artist in Residence, Pilzno 2015, BWA Wrocław, Fundacja Avant Art, CSW Warszawa

W ramach projektu AIR WRO pochodzący z różnych krajów twórcy i kuratorzy, a także studenci i absolwenci europejskich uczelni (łącznie ponad kilkaset osób) będą tu rozwijać swoje projekty artystyczne i badawcze. Zyskają także okazję do skorzystania ze staży i praktyk, a także udziału w wykładach akademickich, spotkaniach, warsztatach i konferencjach.

Celem projektu jest budowa we Wrocławiu trwałej (tj. wykraczającej poza okres obchodów ESK 2016) międzynarodowej platformy wymiany twórczych doświadczeń

i inspiracji, a przede wszystkim stworzenie podstaw dla rozwiązań systemowych wypełniających lukę w działalności zinstytucjonalizowanej. Trwałym rezultatem będzie sprawnie działający system rezydencyjny, a w perspektywie również centrum AIR WRO/Artists in Residence (na wzór np. berlińskiego Künstlerhaus Bethanien).

Pobytem rezydencyjnym będą towarzyszyć liczne wystawy oraz prezentacje projektów powstałych w ramach inicjatywy AiR WRO. Ważnym wymiarem projektu będzie stała interakcja zaproszonych artystów ze środowiskiem lokalnym Wrocławia i Dolnego Śląska. Istotne jest, aby prace powstałe podczas pobytów odnosiły się bezpośrednio do dialogu międzykulturowego. Nie wyklucza się, że część naborów artystów odbędzie się przy aktywnym udziale (decyzji) mieszkańców.

W 2016 rezydencje oparte będą ramowo o program i potrzeby przygotowane przez Kuratorów ESK. Jednym z priorytetów programowych będzie zapraszanie artystów z państw strategicznie ważnych dla programu ESK (np. Niemcy, Hiszpania, Czechy, Słowacja i Ukraina). Istotne będzie również skonstruowanie oferty dla zagranicznych gości, aby odpowiadała ona potrzebom mocnego wsparcia branż kreatywnych działających we Wrocławiu. Ważnym wymiarem projektu będzie pozyskanie szeregu ważnych międzynarodowych partnerstw, które znacząco podniosą prestiż wydarzenia i pozwolą na długofalową współpracę międzynarodową na długo po zakończeniu roku obchodów. Ponadto, program organizacyjnie działać będzie na zasadzie klastra, tzn. do wspólnego przygotowania oferty zaproszone zostaną instytucje i organizacje pozarządowe, gospodarze rezydencji.

Termin	Działanie
styczeń 2016 r.	powołanie zespołu ds. koordynacji projektu; stworzenie spójnego programu realizacji projektu i planu wykonawczego; stworzenie planu komunikacji i kontaktów z mediami; podpisanie stosownych dokumentów z partnerami projektu, którzy zostali pozyskani dla projektu w roku 2015.
od lutego 2016 r. do grudnia 2016 r.	realizacja rezydencji artystycznych we Wrocławiu; organizacja wydarzeń podsumowujących pracę artystów rezydentów
styczeń 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	800 000	0	800 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	459 000	0	459 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	48 000	0	48 000
1.3 prace produkcyjne	151 000	0	151 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	64 000	0	64 000
1.5 tłumaczenia	78 000	0	78 000

1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	873 000	0	873 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	350 000	0	350 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	188 000	0	188 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	14 000	0	14 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	321 000	0	321 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	156 000	10 000	166 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	50 000	4 000	54 000
3.2 prawna obsługa projektu	20 000	2 000	22 000
3.3 obsługa biurowa	69 000	4 000	73 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	17 000	0	17 000
4. PROMOCJA	96 000	0	96 000
KOSZTY PW ESK 2016	1 925 000	10 000	1 935 000

7.8. KOŚCIÓŁ: PIĘKNO I KICZ

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016

Program wydarzeń w ramach projektu obejmować będzie otwarcie przestrzeni kościelnych i miejskich na nowoczesne poszukiwania artystyczne i naukowe, motywowane potrzebami religijnymi.

Co najmniej od okresu powojennego obserwuje się w Europie osłabienie kulturotwórczej roli religii, a mimo to nadal tworzy ona i upowszechnia wzorce estetyczne mogące stanowić wyznacznik wartości artystycznych i inspirację dla dużej części mieszkańców naszego kontynentu, kraju, regionu i miasta.

Współczesne oddziaływanie estetyki kościelnej ocenia się krytycznie, a nawet zdecydowanie negatywnie. Przedmiotem tych ostatnich opinii jest zwłaszcza poziom estetyczny powstających budowli sakralnych, wystrój ich wnętrz oraz wartość muzyczna i literacka śpiewanych pieśni. Ideą programu jest artystyczna i – z całym bagażem znaczeniowym tego słowa – krytyczna refleksja nad wymienionymi sferami współczesnej sztuki kościelnej oraz symboliką wartości estetycznych, przekazywanych przez najnowsze dzieła religijne. Ma to być także narzędzie zmniejszania dystansu między obowiązującą obecnie estetyką kościelną a sztuką współczesną. Projekt powinien

wpłynąć na ograniczenie powszechnego zjawiska kiczu religijnego. Ma stać się również instrumentem szukania odpowiedzi na szybko zmieniające się potrzeby społeczne w zakresie recepcji i udziału w sztuce sakralnej, a także kontaktu ze sztuką w ogóle oraz pozwolić uczestnikom życia religijnego na uczestnictwo w wymyślonej przestrzeni zaprojektowanej przez artystów.

W ramach projektu zorganizowany zostanie międzynarodowy konkurs architektoniczny, którego efekty zostaną opublikowane w albumie uzupełnionym o zapisy nutowe i teksty literackie dotyczące przestrzeni sakralnych, debaty, wydarzenia artystyczne w przestrzeni świątyni, publiczne spory artystów, akademików i przedstawicieli wielu kościołów i innych związków wyznaniowych. Będzie to miało szczególny wymiar w roku ważnych wydarzeń związanych z polskim kościołem, takich jak organizowane Światowe Dni Młodzieży, którym towarzyszyć będzie wizyta Papieża Franciszka I w Polsce, 50-lecie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich, czy 1050 rocznica Chrztu Polski. Ponadto, jednym z projektów w ramach programu będzie współpraca z Instytutem im. Andrzeja Tarkowskiego i inicjatywą zrealizowaną Festiwalu ARTE SACRE (wspólna edycja z Festiwalem w Avignonie).

Należy podkreślić, że projekt „Kościół: piękno i kicz” zrealizowany zostanie we współpracy z innymi kościołami chrześcijańskimi oraz gminą żydowską i muzułmańską. W dynamicznie zmieniającym się obrazie współczesnej Europy wraz z jej wielokrotną tożsamością związaną z obecnością emigrantów spoza Europy, kanony piękna a zarazem „pojemność” form sztuki sakralnej winna być na nowo przemyślana i poddana krytycznemu opisowi.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do marca 2016 r.	rozstrzygnięcie konkursu architektonicznego, zamówienie nowych kompozycji nutowych i tekstów literackie o zabarwieniu religijnym
od stycznia 2016 r. do listopada 2016 r.	organizacja i rozpoczęcie działań komunikacyjnych; realizacja pozostałych części programu, w tym debat, działań performatywnych; prace przygotowujące publikację finałową: redakcja tekstów, uzupełnienie grafik i zdjęć, korekta, skład i łamanie
od grudnia 2016 r. do stycznia 2017 r.	Wydanie publikacji, rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	712 000	40 000	752 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	80 000	40 000	120 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	50 000	0	50 000
1.3 prace produkcyjne	100 000	0	100 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	62 000	0	62 000

1.5 tłumaczenia	20 000	0	20 000
1.6 nagrody	100 000	0	100 000
1.7 prawa autorskie	300 000	0	300 000
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	164 000	0	164 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	25 000	0	25 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	79 000	0	79 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	5 000	0	5 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	55 000	0	55 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	53 000	5 000	58 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	5 000	5 000	10 000
3.2 prawna obsługa projektu	10 000	0	10 000
3.3 obsługa biurowa	30 000	0	30 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	8 000	0	8 000
4. PROMOCJA	26 000	0	26 000
KOSZTY PW ESK 2016	955 000	45 000	1 000 000

7.9. WROCŁAW - LWÓW

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Artystyczne Stowarzyszenie Dzyga, Fundacja Trans Kultura
PARTNERZY: Artystyczna Rada Dialog, Wydział Kultury Miasta Lwowa

Projekt Wrocław - Lwów zakłada realizację wiosną 2016 roku pięciodniowego interdyscyplinarnego wydarzenia społeczno-artystycznego, obejmującego m.in. koncerty, spotkania literackie, warsztaty, wystawy, działania performatywne, pokazy multimedialne, spektakle teatralne, opierającego się na wspólnej aktywności i współtworzeniu twórców kultury z obu miast.

Związek Wrocławia i Lwowa jest szczególny, bowiem wiąże się nierozdzielnie z dramatyczną historią XX wieku. Przed drugą wojną światową Lwów stanowił jeden z najważniejszych ośrodków intelektualnych, artystycznych i kulturalnych Rzeczypospolitej. W 1945 roku ustalone zostały nowe granice Polski, zakładające znaczne ich przesunięcie ze wschodu na zachód, w wyniku czego Lwów znalazł się poza granicami kraju. Zmiana ta wiązała się z przemieszczeniem ludności, czego efektem było pojawienie się, już nie w niemieckim Breslau, ale w polskim Wrocławiu, znacznej liczby osób z zachodniej

granicy, w tym lwowskich profesorów, prawników, artystów i lekarzy. W taki oto sposób intelektualne dziedzictwo Lwowa, swoisty klimat miasta, zakorzeniło się w stolicy Dolnego Śląska.

Współpraca obu miast zostanie zrealizowana poprzez miesiąc kultury Lwowa we Wrocławiu w 2016 roku. W jego rezultacie planuje się osiągnąć podstawowe cele projektu:

- przedstawienie w Polsce współczesnej kultury Lwowa, nowoczesnych praktyk kulturowych i artystycznych,
- wspieranie lokalnej społeczności twórców i animatorów kultury ze Lwowa i okolic poprzez włączanie w program Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku,
- umożliwienie rozwoju organizacji pozarządowych, ośrodków twórczych oraz instytucji kultury działających we Lwowie,
- przedstawianie i powielanie dobrych praktyk współdziałania w obszarze kultury,
- budowanie platformy wymiany doświadczeń pomiędzy polskimi i ukraińskimi twórcami kultury.

Wrocław, zapraszając do programu Europejskiej Stolicy Kultury miasto Lwów, proponuje jedyny w swoim rodzaju program pilotażowy, który zachęci do nawiązywania trwałego partnerstwa z państwami trzecimi w ramach obchodów ESK.

Projekt zakłada współtworzenie/współdział w tworzeniu projektów kulturalnych. Powodzenie projektu potwierdzi, że stała i wieloletnia współpraca oraz wymiana kulturalna dwóch różnych miast jest możliwa, cenna oraz budująca, a kultura tworzy wartości ponad granicami.

Prezentacja Lwowa skupi się wokół 4 głównych modułów programowych:

- a) nowe oblicze Ukrainy – „Ukraiński Zrizz III” - wystawa sztuk współczesnej, która tematycznie skupią się na poszukiwaniu ukraińskiej tożsamości,
- b) Ukrainian Movie – cykle prezentacji filmowych zarówno klasyki ukraińskiego kina, jak również aktualnych niezależnych twórców ukraińskich,
- c) Wspólne Korzenie - jarmark Lwowski – prezentacja tradycyjnego rękodzieła wraz z występami muzycznymi i tradycją obrzędową,
- d) Jazz muzyka bez granic – cykl prezentacji jazzu ukraińskiego zarówno tego inspirowanego folklorem–etno jazz, jak również poszukującego i eksperymentującego jazzu.

Priorytetem przy realizacji projektu jest ukazanie, że tytuł Europejskiej Stolicy Kultury, za którym kryje się wieloletni program przygotowawczy, może przysłużyć się jako środek do budowania pewnej znaczącej sieci kontaktów, które szczególnie ważne są dla krajów dopiero budujących społeczeństwo obywatelskie, również poprzez działania związane z szeroko rozumianą kulturą. W ten sposób idea ESK odpowiada na szerszą potrzebę budowania platformy umożliwiającej realny udział w obchodach krajów będących administracyjnie poza granicami UE, ale aspirujących do współpracy z Unią Europejską.

Bezpośrednimi adresatami projektu są artyści, animatorzy kultury, menadżerowie kultury, urzędnicy odpowiedzialni za kulturę zarówno z Polski, jak i Ukrainy. Ponadto, projekt kierowany będzie do osób reprezentujących bardzo różne grupy wiekowe, status społeczny

i pochodzenie. Ważne jest, aby wyjątkowe wartości, jakie niesie projekt trafiły do szerokiego grona odbiorców.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do lutego 2016 r.	przygotowanie sezonu Lwowa we Wrocławiu; intensywne działania produkcyjne
od marca 2016 r. do kwietnia 2016 r.	kulminacja działań artystycznych; realizacja we Wrocławiu pięciodniowego sezonu Lwowa
od maja 2016 r. do czerwca 2016 r.	kolejny etap wspólnych działań w ramach projektu kuratora performance Chrisa Baldwina - udział w Półmetku ESK
od lipca 2016 r. do grudnia 2016 r.	kontynuacja działań w ramach platformy wymiany doświadczeń we Lwowie i Wrocławiu
styczeń 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 280 000	0	1 280 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	625 000	0	625 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	95 000	0	95 000
1.3 prace produkcyjne	320 000	0	320 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	125 000	0	125 000
1.5 tłumaczenia	80 000	0	80 000
1.6 nagrody	25 000	0	25 000
1.7 prawa autorskie	10 000	0	10 000
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	580 000	0	580 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	95 000	0	95 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	115 000	0	115 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	145 000	0	145 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	225 000	0	225 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	190 000	0	190 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	40 000	0	40 000
3.2 prawna obsługa projektu	32 000	0	32 000
3.3 obsługa biurowa	66 000	0	66 000

3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	52 000	0	52 000
4. PROMOCJA	420 000	0	420 000
KOSZTY PW ESK 2016	2 470 000	0	2 470 000

7.10. WOLONTARIAT 2016 – Animatorzy kultury

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Convention Bureau – Wrocław

Wolontariat jest ważnym elementem działalności społecznej, a jej wartość jest ogromna, także w kontekście wydarzeń artystycznych planowanych na rok 2016. Wolontariusz stanie się dzięki projektowi osobą ważną ze względu na kontekst budowania społeczeństwa obywatelskiego, ale co istotne w perspektywie ESK nabędzie kompetencji z zakresu szeroko rozumianej animacji kultury.

W raportach na temat wolontariatu w Polsce podkreśla się, że ta forma aktywności społecznej zazwyczaj nie jest dość dobrze zorganizowana - wolontariuszowi często przydziela się najprostsze zadania, jest jedynie biernym uczestnikiem działań instytucji lub inicjatywy, w nurt której się włącza. Organizacja ESK 2016 we Wrocławiu jest doskonałą okazją, żeby zmienić ten niekorzystny obraz. Zadaniem projektu Wolontariat ESK 2016 będzie wsparcie wolontariuszy w procesie usamodzielniania się, jako animatora życia społecznego i kulturalnego. Realizacja tego celu odbędzie się głównie poprzez zorganizowanie centrum wolontariatu, gdzie odbywać się będzie szereg szkoleń dla wolontariuszy oraz innych działań animacyjnych z wolontariuszami przygotowujących ich do właściwego pełnienia tej ważnej roli.

Jedną z wielu istotnych, poszerzonych kompetencji kulturowych, które pozostaną po procesie ESK 2016 we Wrocławiu (dzięki zapraszaniu do współtworzenia projektów osób z całej Polski), będzie wypracowany nowatorski model wolontariatu społecznego. Do realizacji projektu zaproszeni zostaną przedstawiciele bardzo różnych grup społecznych, reprezentujących różne modele aktywności, jak np. harcerze czy kluby seniora. Swoimi działaniami uwypuklą określone umiejętności, które posiadają i ukażą, iż modeli współdziałania w kulturze i współtworzenia jest bardzo wiele.

Przykład Lille, francuskiego miasta piastującego tytuł ESK w roku 2004, pokazuje, że wolontariat może okazać się jednym z wartościowszych działań podejmowanych w obrębie projektów społecznych, które są najistotniejszym aspektem dla wymiaru partycypacyjnego ESK.

Projekt realizowany będzie również w wymiarze regionalnym. Opracowany zostanie tak, aby swoim działaniem obejmował lokalne instytucje kultury i organizacje pozarządowe z województwa dolnośląskiego.

Termin	Działanie
styczeń 2016 r.	konferencje prasowe, organizacja centrum wolontariatu, szkolenia dla wolontariuszy: sprawy organizacyjne, podpisywanie umów, szkolenia i świadczenie wolontariatu
od stycznia 2016 do grudnia 2016 r.	działania animacyjne z wolontariuszami, ciągłe szkolenie wolontariuszy, działanie centrum wolontariatu
styczeń 2017 r.	podsumowanie, rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	200 000	0	200 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	134 000	0	134 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	19 000	0	19 000
1.3 prace produkcyjne	12 000	0	12 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	19 000	0	19 000
1.5 tłumaczenia	8 000	0	8 000
1.6 nagrody	8 000	0	8 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	150 000	0	150 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	9 000	0	9 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	60 000	0	60 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	11 000	0	11 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	70 000	0	70 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	50 000	20 000	70 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	12 000	11 000	23 000
3.2 prawna obsługa projektu	6 000	2 000	8 000
3.3 obsługa biurowa	28 000	7 000	35 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	4 000	0	4 000
4. PROMOCJA	10 000	0	10 000
KOSZTY PW ESK 2016	410 000	20 000	430 000

7.11. MIĘDZYNARODOWA OLIMPIADA TEATRALNA

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Instytut im. Jerzego Grotowskiego

Międzynarodowa Olimpiada Teatralna to kompleksowe przedsięwzięcie poświęcone prezentacji najważniejszych nurtów światowego teatru oraz jednocześnie promocji polskiego teatru w kontekście dokonań europejskich.

Idea Olimpiady Teatralnej stworzona została przez Theodorosa Terzopoulosa, wybitnego greckiego reżysera i pedagoga oraz ówczesną Minister Kultury Grecji Melinę Mercouri w początkach lat 90-tych, a jej pierwsza edycja miała miejsce w roku 1995 w Delfach. Olimpiada Teatralna we Wrocławiu w roku 2016 będzie siódmą jej edycją (poprzednia miała miejsce w Pekinie w 2014), a jej główny nurt realizowany będzie pod hasłem, które jest parafrazą tytułu jednego z tekstów Jerzego Grotowskiego: „Świat Miejscem Prawdy”.

Dorobek Międzynarodowej Olimpiady Teatralnej, pragniemy poszerzyć o nowe wątki i motywy skupione wokół kluczowej idei spotkania najwybitniejszych twórców europejskiego teatru trzech pokoleń na przełomie XX i XXI wieku. Zależy nam także, by organizowana we Wrocławiu Olimpiada Teatralna stała się przyczynkiem do poważnej i pogłębionej refleksji na temat kierunków ewolucji teatru europejskiego w ostatnim stuleciu. Olimpiadzie towarzyszyć będzie konferencja pn. „Krajobraz. Protagonści i przemiany europejskiej sceny w wieku rozkwitu 1916–2016” („Les réformes et les protagonistes de la scène européenne dans le siècle du renouveau 1916–2016”) przygotowana pod naukowym kierownictwem prof. Georges Banu (Sorbonne IV).

W trakcie Olimpiady odbędzie się również seminarium „European Theatre Perspectives”, poświęcona piśmiennictwu i krytyce teatralnej w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem Polish Theatre Perspectives (inicjatywy wydawniczej i portalu wspólnie realizowanego przez Instytut Grotowskiego oraz Brytyjskie TAPAC).

Olimpiadzie towarzyszyć będzie bogaty program wydarzeń - prezentacje spektakli teatralnych, retrospektyw, dyskusji i sympozjów z udziałem uznanych praktyków i teoretyków teatru. Planuje się coroczne spotkania ITI (International Theatre Institute) oraz Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Teatralnych. W 2016 roku Wrocław ma stać się nie tylko europejskim, ale i światowym centrum pogłębionej i wielowątkowej refleksji na temat historii, współczesności, a także perspektyw rozwoju sztuki teatru i dramaturgii. Będzie to jednocześnie twórcze rozwinięcie szczytnej idei Otwartego Uniwersytetu Festiwalu Teatru Narodów, zrealizowanego w 1975 roku przez Jerzego Grotowskiego.

Ponadto realizacja Międzynarodowej Olimpiady Teatralnej we Wrocławiu w roku 2016 przyniesie:

- a) obecność największych twórców teatralnych i ich dzieł z całego świata: m.in. Tadashi Suzuki, Robert Wilson, Wole Soyinka, Peter Brook, Eugenio Barba,
- b) stworzenie Sezonu Teatralnego na całym Dolnym Śląsku, polegającego na prezentacjach sztuk teatralnych powstających w dolnośląskich teatrach. Idea ta powinna być kontynuowana w latach następnych jako nowa, trwała propozycja życia kulturalnego w oparciu o własny potencjał twórczy Wrocławia i Dolnego Śląska,
- c) program „Otwartego Uniwersytetu Poszukiwań” – całorocznych spotkań, wykładów oraz otwartych zajęć warsztatowych dla gimnazjalistów i licealistów z Wrocławia, Dolnego Śląska i całej Polski – przybliżając wyjątkową historię i współczesne dokonania teatralne naszego regionu (w tym twórczość Grotowskiego, Tomaszewskiego, Teatru Otwartego),
- d) ukazanie polskiego teatru ujętą pod hasłem „FESTIWAL dziady”. Jego celem będzie prezentacja najciekawszych fenomenów współczesnego teatru polskiego czerpiącego z szeroko rozumianej tradycji romantycznej w jej wymiarze duchowym (od Tadeusza Kantora, Konrada Swinarskiego czy Jerzego Jarockiego, do Michała Zadary); Prezentacje te poszerzone zostaną o kontekst antropologiczny (obrzędy „wysp Nowego Świata” jak pisał we wstępie do II części „Dziadów” Mickiewicz) i socjologiczny - współczesne „dziady polskie” – jako „dążenie moralne”,
- e) prezentację młodego teatru z Europy Środkowowschodniej – program „Eastern Line (od Petersburga do Belgradu)”,
- f) działanie „Pełnoprawna Sztuka Osób Niepełnosprawnych” poświęcony społecznym funkcjom sztuki ze szczególnym uwzględnieniem teatru osób niepełnosprawnych, znajdujących w nim źródło ekspresji dla uniwersalnych problemów człowieka. Program ten zakłada szereg konferencji i warsztatów poświęconych teatrowi postrzeganemu jako potencjalne źródło dla wsparcia procesów terapeutycznych oraz narzędzie walki z wykluczeniem i samowykluczeniem w kulturze.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do października 2016 r.	przygotowania organizacyjne i merytoryczne Olimpiady Teatralnej; przygotowanie planu produkcji; zapraszanie gości i artystów; podpisywanie umów i porozumień
od kwietnia 2016 r. do lipca 2016 r.	realizacja programu towarzyszącego w ramach Olimpiady Teatralnej (poza programem głównym realizowanym jesienią)
od października 2016 r. do listopada 2016 r.	realizacja programu głównego Międzynarodowej Olimpiady Teatralnej
od listopada 2016 r. do grudnia 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	4 810 000	0	4 810 000

1.1 prace wykonawców i odtwórców	3 808 000	0	3 808 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	311 000	0	311 000
1.3 prace produkcyjne	156 000	0	156 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	457 000	0	457 000
1.5 tłumaczenia	78 000	0	78 000
1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	3 030 000	0	3 030 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	359 000	0	359 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	657 000	0	657 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	72 000	0	72 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	1 942 000	0	1 942 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	320 000	0	320 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	85 000	0	85 000
3.2 prawna obsługa projektu	0	0	0
3.3 obsługa biurowa	171 000	0	171 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	64 000	0	64 000
4. PROMOCJA	600 000	0	600 000
KOSZTY PW ESK 2016	8 760 000	0	8 760 000

7.12. TEATR +

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Instytut im. Jerzego Grotowskiego, Stowarzyszenie Ad Spectatores, Wrocławski Teatr Współczesny, Wrocławski Teatr Lalek

Program Teatr + powstał w celu rozwoju kultury teatralnej w trzech głównych obszarach głównych: sztuki teatralnej i współczesnego dramatu, środowiska twórców teatru i widowni teatralnej. Jako zadanie stawia sobie promocję i rozwój “nowej kultury teatralnej” opartej na wartościach takich jak: aktywne uczestnictwo, proces, przemiana, przeciwstawionych dominującej współcześnie typowej “kulturze produktu teatralnego” i „biernego widza”.

Program Teatr + to wielomodułowa inicjatywa w zakresie edukacji poprzez teatr oraz praktycznego dokształcania środowiska teatralnego, a także nowoczesnej produkcji i współprodukcji teatralnej. Program podejmuje działania, które na trwałe wpiszą się w środowisko kultury teatralnej Wrocławia. Wszystkie rozpoczęte projekty w ramach programu Teatr+ będą kontynuowane po roku 2016.

W ramach programu zrealizowane zostaną m.in.:

- a) projekt „Strefa Kontakt 2016” (we Wrocławskim Teatrze Współczesnym) zakłada zaprezentowanie fenomenu Wrocławia jako miasta, w którym powstawały i były realizowane na scenie nowatorskie zjawiska polskiego dramatu współczesnego – utwory Helmuta Kajzara, Tymoteusza Karpowicza i Tadeusza Różewicza. Projekt zakłada ogłoszenie konkursu dramaturgicznego (dla autorów, dla których twórczość wielkich wrocławian pozostaje źródłem inspiracji) oraz ogólnopolskiego konkursu na współprodukcję nowych spektakli opartych na ich tekstach;
- b) „Akademia Teatru Alternatywnego” – całoroczne spotkania młodych zespołów teatru poszukującego ujęte w formule comiesięcznych zjazdów, na które złożą się warsztaty, wykłady, staże oraz prezentacje dokonań kilku pokoleń polskiego teatru niezależnego. Kulminacją projektu będzie Platforma Teatru Alternatywnego;
- c) „Wrocławskie morze opowieści” – zakłada wyprodukowanie przez alternatywny Teatr Ad Spectatores w 2016 kilkunastu spektakli, których tematyka obejmie nieznaną historię Wrocławia (przedwojennego i powojennego), które przystosowane będą do odbioru dla zagranicznych widzów (dzięki tłumaczeniom słuchawkowym na kilkanaście języków europejskich);
- d) „Making Tomorrow’s Theatre” - spotkanie szkół aktorskich oraz wydziałów aktorskich kilkunastu europejskich uniwersytetów (tworzących stałą sieć współpracy) poświęcone problemom kształcenia aktorów. Spotkanie stanie się platformą wymiany i prezentacji przede wszystkim metod pracy i problemów pedagogicznych, a nie dokonań dyplomowych;
- e) „Stypendium im. Jerzego Grotowskiego” - dwa równoległe projekty rezydencjalne: pierwszy - dla grupy studenckiej, która podejmie twórczy dialog z wyzwaniem stawianym przez praktykę twórcy Teatru Laboratorium (rezydencja dwumiesięczna) oraz drugi - dla kilkunastu absolwentów wydziałów aktorskich z Polski i Europy (stypendium/ trzymiesięczne rezydencje w Instytucie im. Jerzego Grotowskiego);
- f) „Program rezydencji mistrzowskich”, którego celem będzie współprodukcja i europejska premiera we Wrocławiu spektakli uznanych twórców. Projekt zakłada zaproszenie przez międzynarodowe jury do Wrocławia, na cykl otwartych warsztatów mistrzowskich i pokazów własnej metody pracy oraz do przygotowania nowego spektaklu wybitnej osobowości kultury teatru starego kontynentu.

Należy podkreślić, że wszystkie działania podejmowane w ramach programu mają zasięg ogólnopolski i europejski, angażując do jego współtworzenia organizacje i teatry, przynosząc modelowe propozycje nowych rozwiązań dla innych ośrodków teatralnych.

Termin	Działanie
styczeń 2016 r.	działania promocyjne, produkcja działań, podpisanie stosownych umów z wykonawcami oraz organizatorami

od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	realizacja całorocznych działań w ramach projektu Teatr +
od stycznia 2017 do lutego 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja programu.

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 930 000	150 000	2 080 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	1 300 000	0	1 300 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	80 000	150 000	230 000
1.3 prace produkcyjne	130 000	0	130 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	340 000	0	340 000
1.5 tłumaczenia	80 000	0	80 000
1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	1 400 000	0	1 400 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	250 000	0	250 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	500 000	0	500 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	50 000	0	50 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	600 000	0	600 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	220 000	20 000	240 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	50 000	10 000	60 000
3.2 prawna obsługa projektu	30 000	0	30 000
3.3 obsługa biurowa	70 000	10 000	80 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	70 000	0	70 000
4. PROMOCJA	450 000	0	450 000
KOSZTY PW ESK 2016	4 000 000	170 000	4 170 000

7.13. PRZEGLĄD PIOSENKI AKTORSKIEJ – EDYCJA SPECJALNA

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Teatr Muzyczny Capitol

Przeгляд Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu jest najstarszym w Polsce festiwalem aktorskiej interpretacji piosenki. Podczas ESK 2016 przygotowana zostanie specjalna edycja tego festiwalu, która realizowana będzie nie tylko jak dotychczas w salach teatralnych i studiach, lecz również w otwartej przestrzeni miasta – na wrocławskim Rynku oraz terenach przyległych do Hali Stulecia. Część koncertów dla szerokiej publiczności odbędzie się w maju 2016.

Formuła przeglądu zostanie znacznie poszerzona – z okazji obchodów Europejskiej Stolicy Kultury zostaną przygotowane specjalne monograficzne koncerty najwybitniejszych polskich i europejskich autorów, a do udziału w całym przedsięwzięciu zostaną zaproszeni najlepsi artyści - reżyserzy i wykonawcy. Festiwal, który na trwałe wpisał się w świadomość odbiorców w całej Polsce, dopełnią koncerty artystów obcojęzycznych, mistrzów gatunku. Również część konkursowa zostanie otwarta na ruch amatorski, dla którego wieloletnia tradycja festiwalu stała się inspiracją czy też sposobem rozumienia fenomenu piosenki.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do lutego 2016 r.	sporządzenie planu działań informacyjnych projektu oraz planu kontaktów z mediami; rozpoczęcie działań informacyjnych; ostateczne zamknięcie listy uczestników projektu oraz zamknięcie programu merytorycznego i sporządzenie planu wydarzeń projektu; prace organizacyjne; podpisanie umów z producentami specjalnej edycji; prace nad sprawną realizacją formalno-prawnej strony projektu (umowy, wizy, pozwolenia); intensywne działania informacyjne (w tym przygotowanie materiałów)
od marca 2016 r. do kwietnia 2016 r.	produkcja wydarzenia - realizacja specjalnej edycji Przeglądu Piosenki Aktorskiej
maj 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	691 000	0	691 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	390 000	0	390 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	130 000	0	130 000
1.3 prace produkcyjne	67 000	0	67 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	90 000	0	90 000
1.5 tłumaczenia	14 000	0	14 000

1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	479 000	0	479 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	235 000	0	235 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	140 000	0	140 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	29 000	0	29 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	75 000	0	75 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	30 000	0	30 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	9 000	0	9 000
3.2 prawna obsługa projektu	4 000	0	4 000
3.3 obsługa biurowa	8 000	0	8 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	9 000	0	9 000
4. PROMOCJA	0	0	0
KOSZTY PW ESK 2016	1 200 000	0	1 200 000

7.14. BRAVE FESTIWAL ORAZ BRAVE KIDS – PRZECIWI WYPĘDZENIOM Z KULTURY – EDYCJA SPECJALNA

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Teatr Pieśni Kozła

W ramach ESK 2016 organizatorzy Brave Festival przygotowują wyjątkową edycję festiwalu, którego idea wpisuje się w walkę przeciw wykluczeniom. Edycja ta będzie polegać na zwiększeniu europejskiego wymiaru wydarzenia – prezentacji we Wrocławiu europejskich kultur – zwłaszcza tych zmarginalizowanych lub zapomnianych społeczności. Bohaterami festiwalu są zawsze prawdziwi ludzie, którzy postanowili opowiedzieć o swojej kulturowej tożsamości.

Zgodnie z założeniami, Brave Festival to projekt przeciwko wypędzaniu ludzi z ich własnej kultury. Celem wydarzenia jest zwrócenie uwagi na niezwykłe zjawiska i tradycję rytuałów, które we współczesnym świecie, pełnym kultury masowej, zostają zapomniane oraz powstrzymanie procesu eliminowania różnorodności kulturowej ze świadomości społecznej. „Brave” to festiwal ludzi, którzy nie godzą się na wzorce propagowane przez kulturę masową, którzy szukają źródeł wewnętrznej inspiracji i nie obawiają się pogłębiania swojej wrażliwości.

Podobnie, jak w poprzednich latach na program Festiwalu „Brave” złożą się prezentacje grup artystycznych z całego świata – koncerty, przedstawienia, performance. Miejscem prezentacji będą sceny teatralne Wrocławia, jak również miejsca publiczne – wrocławski Rynek czy Wyspa Słodowa.

Tej wyjątkowej edycji w 2016 roku towarzyszyć będzie dodatkowy program pod hasłem „Brave Kids”, którego głównym celem jest prezentacja oraz integracja społeczna i artystyczna zespołów dziecięcych i młodzieżowych. Istotą projektu jest zaangażowanie grup złożonych z młodych ludzi, zwłaszcza tych pochodzących ze środowisk ubogich oraz z miejsc dotkniętych klęskami żywiołowymi i konfliktami społeczno-politycznymi. Poprzez „Brave Kids” ukazana zostanie różnorodność kultury światowej, promując tym samym postawy zrozumienia i otwartości wobec drugiego człowieka.

Adresatami festiwalu są osoby, którym nieobojętna pozostaje tożsamość kulturowa, rozumiana jako podstawowa wartość człowieka – nie tylko osoby o ukształtowanym doświadczeniu, znawcy, ale przede wszystkim młodzi, dorastający Europejczycy widzący w kulturach spoza Europy swe własne korzenie czy raczej konieczność własnego „zakorzenienia się w kulturze”.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do lutego 2016 r.	prace nad realizacją formalno-prawnej strony projektu (umowy, wizy, pozwolenia); intensywne działania informacyjne (w tym, przygotowanie materiałów)
od marca 2016 r. do kwietnia 2016 r.	produkcja wydarzenia; przyjazd do Wrocławia pierwszych grup artystycznych.
od czerwca 2016 r. do sierpnia 2016 r.	specjalna edycja „Brave 2016” i „Brave Kids”
od września 2016 r. do października 2016 r.	podsumowanie projektu
od listopada 2016 r. do grudnia 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	280 000	0	280 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	190 000	0	190 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	28 000	0	28 000
1.3 prace produkcyjne	20 000	0	20 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	15 000	0	15 000
1.5 tłumaczenia	12 000	0	12 000
1.6 nagrody	15 000	0	15 000

1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	400 000	0	400 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	10 000	0	10 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	106 000	0	106 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	24 000	0	24 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	260 000	0	260 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	120 000	0	120 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	24 000	0	24 000
3.2 prawna obsługa projektu	24 000	0	24 000
3.3 obsługa biurowa	48 000	0	48 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	24 000	0	24 000
4. PROMOCJA	0	0	0
KOSZTY PW ESK 2016	800 000	0	800 000

PROJEKTY MUZYCZNE

7.15. SINGING EUROPE (ŚPIEWAJĄCA EUROPA)

ORGANIZATOR: Narodowe Forum Muzyki

PARTNERZY: European Choral Association - Europa Cantat

Projekt Singing Europe jest naturalną konsekwencją realizowanych we Wrocławiu przez Narodowe Forum Muzyki programów rozwoju chórów: Śpiewający Wrocław i Śpiewająca Polska. Z racji uzyskania przez Wrocław tytułu Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku przedsięwzięcie rozszerzone będzie na Europę. Główną ideą projektu jest spotkanie kilkudziesięciu chórów Europy, mające na celu prezentację wspaniałych dzieł muzyki operowej, oratoryjnej i programów a cappella we współpracy z doświadczonymi, uznanymi artystami. Uczestnikami będą młodzi śpiewacy-amatorzy, a także gwiazdy światowych scen muzycznych (orkiestry, soliści, dyrygenci, zaproszone zespoły) – łącznie kilka tysięcy osób.

W 2016 roku na projekt złożą się dwie fazy. W pierwszej z nich europejskie zespoły chóralne przybędą do Polski, by spotkać się z polskimi chórami-partnerami. Zagraniczne grupy zagospodzą w miejscowościach, z których pochodzą gospodarze – będą to głównie chóry z Wrocławia i pozostałych miast Dolnego Śląska: Oleśnicy, Trzebnicy, Wałbrzycha,

Bolesławca, Legnicy, Jelcza, Lubania, Lubięża i innych. Kilkudniowy pobyt w różnych miejscach Dolnego Śląska obejmować będzie w większości wspólne koncerty i spotkania, co zaowocuje wymianą doświadczeń, a także umożliwi wzajemne poznawanie kultur. Pozwoli również na zaprezentowanie gościom lokalnych walorów turystycznych.

Druga faza to etap wrocławski, w którym wszystkie zaproszone chóry, zarówno krajowe, jak i zagraniczne, przyjadą do Wrocławia. W tym czasie w Narodowym Forum Muzyki oraz na stadionie miejskim odbędą się próby do trzech koncertów.

Pierwszym głównym elementem tej fazy projektu będzie wspólny koncert przybyłych zespołów na Placu Wolności (przed budynkiem Narodowego Forum Muzyki), podczas którego będzie miało miejsce wspólne wykonanie wraz z publicznością tradycyjnych pieśni z krajów, które reprezentują zespoły.

Centralnym punktem projektu będzie wielki koncert na stadionie miejskim we Wrocławiu. Jego wykonawcami będą członkowie chórów z różnych krajów Europy, tworzący kilkutysięczny chór. Monumentalny koncert na stadionie wypełnią najpiękniejsze arie i duety z literatury operowej, a chórowi towarzyszyć będą Młodzieżowa Orkiestra Festiwalowa Singing Europe oraz zaproszeni soliści operowi światowej sławy – Aleksandra Kurzak i Roberto Alagna, pod dyrekcją Paula McCreecha.

Na zakończenie przedsięwzięcia w Narodowym Forum Muzyki pod batutą Paula McCreecha wystąpi 300-osobowy chór wraz Orkiestrą Symfoniczną NFM. Artyści zaprezentują oratorium „Eliasz” Felixa Mendelssohna-Batholdy’ego.

Projekt Singing Europe integruje środowisko chóralne i daje możliwość wymiany doświadczeń oraz poznania kultury różnych krajów i regionów, również w warstwie społecznej i obyczajowej. Poprzez prezentowanie repertuaru obejmującego główne filary europejskiej kultury muzycznej oraz współpracę z artystami najwyższej klasy młodzi artyści-amatorzy zyskują szansę na czynne uczestnictwo w kulturze wysokiej. Projekt może zostać uznany za działanie dwuwymiarowe – skierowane zarówno do odbiorców, jak i uczestników.

Termin	Działanie
styczeń 2016 r.	szacowanie wartości zamówień (technika, transport, zakwaterowanie, wyżywienie)
od lutego 2016 r. do maja 2016 r.	pozwolenia, zgody, uzyskanie patronatów i sponsorów; przeprowadzenie przetargów, po czym sfinalizowanie umów z partnerami logistycznymi (technika, transport, zakwaterowanie, wyżywienie), z miastami współpracującymi
od lutego 2016 r. do lipca 2016 r.	formalne potwierdzenie udziału zespołów chóralnych polskich i zagranicznych
od kwietnia 2016 r. do sierpnia 2016 r.	działania marketingowe, press releases, social media, outdoor i dystrybucja materiałów reklamowych koncertu SE 2016
od czerwca 2016 r. do sierpnia 2016 r.	przekazanie programu do realizacji ekipie technicznej (planowanie budowy sceny, rozmieszczenia artystów na scenie, stadionie, etc.), przygotowanie logistyczne koncertu (w tym powołanie grupy producentów, pilotów, wolontariuszy)

sierpień 2016 r.	konferencja prasowa przed koncertem, próby oraz koncerty w regionie, koncert SE
wrzesień 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	851 000	0	851 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	450 000	0	450 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	18 000	0	18 000
1.3 prace produkcyjne	200 000	0	200 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	178 000	0	178 000
1.5 tłumaczenia	5 000	0	5 000
1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	924 000	0	924 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	74 000	0	74 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	300 000	0	300 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	50 000	0	50 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	500 000	0	500 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	125 000	0	125 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	20 000	0	20 000
3.2 prawna obsługa projektu	15 000	0	15 000
3.3 obsługa biurowa	60 000	0	60 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	30 000	0	30 000
4. PROMOCJA	100 000	0	100 000
KOSZTY PW ESK 2016	2 000 000	0	2 000 000

7.16. WROCK FOR FREEDOM

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Ośrodek Pamięć i Przyszłość

Festiwal Wrock for Freedom to koncerty muzyki rozrywkowej realizowane w formie multimedialnego widowiska. Projekt jest inspirowany ideą kontrkultury, która wyrosła pod skrzydłami m.in. ruchu społecznego skupionego wokół „Solidarności”. Wydarzenie Wrock for Freedom przypomni istotną rolę twórców w wyrażaniu oporu wobec totalitaryzmów. Kreacja widowiska koncertowego, obejmująca m.in. prezentację materiałów archiwalnych, będzie wykonana z wykorzystaniem zasobów archiwalnych z różnych miast, dokumentujących historię oporu antykomunistycznego w całej Polsce. Projekt jest realizowany na terenie zajezdni przy ul. Grabiszyńskiej – miejsca narodzin wrocławskiej „Solidarności”.

Głównymi wydarzeniami projektu jest organizacja koncertów w sierpniu 2016 r. Dwa nurty festiwalu – rockowy i kultury etno – mają za zadanie poszerzać horyzonty muzyczne publiczności oraz zachęcać do aktywnego uczestnictwa w imprezie, godząc różnorodne klimaty muzyczne.

Wrock for Freedom jest okazją do współpracy z innymi miastami – do jego realizacji zostaną zaproszeni wykonawcy z całej Polski, a także z zagranicy. Projekt w edycji 2016 realizowany będzie we współpracy z partnerami z całej Polski. Organizatorzy zamierzają nawiązać partnerstwo w szczególności z Europejskim Centrum Solidarności, Europejską Siecią Pamięć i Solidarność oraz innymi licznymi partnerami.

Celem projektu jest uzupełnienie oferty programowej ESK 2016 o element związany z promocją najnowszej historii Polski i Wrocławia. Wydarzenie powiązane jest z innymi punktami obchodów ESK 2016 tj. z otwarciem Centrum Historii Zajezdnia – nowoczesnego centrum wystaw i wydarzeń kulturalnych związanych z upowszechnianiem historii Wrocławia.

Festiwal Wrock for Freedom jest realizowany cyklicznie od 2006 r. i będzie kontynuowany w kolejnych latach po 2016 r.

Termin	Działanie
styczeń 2016 r.	prace przygotowawcze; wstępne konsultacje z gwiazdami koncertów; publikacja ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy na organizację koncertu, wybór oferenta; podpisanie umowy z organizatorem koncertu; podpisanie umowy organizatora z gwiazdą koncertu
od lutego 2016 r. do marca 2016 r.	dalszy ciąg prac przygotowawczych, konsultacje z pozostałymi gwiazdami; podpisanie umów
marzec 2016 r.	konferencja prasowa, na której zostaną ogłoszone gwiazdy koncertu
od marca 2016 r. do sierpnia 2016 r.	działania informacyjne

sierpień 2016 r.	realizacja koncertu
wrzesień 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	513 000	0	513 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	450 000	0	450 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	8 000	0	8 000
1.3 prace produkcyjne	50 000	0	50 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	0	0	0
1.5 tłumaczenia	5 000	0	5 000
1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	259 000	0	259 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	12 000	0	12 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	233 000	0	233 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	14 000	0	14 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	0	0	0
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	38 000	0	38 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	4 000	0	4 000
3.2 prawna obsługa projektu	4 000	0	4 000
3.3 obsługa biurowa	30 000	0	30 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	0	0	0
4. PROMOCJA	100 000	0	100 000
KOSZTY PW ESK 2016	910 000	0	910 000

7.17. JAZZ WE WROCŁAWIU

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016
PARTNERZY: Wrocławska Szkoła Jazzu, Europe Jazz Network

Jazz we Wrocławiu to projekt obejmujący działania środowiska jazzowego we Wrocławiu w ramach obchodów Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku. Obejmuje on swoimi działaniami festiwal Jazz nad Odrą, specjalnie przygotowany na tę okoliczność projekt Melting Pot (Tygiel), obchody Światowego Dnia Jazzu UNESCO oraz konferencję Europe Jazz Network (Europejska Sieć Jazzowa).

Od 26 do 29 kwietnia 2016 r. trwać będzie 52. Festiwal Jazz nad Odrą, jeden z najważniejszych, największych i najstarszych festiwali jazzowych w Polsce i w Europie. Festiwal to z jednej strony koncerty polskich, europejskich i światowych gwiazd jazzu. Z drugiej strony - od pierwszej edycji „Jazzu nad Odrą” w 1964 roku - znaczącą częścią festiwalu jest konkurs, podczas którego swoją twórczość prezentują młodzi, często debiutujący muzycy i który wyłonił tak wielkie indywidualności polskiej sceny jazzowej jak: Ewa Bem, Włodzimierz Nahorny, Piotr Baron, Andrzej Zaucha i wielu innych. Koncerty festiwalowe odbywają się w wielu prestiżowych salach Wrocławia: Filharmonii Wrocławskiej, Imparcie, Studio Polskiego Radia, Teatrze Polskim, Wrocławskim Teatrze Współczesnym, Operze Wrocławskiej, Synagodze pod Białym Bocianem i Hali Stulecia. Na przestrzeni lat Jazz nad Odrą stał się muzyczną wizytówką miasta.

Główne uroczystości Światowego Dnia Jazzu we Wrocławiu będą okazją do pokazania szczególnej roli jaką odegrali europejscy muzycy jazzowi w jego historii, jak przyczynili się do ewolucji i różnorodności stylistycznej jazzu. Projekt obejmie swoim zasięgiem całe miasto. 30 kwietnia 2016 Wrocław będzie żył muzyką jazzową od rana do późnej nocy. Celebracja Światowego Dnia Jazzu będzie miała dwa główne centra: kompleks Hali Stulecia wraz z Pergolą i Pawilonem Czterech Kopuł oraz Narodowe Forum Muzyki i Dzielnicę Czterech Wyznań. Gościem specjalnym wrocławskich uroczystości będzie Urszula Dudziak, uhonorowana tytułem „Artysta Dla Pokoju” UNESCO.

Koncepcja projektu „Melting Pot. Made in Wrocław” w ramach ESK 2016 oparta jest na idei interdyscyplinarnego laboratorium (jazz, muzyka improwizowana, sztuki audiowizualne, performance), które będzie regularnie działać będzie we Wrocławiu począwszy od jesieni 2013 do lata 2016 roku. Podstawą współpracy międzynarodowej oraz międzydyscyplinarnej projektu będą wrocławscy artyści, którzy kilka razy do roku spotykać się będą z artystami - gośćmi z Dublina, Kopenhagi, Dortmundu, Ghent, Tallinna, Luksemburgu. Efektem wizyt artystycznych i odbywających się podczas nich otwartych prób będą koncerty prezentujące wspólny efekt spotkań gości i gospodarzy. W 2016 roku planowany jest wielki finał projektu, podczas którego koncerty organizowane będą w szeroko pojętej przestrzeni miejskiej Wrocławia - w galeriach, w kamienicach, w mieszkaniach prywatnych, na ulicach, placach różnych dzielnic. Koncerty poprzedzą otwarte próby w formie interdyscyplinarnych warsztatów dla artystów, z możliwością uczestniczenia publiczności. Przez Wrocław przejdzie też “improwizująca” parada ze wszystkimi uczestnikami projektu „Melting Pot”.

Konferencja „Europe Jazz Network”, która odbędzie się we Wrocławiu we wrześniu 2016 roku jest ogólnoeuropejskim stowarzyszeniem producentów, prezenterów i organizacji wspierających i specjalizującym się w formach muzyki kreatywnej - twórczym jazzie i współczesnej muzyce improwizowanej. Zrzesza 98 organizacje (festiwale, kluby i hale koncertowe, niezależnych promotorów, organizacje krajowe) w 31 krajach. EJNI istnieje, aby wspierać tożsamość i różnorodność jazzu w Europie i zwiększać świadomość tej ważnej dziedziny muzyki w życiu kulturalnym i edukacji. Misją EJNI jest promowanie i wspieranie rozwoju improwizowanej muzyki sceny europejskiej.

Termin	Działanie
od stycznia do marca 2016 r.	Jazz nad Odrą – realizacja zaplanowanych działań, uruchomienie promocji i sprzedaży biletów Światowy Dzień Jazzu – działania z legalizacją imprez masowych w ramach celebracji, działania produkcyjne, podpisanie umów z podwykonawcami i artystami “Melting Pot. Made in Wrocław” – realizacja zaplanowanych edycji European Jazz Network – przygotowanie do konferencji, rezerwacja przestrzeni, opracowanie logistyczne konferencji. Podpisywanie stosownych umów i dokumentów
kwiecień 2016 r.	Jazz nad Odrą – realizacja Festiwalu Światowy Dzień Jazzu – finalne przygotowanie i realizacja zamierzonych działań “Melting pot. Made in Wrocław” – realizacja zaplanowanych edycji w połączeniu z celebracją Światowego Dnia Jazzu Światowy Dzień Jazzu – przygotowanie do konferencji, rezerwacja przestrzeni, opracowanie logistyczne konferencji. Zamknięcie budżetu i podpisywanie stosownych umów i dokumentów
od maja do sierpnia 2016 r.	Jazz nad Odrą – podsumowanie rozliczenie i ewaluacja projektu Światowy Dzień Jazzu – podsumowanie projektu, zebranie i archiwizacja materiałów, zamknięcie projektu “Melting pot. Made in Wrocław” – podsumowanie, rozliczenie i ewaluacja projektu European Jazz Network – potwierdzenie liczby uczestników konferencji, finałowe przygotowania
wrzesień 2016 r.	European Jazz Network – realizacja konferencji Jazz nad Odrą – ewaluacja projektu, przygotowanie do JnO w 2017 r.

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	800 000	0	800 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	581 000	0	581 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	100 000	0	100 000
1.3 prace produkcyjne	42 000	0	42 000

1.4 prace techniczne i pomocnicze	21 000	0	21 000
1.5 tłumaczenia	6 000	0	6 000
1.6 nagrody	10 000	0	10 000
1.7 prawa autorskie	40 000	0	40 000
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	1 000 000	0	1 000 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	130 000	0	130 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	525 000	0	525 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	35 000	0	35 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	310 000	0	310 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	100 000	0	100 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	10 000	0	10 000
3.2 prawna obsługa projektu	23 000	0	23 000
3.3 obsługa biurowa	45 000	0	45 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	22 000	0	22 000
4. PROMOCJA	250 000	0	250 000
KOSZTY PW ESK 2016	2 150 000	0	2 150 000

7.18. THANKS JIMMY FESTIVAL – EDYCJA SPECJALNA

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych Nasze Miasto Wrocław

Projekt Thanks Jimmy Festival to coroczne święto gitary na wrocławskim rynku. To przede wszystkim okazja do wspólnego grania, spotkań, wymiany doświadczeń, a przy okazji, do pobicia nowego rekordu Guinnessa. Gitarowy rekord to inicjatywa Leszka Cichońskiego i zaprzyjaźnionych Wrocławian, którzy co roku starają się zebrać jak największą liczbę zapalonych gitarzystów wszelkiego stylu i doświadczenia, aby zagrać piosenkę „Hey Joe”. Oczywiście nie jest to jedyny utwór grany przez uczestników.

Gitarowy Rekord „odbywa się” na wrocławskim rynku zawsze 1 maja. Imprezę uświetniają występy profesjonalnych gitarzystów i znanych zespołów. W ten sposób bicie rekordu to nie tylko wielkie przedsięwzięcie dążące do rozstawienia polskiego ducha bluesa, ale przede wszystkim dobra zabawa przy dobrej muzyce. Co roku do Wrocławia zjeżdżają

gitarzyści z kraju i zagranicy, którzy od rana rejestrują się na Rynku, ćwiczą, stroją instrumenty i przygotowują się do wspólnego zagrania utworu Jimmy`ego Hendriksa. Rynek przypomina wielką salę prób.

W 2016 roku zaprosimy bliźniaczą stolicę San Sebastian do wspólnego bicia rekordu Guinnessa. Umożliwi nam to połączenie poprzez telemost i wielkie ekrany na wrocławskim rynku. Wydarzenie będzie transmitowane na żywo w internecie. Projekt wykorzystujący zasoby nowoczesnej techniki połączy dwie stolice kultury w 2016 roku. Projekt integruje też dwa różne środowiska kulturowe. Daje możliwość wymiany doświadczeń oraz wymiany kultury muzycznej. Połączenie z San Sebastian to wymiar międzynarodowy - zainspirowanie Basków do tego typu działań.

Trwałym rezultatem jaki ma zostać osiągnięty poprzez realizację projektu jest promowanie muzyki gitarowej wśród mieszkańców i turystów - zachęcanie zarówno do biernego, jak i czynnego uczestnictwa w tego typu wydarzeniach. Beneficjentami projektu będą mieszkańcy Wrocławia, San Sebastian, Dolnego Śląska oraz z całej Polski. Bezpośrednio w wydarzeniu wezmą udział gitarzyści - zawodowcy oraz amatorzy, internauci i widzowie telewizji.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do czerwca 2016 r.	wybór i negocjacje z artystami; zatwierdzenie ostatecznego programu wydarzenia w 2016 roku; przygotowanie i kolportaż materiałów informacyjnych, realizacja i emisja filmu reklamowego, przygotowanie strony internetowej, informacja w mediach
maj 2016 r.	próba pobicia Gitarowego Rekordu Guinnessa oraz koncerty towarzyszące
od maja 2016 r. do czerwca 2016 r.	podsumowanie wyników, przygotowanie i opublikowanie listy uczestników bicia rekordu
czerwiec 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	760 000	0	760 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	727 000	0	727 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	18 000	0	18 000
1.3 prace produkcyjne	7 000	0	7 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	4 000	0	4 000
1.5 tłumaczenia	2 000	0	2 000
1.6 nagrody	2 000	0	2 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	600 000	0	600 000

2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	50 000	0	50 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	350 000	0	350 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	50 000	0	50 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	150 000	0	150 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	20 000	0	20 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	7 000	0	7 000
3.2 prawna obsługa projektu	3 000	0	3 000
3.3 obsługa biurowa	7 000	0	7 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	3 000	0	3 000
4. PROMOCJA	0	0	0
KOSZTY PW ESK 2016	1 380 000	0	1 380 000

7.19. KONCERTY MEGAGWIAZD

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016

W tak ważnym momencie w historii swojego kulturalnego rozwoju, miasto chcące piastować tytuł Europejskiej Stolicy Kultury i pretendujące do pierwszej ligi miejskich metropolii, nie może pominąć tak ważnego aspektu życia kulturalnego, jakim jest organizacja znaczących, jak również masowych koncertów dla dużej liczby odbiorców. Obecnie koncerty najwybitniejszych i najbardziej rozpoznawalnych gwiazd muzyki urastają do rangi dzieł sztuki, głównie ze względu na oprawę multimedialną i wartość twórczą, którą oferują. Takich wydarzeń nie może zabraknąć również we Wrocławiu w 2016 roku, zwłaszcza, że miasto posiada niezbędną do organizacji infrastrukturę: Stadion Miejski i Narodowe Forum Muzyki.

Koncerty organizowane we Wrocławiu będą miały wyjątkowy, niepowtarzalny charakter, a zaproszeni do współpracy artyści reprezentować będą światowy poziom. Wrocławianie oraz pozostali mieszkańcy regionu Dolnego Śląska od wielu lat dopominają się o to, aby w stolicy regionu organizować wydarzenia muzyczne, które skłonią ich oraz najbliższych sąsiadów z zagranicy do aktywnego w nich udziału. Pragną chwalić się marką kraju, który z sukcesami ściąga wybitnych artystów występujących na dużej scenie i gigantów muzyki organizujących trasy koncertowe w Europie.

W 2016 roku Narodowe Forum Muzyki będzie gościło wielkie nazwiska muzycznej estrady: śpiewaków, instrumentalistów, światowej sławy dyrygentów oraz znakomite orkiestry symfoniczne. W tym szczególnym dla Wrocławia roku podczas wyjątkowych i niepowtarzalnych koncertów publiczność będzie mogła usłyszeć m.in. Narodową Orkiestrę

Symfoniczną z Waszyngtonu z pianistą Lang Langiem pod kierunkiem Christopa Eschenbacha, Budapest Festival Orchestra pod dyrekcją Ivána Fischera, a także Wiener Philharmoniker pod batutą Semyona Bychkova.

Bezpośrednimi adresatami zadania są melomani z terenu całej Europy, szczególnie jej środkowo-wschodniej części. Projekt kierowany jest do tych odbiorców kultury, którzy decydują się na kilkudniowe podróże do miast europejskich w ślad za ulubionym artystą. Najczęściej biorą oni również udział w szeregu innych wydarzeń kulturalnych, które dzieją się w mieście przez nich odwiedzanym. Adresatami projektu są również mieszkańcy Dolnego Śląska i goście z Polski. Realizacja projektu skutkować ma długoletnim trendem i modą (zaangażowanie branży prywatnej, która zapewni samofinansowanie się takich imprez) na organizację dużych koncertów we Wrocławiu.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do lutego 2016 r.	negocjacje z podwykonawcami technicznymi, podpisanie umów z zarządcami przestrzeni (stadion, miasto, etc.), podpisanie umów z artystami (jeżeli zostały podpisane wcześniej to ich realizacja)
marzec 2016 r.	start kampanii informacyjnej
od kwietnia 2016 r. do października 2016 r.	realizacja założonych planów koncertów, produkcja wydarzeń - koncerty Mega Gwiazd, rejestracja formalna imprez masowych
od listopada 2016 r. do grudnia 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	3 000 000	0	3 000 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	3 000 000	0	3 000 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	0	0	0
1.3 prace produkcyjne	0	0	0
1.4 prace techniczne i pomocnicze	0	0	0
1.5 tłumaczenia	0	0	0
1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	1 500 000	0	1 500 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	100 000	0	100 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	700 000	0	700 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	200 000	0	200 000

2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	500 000	0	500 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	0	0	0
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	0	0	0
3.2 prawna obsługa projektu	0	0	0
3.3 obsługa biurowa	0	0	0
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	0	0	0
4. PROMOCJA	1 500 000	0	1 500 000
KOSZTY PW ESK 2016	6 000 000	0	6 000 000

7.20. HISZPAŃSKA NOC Z CARMEN

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Opera Wroclawska

„Hiszpańska noc z Carmen” będzie przygotowywanym przez Operę Wroclawską wielkim widowiskiem operowym, opartym na hiszpańskich tradycjach muzycznych. Spektakl dla kilkudziesięciotysięcznej międzynarodowej publiczności odbędzie się 18 czerwca 2016 r. na Stadionie Miejskim we Wroclawiu.

Realizowane z rozmachem superprodukcje operowe stały się znakiem rozpoznawczym i swoistą wizytówką Wroclawia. Spektakularne widowiska Opery Wroclawskiej w ciągu 17 lat obejrzały setki tysięcy widzów – w tym tysiące polskich i zagranicznych turystów. Spektakle wystawiane były m.in. na Wyspie Piasek, Pergoli, w Hali Stulecia, na brzegach Odry i na Stadionie Olimpijskim, zyskując miano wroclawskiego fenomenu.

„Hiszpańska noc z Carmen” bazować będzie na fragmentach opery „Carmen” Georges’a Bizeta. Kulminacyjnym punktem przedstawienia będzie wielkie show – pokaz najpiękniejszych hiszpańskich zarzueli w wykonaniu kilkusetosobowego zespołu artystów – orkiestry, solistów, baletu i chóru Opery Wroclawskiej, zespołów wokalnych i tanecznych z Wroclawia i Dolnego Śląska. Zespoły te zostaną wyłonione w organizowanych przez Operę Wroclawską konkursach, które będą zwieńczeniem dwuletnich warsztatów muzycznych, prowadzonych przez instruktorów tańca i śpiewu z Hiszpanii. Wśród wykonawców widowiska znajdą się także artyści pochodzący z Madrytu i San Sebastian.

Widowisko wyreżyseruje Waldemar Zawodziński, znany wroclawskiej publiczności z realizacji wielu spektakli na scenie Opery Wroclawskiej oraz superprodukcji operowych w Hali Stulecia. W obsadzie znajdą się gwiazdy światowej wokalistyki.

Adresatami projektu będą zarówno setki profesjonalnych artystów (m.in. śpiewaków, muzyków, tancerzy) z Hiszpanii i terenu Dolnego Śląska (m.in. zaproszone do współpracy

zespoły tancerzy), jak i kilkudziesięciotysięczna grupa widzów. Ponadto warto podkreślić, że w proces przygotowywania widowiska zostaną zaangażowane grupy dzieci, młodzieży (amatorzy, szkoleni przez profesjonalistów tańców hiszpańskich) i np. osoby zrzeszone w wyspecjalizowanych zespołach twórczych (np. koła krawieckie). Przewiduje się zaangażowanie ponad siedmiuset osobowej grupy młodych wykonawców z całego Dolnego Śląska. Nabór uczestników do projektu rozpoczął się już jesienią 2013 roku.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do czerwca 2016 r.	kontynuacja pracy zespołów Opery Wrocławskiej związana z artystycznym przygotowaniem widowiska, budowa sceny, kontynuacja pracy artystycznej zespołów amatorskich, rozpoczętej w 2014 roku, które wezmą udział w przedstawieniu na Stadionie Miejskim, opracowanie projektu i druk programu widowiska
czerwiec 2016 r.	próby całościowe na Stadionie Miejskim, przeprowadzenie otwartej dla publiczności (dla grup społecznie wykluczonych) próby generalnej widowiska Hiszpańska noc z Carmen na Stadionie Miejskim
18 czerwca 2016 r.	realizacja widowiska Hiszpańska noc z Carmen na Stadionie Miejskim
od czerwca 2016 r. do sierpnia 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	2 303 000	0	2 303 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	968 000	0	968 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	370 000	0	370 000
1.3 prace produkcyjne	900 000	0	900 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	65 000	0	65 000
1.5 tłumaczenia	0	0	0
1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	1 347 000	0	1 347 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	1 165 000	0	1 165 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	0	0	0
2.3 ochrona, ubezpieczenia	50 000	0	50 000

2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	132 000	0	132 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	0	0	0
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	0	0	0
3.2 prawna obsługa projektu	0	0	0
3.3 obsługa biurowa	0	0	0
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	0	0	0
4. PROMOCJA	350 000	0	350 000
KOSZTY PW ESK 2016	4 000 000	0	4 000 000

PROJEKTY FILMOWE

7.21. EUROPEJSKIE NAGRODY FILMOWE

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Stowarzyszenie Nowe Horyzonty

Europejskie Nagrody Filmowe to jedna z najważniejszych nagród kulturalnych naszego kontynentu. Wręczane są wybitnym twórcom z dziedziny filmu europejskiego. Pierwszym polskim laureatem był Krzysztof Kieślowski w 1988 r., potem m.in. Andrzej Wajda, Roman Polański, Agnieszka Holland. Nagrody rozdawane są w Berlinie, a co drugi rok w innym kraju goszczącym.

Z okazji organizacji tak prestiżowej imprezy do Wrocławia przyjadą najwybitniejsi europejscy reżyserzy, znani aktorzy oraz producenci filmowi. Podsumowanie roku w kinematografii powinno zatem sprawić, że przez kilka dni całej filmowej Europy zwrócone będą na Wrocław. W poprzednich latach gala wręczenia nagród Europejskiej Akademii Filmowej transmitowana była przez ok. 40 stacji telewizyjnych, gromadząc wielomilionową widownię.

Projekt jest kluczowy dla realizacji europejskiego wymiaru obchodów roku 2016. Poprzez umocnienie relacji międzynarodowych środowisk filmowych, w sposób istotny przyczyni się do zbudowania pozycji Wrocławia, jako silnego ośrodka kulturalno-filmowego w Polsce i na arenie europejskiej.

Mimo że sama gala wręczenia nagrody jest wydarzeniem, na które gości zaprasza się z wielomiesięcznym wyprzedzeniem, w konsekwencji gromadzącym ograniczoną publiczność, to organizacja imprezy tej rangi we Wrocławiu i związane z tym zainteresowanie medialne stworzy również okazję do zwiększenia świadomości społecznej w zakresie

różnorodności kina europejskiego i jego największych dokonań, zwłaszcza wśród widzów na co dzień mniej zainteresowanych takim repertuarem. Do szerokiej grupy odbiorców będą kierowane również wydarzenia towarzyszące imprezie – koncerty, prezentacje nominowanych filmów, prezentacje laureatów poprzednich edycji.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do marca 2016 r.	prace koncepcyjne i planowanie działań informacyjnych
od marca 2016 r. do listopada 2016 r.	prace produkcyjne
od marca 2016 r. do listopada 2016 r.	działania informacyjne
grudzień 2016 r.	ceremonia wręczenia Europejskich Nagród Filmowych; rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 142 000	0	1 142 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	308 000	0	308 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	46 000	0	46 000
1.3 prace produkcyjne	590 000	0	590 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	193 000	0	193 000
1.5 tłumaczenia	0	0	0
1.6 nagrody	5 000	0	5 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	1 158 000	0	1 158 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	20 000	0	20 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	775 000	0	775 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	13 000	0	13 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	350 000	0	350 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	0	0	0
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	0	0	0
3.2 prawna obsługa projektu	0	0	0
3.3 obsługa biurowa	0	0	0

3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	0	0	0
4. PROMOCJA	0	0	0
KOSZTY PW ESK 2016	2 300 000	0	2 300 000

7.22. PROGRAM EDUKACJI FILMOWEJ

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Stowarzyszenie Nowe Horyzonty, Fundacja Katarynka, Wrocławska Fundacja Filmowa

W ramach ESK 2016 prowadzone będą zakrojone na szeroką skalę projekty z zakresu edukacji filmowej, które poprzez formułę atrakcyjnych zajęć kształtować będą przyszłych widzów i zachęcać ich do poszukiwania alternatywy dla produkcji studiów hollywoodzkich.

Program Edukacji Filmowej to kompleksowy i rozłożony w czasie projekt, nastawiony na długofalowe cele, przewidujący systematyczne, codzienne działania. Jego zamierzeniem jest nie tylko poszerzenie wiedzy uczestników o historii i teorii kina, ale przede wszystkim rozbudzenie wśród widzów potrzeb kulturalnych i przygotowanie ich do odbioru trudniejszego kina. Będzie to pierwszym krokiem do aktywizacji widowni, w szczególności młodzieży, która dalej rozwinie swoją kreatywność poprzez uczestnictwo w warsztatach realizacji filmów oraz programowanie i prowadzenie klubów filmowych. Włączenie do projektu także filmowych transmisji wydarzeń kulturalnych (oper, spektakli teatralnych i baletowych, wystaw) stworzy mieszkańcom miasta i regionu niepowtarzalną szansę zapoznania się z dziełami na najwyższym światowym poziomie, niedostępnym dla nich w inny sposób.

Dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz dla nauczycieli i rodziców prowadzone będą projekcje, prelekcje, dyskusje i warsztaty, których celem będzie poszerzanie kompetencji odbioru i rozumienia filmu, nauka rozpoznawania konwencji oraz wyrabianie gustu młodej widowni (projekty: Kino-Szkoła-Kultura, Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej, poranki filmowe dla dzieci połączone z warsztatami, EFA Young Audience Award, Młodzieżowy Klub Filmowy Nowe Horyzonty, Akademia Nowe Horyzonty, warsztaty "Wychowanie w kinie", warsztaty "Wychowanie z filmem", wózkownia). Z kolei dla studentów zostanie przygotowany program Akademii Filmowych, obejmujący kino polskie i światowe, w ramach którego widzowie będą mogli uczestniczyć w wykładach prowadzonych przez uznanych filmoznawców i oglądać najwybitniejsze dzieła sztuki filmowej, podnosząc tym samym poziom wykształcenia w dziedzinie filmu oraz propagując uczestnictwo w kulturze kinowej (projekty: dwuletnia Akademia Filmu Polskiego i czteroletnia Akademia Filmowa – Historia Kina Światowego). Dla najstarszych kinomanów przygotowane zostaną cotygodniowe pokazy w cyklu Nowe Horyzonty dla Seniora oraz przegląd Si Senior.

Na program edukacji filmowej złożą się także retrospektywy reżyserów, przeglądy kinematografii narodowych, pokazy klasyki i przeglądy tematyczne (np. Tydzień Filmu Niemieckiego, Tydzień Kina Hiszpańskiego, Przegląd Nowego Kina Francuskiego, Czeskie

Dokumenty Proszę, Pięć Smaków, Dni Australii, Święto Kina Niemego, Kuchnia+ Food Film Fest, Zaczytani w Kinie, LUX Prize oraz premiery nowych filmów europejskich z udziałem reżyserów). Projekt obejmuje również wystawy oraz instalacje w przestrzeni kina, a także pokazy zapisów oper, spektakli baletowych, spektakli teatralnych oraz filmowe zapisy wystaw (opery z The Metropolitan Opera (MET) w Nowym Jorku, przedstawienia zespołu baletowego moskiewskiego Teatru Bolszoi, spektakle teatralne z National Theatre w Londynie, filmowe zapisy wystaw wybitnych malarzy z najświetniejszych światowych muzeów oraz koncerty live m.in. Filharmoników Berlińskich).

Realizacja projektu z jednej strony umożliwi prezentację różnorodności kulturowej, z drugiej zaś uwypukli korespondencję pomiędzy utworami narodowymi i podkreśli wspólne aspekty kultury europejskiej. Utworzony w ramach realizacji projektu kanon światowej klasyki filmowej pozwoli na szerokie wdrażanie projektu w innych miastach regionu i kraju. Szeroka grupa docelowa, obejmująca zarówno pasjonatów kina, jak i osoby na co dzień mniej uczestniczące w kulturze (dzieci i młodzież szkolna, seniorzy, osoby wykluczone, rodzice z dziećmi, mieszkańcy mniejszych miast regionu) ma szansę istotnie przyczynić się do trwałego zwiększenia zainteresowania ambitniejszym kinem i kulturą.

Termin	Działanie
styczeń 2016 r.	prace koncepcyjne; zaplanowanie działań komunikacyjno- informacyjnych
od stycznia 2016 r. do września 2016 r.	prace produkcyjne; realizacja zaplanowanych działań komunikacyjno- informacyjnych
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	realizacja Programu Edukacji Filmowej
styczeń 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 471 000	0	1 471 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	85 000	0	85 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	40 000	0	40 000
1.3 prace produkcyjne	160 000	0	160 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	270 000	0	270 000
1.5 tłumaczenia	140 000	0	140 000
1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	776 000	0	776 000
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	570 000	0	570 000

2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	80 000	0	80 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	430 000	0	430 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	30 000	0	30 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	30 000	0	30 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	264 000	20 000	284 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	80 000	12 000	92 000
3.2 prawna obsługa projektu	12 000	1 000	13 000
3.3 obsługa biurowa	72 000	7 000	79 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	100 000	0	100 000
4. PROMOCJA	195 000	0	195 000
KOSZTY PW ESK 2016	2 500 000	20 000	2 520 000

7.23. OPERY FILMOWE

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Stowarzyszenie Nowe Horyzonty

Projekt zmierza do zaproszenia wybitnych europejskich reżyserów filmowych do zrealizowania we Wrocławiu przedstawień operowych. Jest to najbardziej innowacyjne i awangardowe przedsięwzięcie programu filmowego. Współpraca z twórcami znanymi ze swej bezkompromisowości gwarantuje powstanie wyjątkowych, niekonwencjonalnych i interdyscyplinarnych spektakli. W dobie zmniejszającej się liczby widzów na tradycyjnych seansach kinowych chcemy poszukiwać alternatywnych działań, które zwiększą zainteresowanie dorobkiem twórców filmowych i przyciągną nową publiczność.

Planowana realizacja trzech całkowicie odmiennych produkcji pozwoli na zaprezentowanie różnych dróg przenikania się języka filmu i opery – od spektaklu operowego opartego na pierwowzorze filmowym (*Zagubiona autostrada*), przez zupełną dekonstrukcję i nowatorską wersję *Carmen*, po operę filmową *River of Fundament* oraz wystawę obiektów z realizacji autorstwa Barney'a:

- a) *Zagubioną autostradę* Davida Lyncha i operę łączy mit Orfeusza, który był bazą pierwszych librett. Jak Orfeusz schodził po Eurydykę do królestwa śmierci, tak Fred (jako Pete) wchodzi w świat Fantazji po Rene (Alice). W micie o Orfeuszu prawdziwym bohaterem jest muzyka, która zmusza władcę podziemi do aktu łaski. Bohaterem tej inscenizacji opery *Zagubiona autostrada* Olgi Neuwirth jest film. Opera *Zagubiona autostrada* z librettem kontrowersyjnej noblistki Elfriede Jelinek i muzyką jednej z czołowych współczesnych kompozytorek Olgi Neuwirth

w oryginalny sposób przetwarza kultowy już film Davida Lyncha. Kluczową rolę pełni live electronics, które cały czas przekształcają i odkształcają partie solistów, orkiestry i sześciu solistów-wirtuozów (gitara elektryczna, saksofon sopranowy, klawisze, klarnet, puzon, akordeon). Dźwięki elektroniczne transmitowane są poprzez siatkę kilkudziesięciu głośników umiejscowionych na scenie i widowni tak, że brzmienia otaczają słuchaczy i przemieszczają się wśród nich. Główne postaci *Zagubionej autostrady* płynnie przechodzą między mową a śpiewem, szeptem a krzykiem i nietypowymi technikami wokalnymi. Całość muzycznie wydaje się psychodeliczną podróżą w głąb ludzkiej psychiki, głosu i dźwięku. Opera wyreżyserowana zostanie przez młodą polską artystkę Natalię Korczakowską;

- b) drugim działaniem planowanym w ramach projektu jest specjalny pokaz spektaklu Matthew Barney'a *River of Fundament* wraz z towarzyszącą mu wystawą. Jest to najnowszy, a zarazem największy projekt tego multidyscyplinarnego artysty – trzyaktowa opera opowiedziana językiem filmu, zawierające również elementy performance'u, rzeźby i rysunku. Inspirację stanowiła powieść Normana Mailera *Starożytne wieczory*, opisująca podróż człowieka od śmierci ku ponownemu narodzeniu w oparciu o egipską mitologię. W dziele Barney'a wątki te przeplatają się z mitami postindustrialnej Ameryki. Operze towarzyszy wystawa z artefaktami wykorzystanymi do jej realizacji;
- c) trzecim z planowanych przedstawień jest wychodzący od klasycznych inspiracji operowych spektakl *Carmen* w reżyserii wybitnego węgierskiego reżysera filmowego Béli Tarra. Pierwotny zostanie jednak niemal całkowicie zdekomponowany i zbudowany od nowa, tak że efekt końcowy nie będzie w żadnym stopniu przypominać dzieła Bizeta. Do napisania nowego libretto zaproszono dramaturga Kingę Keszthelyi, a nową muzykę stworzy kompozytor Tibor Szemző - będzie ona powstawać w oparciu o nagrania zarejestrowane podczas obchodów Semana Santa w Seville, z udziałem prawdziwych ulicznych muzyków. Sevilla i okoliczne wzgórza będą również inspiracją miejsca inscenizacji, a odtworzona na scenie Opery Wrocławskiej procesja z okazji obchodów tradycyjnego święta będzie stanowiła żywe tło przedstawienia. Styl będzie łączył elementy historyczne i ponadczasowe, zawierając również charakterystyczne dla reżysera motywy brzydoty i surowości. W efekcie powstanie interdyscyplinarny spektakl muzyczny, odbiegający od klasycznego rozumienia i odbierania opery.

Udział artystów o międzynarodowej sławie stwarza możliwości pozyskania zagranicznych koproducentów i współpracy z europejskimi instytucjami kulturalnymi. Dzięki temu projekt ma szansę zaistnieć również na innych europejskich scenach i międzynarodowych festiwalach, przyczyniając się do promowania Wrocławia i idei Europejskiej Stolicy Kultury oraz utrwalania jej efektów.

Podstawowe cele projektu to popularyzacja i ułatwienie dostępu do kultury wysokiej oraz umożliwienie udziału w prestiżowym, wydawałoby się nieosiągalnym dla polskiego widza, wydarzeniu. Projekt skierowany jest do wszystkich wielbicieli kultury muzycznej, zarówno z Polski, jak i z zagranicy, będących w szczególności miłośnikami spektakli operowych.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do lutego 2016 r.	rozpoczęcie wdrażania planu produkcyjnego, wdrażanie strategii komunikacji
od stycznia 2016 r. do marca 2016 r.	okres komunikacji, konferencja prasowa, przygotowania produkcyjne
od kwietnia 2016 r. do grudnia 2016 r.	realizacja wydarzenia
grudzień 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	739 000	0	739 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	140 000	0	140 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	157 000	0	157 000
1.3 prace produkcyjne	70 000	0	70 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	40 000	0	40 000
1.5 tłumaczenia	12 000	0	12 000
1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	320 000		320 000
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	234 000	0	234 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	130 000	0	130 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	60 000	0	60 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	7 000	0	7 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	37 000	0	37 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	7 000	0	7 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	2 000	0	2 000
3.2 prawna obsługa projektu	2 000	0	2 000
3.3 obsługa biurowa	1 000	0	1 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	2 000	0	2 000
4. PROMOCJA	20 000	0	20 000
KOSZTY PW ESK 2016	1 000 000	0	1 000 000

7.24. MISTRZOWIE KINA EUROPEJSKIEGO

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Stowarzyszenie Nowe Horyzonty

Projekt „Mistrzowie kina europejskiego” to przegląd filmów, który ukarze potencjał i różnorodność sztuki filmowej starego kontynentu.

Wieloletnia tradycja propagowania sztuki filmowej we Wrocławiu upoważnia miasto do tego, by w roku 2016 podjąć próbę powołania wspólnego frontu europejskich filmowców, dających odpór dominacji hollywoodzkich produkcji. Pretekstem do stworzenia ponadnarodowego manifestu będzie organizacja przeglądu osiągnięć najważniejszych europejskich mistrzów kina. Do Wrocławia zaproszeni zostaną najwybitniejsi filmowcy różnych pokoleń, którzy w swojej twórczości zawarli świadomość przynależności do wspólnoty kulturowej, wyrazili gotowość dyskusji o zbiorowej tożsamości współczesnych Europejczyków oraz udowodnili zaangażowanie w podnoszenie aspiracji społecznych i budowanie kapitału kulturowego Wspólnej Europy. Dlatego też projekcje filmów staną się z jednej strony pretekstem do spotkań twórców z widzami oraz punktem wyjścia dla dyskusji o Europie czasu głębokich przemian, a z drugiej ukażą potencjał europejskiego przemysłu filmowego.

Program został zakrojony w bardzo szerokim zakresie – zaprezentowane zostaną dzieła filmowe, które ukształtowały historię europejskiego kina, nowe fale lat 50. i 60. oraz ich kontynuatorzy (dla przykładu - Michelangelo Antonioni, Federico Fellini, Jean-Luc Godard, Carlos Saura, Milos Forman, Andriej Tarkowski, Andrzej Wajda oraz wielu innych wielkich twórców). W cyklu „Kino Sąsiadów” zaprezentowane zostanie kino litewskie, retrospektywa Wima Wendersa, czechosłowacka nowa fala oraz kino ukraińskie i białoruskie, natomiast podsumowaniem projektu będą mistrzowskie lekcje kina i duża konferencja poświęcona przeszłości, teraźniejszości i przyszłości kina europejskiego. Całość zostanie ukształtowana w taki sposób, aby jak najpełniej przedstawić różnorodność kierunków rozwoju kina europejskiego, jego potęgę i znaczenie w konfrontacji z kinem światowym.

Bardzo ważną grupą odbiorców będą studenci szkół filmowych z całej Europy, stąd też optymalne jest zorganizowanie przeglądu, a szczególnie części podsumowującej, w miesiącach letnich, wolnych od zajęć akademickich. Można będzie wówczas liczyć również na zainteresowanie tradycyjnej publiczności festiwalu filmowych - widzów zaangażowanych, o wyrobionym smaku, nie ograniczających swoich poszukiwań do bieżącego repertuaru.

W kontekście całego programu Wrocławia, jako Europejskiej Stolicy Kultury 2016, przegląd będzie korespondować z galą wręczenia Europejskich Nagród Filmowych, pozostając jednak wydarzeniem całkowicie odrębnym. Koncentrując się na jak najpełniejszym ukazaniu dorobku klasyków, będzie preludium do kończącego rok nagrodzenia nowych mistrzów – kontynuatorów i kontestatorów tradycji. Dopiero organizacja tych dwóch wydarzeń da możliwość pełnego przedstawienia obrazu kina europejskiego, zarówno w ujęciu historycznym, jak również współczesnym.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do lutego 2016 r.	opracowanie programu, opracowanie strategii komunikacji
od lutego 2016 r. do marca 2016 r.	organizacja konferencji prasowej, przygotowania produkcyjne
od marca 2016 r. do grudnia 2016 r.	realizacja wydarzenia
grudzień 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	905 000	0	905 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	250 000	0	250 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	75 000	0	75 000
1.3 prace produkcyjne	60 000	0	60 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	160 000	0	160 000
1.5 tłumaczenia	140 000	0	140 000
1.6 nagrody	220 000	0	220 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	881 000	0	881 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	20 000	0	20 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	90 000	0	90 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	15 000	0	15 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	756 000	0	756 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	94 000	0	94 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	30 000	0	30 000
3.2 prawna obsługa projektu	12 000	0	12 000
3.3 obsługa biurowa	12 000	0	12 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	40 000	0	40 000
4. PROMOCJA	120 000	0	120 000
KOSZTY PW ESK 2016	2 000 000	0	2 000 000

7.25. WROCŁAW STOLICĄ LITERATURY

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Fundacja Pro Fantastica, Fundacja na Rzecz Kultury i Edukacji im. T. Karpowicza, Stowarzyszenie Garaże Kultury, Instytut Książki, Fundacja 'Świat Ma Sens'

PARTNERZY: Stowarzyszenie Młodych Twórców 'Kontrast', Towarzystwo Aktywnej Komunikacji, Projekt Nauka. Fundacja na rzecz promocji nauki polskiej, Stowarzyszenie Kulturalno-Artystyczne 'Rita Baum', Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Fundacja Europejskich Spotkań Pisarzy, Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu, Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. T. Mikulskiego, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Fundacja Czas Dzieci, Polski Komitet do spraw UNESCO, Muzeum J.I. Kraszewskiego w Dreźnie, Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku, Ośrodek 'Brama Grodzka – Teatr NN', Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, Wydział Kultury UM we Wrocławiu, Biuro Promocji Miasta UM we Wrocławiu, Biuro Współpracy z Zagranicą UM we Wrocławiu, Wydział Kultury UM Drezno, Wydział Kultury UM Lwów

Wrocław Stolicą Literatury to wspólna nazwa dla blisko stu przedsięwzięć z dziedziny literatury i promocji czytelnictwa, które uświetnią obchody Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016, a które odbywać się będą nie tylko we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku, ale także w innych miastach Polski i Europy. Projekt będzie realizowany we współpracy z dziesiątkami polskich, w tym z niemal dwudziestoma organizacjami trzeciego sektora z samego Wrocławia, i zagranicznych podmiotów.

Rok 2016 daje nieprawdopodobną szansę, by z eskalacji działań kulturalnych, a także z wykreowania nowych jakości w odbiorze literatury uczynić rzeczywiste święto jej i czytelnictwa. Stworzone narzędzia, które będą służyć długo po zakończeniu roku obchodów, staną się początkiem nowych i trwałych zmian w kulturze, uwzględniających współczesne wymagania i dynamikę rozwoju cywilizacyjnego. Osiągnięciu tych celów ma służyć m.in. uzyskanie dla Wrocławia w roku 2016 tytułu Światowej Stolicy Książki UNESCO, wprowadzenie Wrocławia do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO poprzez uzyskanie tytułu Miasta Literatury UNESCO, wprowadzenie Wrocławia do sieci ICORN (Międzynarodowa Sieć Miast Pisarzy Uchodźców), stworzenie silnej i dynamicznej linii współpracy pomiędzy Drezniem, Wrocławiem, Krakowem i Lwowem, wyznaczającej nowy kierunek myślenia o literaturze środkoeuropejskiej. Celem także będzie wzmocnienie rangi polskich i międzynarodowych nagród przyznawanych we Wrocławiu: Silesiusa, Angelusa, Nagrody Wielkiego Kalibru czy nagrody Dobre Strony. Ponadto, ważnym aspektem będzie zaproszenie w 2016 roku do Wrocławia innych ważnych nagród literackich, jak choćby Nagrody Zajdla, Nagrody Festiwalu Literatury dla Dzieci, poetyckiej nagrody Kamień z Lublina czy nagrody Transatlantyk.

Realizacji zadań będą także służyć wizyty najznamienitszych przedstawicieli współczesnej literatury europejskiej i światowej podczas organizowanych we Wrocławiu imprez literackich. Na liście osób zaproszonych do Wrocławia znajdują się np. Umberto Eco,

Orhan Pamuk, Amos Oz, John Maxwell Coetzee, Joanne Kathleen Rowling, Henning Mankell, George Raymond Richard Martin i wielu innych. W debatach, spotkaniach i czytaniach nie zabraknie oczywiście czołówki polskich twórców. Odświeżone będą także specjalne edycje wszystkich istniejących już we Wrocławiu imprez, m.in. Europejskiej Nocy Literatury, które znacząco otworzą się na inne miasta Polski, ich wydarzenia i propozycje programowe.

W roku 2016 Wrocław powinien stać się niekwestionowanym liderem działań literackich, przeprowadzanych we współpracy z jak największą liczbą partnerów w kraju i zagranicą. Działaniom tym pomogą niezwykle istotne z punktu widzenia nakreślonych założeń programy partycypacyjne, edukacyjne, translatorskie, naukowe i wydawnicze. Podjęte zostaną starania, by podwoić liczbę wydawanych za granicą polskich książek, czemu będzie służyć specjalna edycja Światowego Kongresu Tłumaczy Literatury Polskiej. Planujemy, aby w 2016 roku Wrocław stał się europejskim centrum pracy naukowców humanistów, dla których przygotujemy szereg konferencji, sesji i seminariów. Planujemy również przetłumaczyć na języki mniejszości narodowych kanon polskiej bajki. Zakładane jest też przeprowadzenie szkoleń animatorów kultury z kilkunastu państw, którzy w przyszłości mają stać się w swoich krajach nie tylko znaczącymi postaciami życia kulturalnego, ale także ambasadorami polskiej literatury. Zamierzamy zintensyfikować działania promujące czytelnictwo w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, zwiększenie zainteresowania twórców nowych technologii i animatorów nowego kanonu komunikacji społecznej problemami książki, czytelnictwa i rynku księgarskiego, i doprowadzić do ścisłej współpracy tych środowisk. Zamierzamy wreszcie czynnie włączyć się w działania koncepcyjne i szkoleniowe dla bibliotek i domów kultury.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	stworzenie koncepcji, prace przygotowawcze; realizacja programu: wdrażanie szczegółowego harmonogramu rocznych działań literackich dla całego miasta, jak również: wprowadzenie Wrocławia do sieci Miast Literatury UNESCO i ICORN; program obecności książki w przestrzeni miejskiej; wizyty najznamienitszych przedstawicieli literatury światowej (wizyty i spotkania autorskie); program edukacyjny i program naukowy; program wydawniczy i program translatorski; szkolenia animatorów kultury i edukacja kulturalna (program międzynarodowy) program innowacyjność i "park technologiczny" w przemyśle książki; program edukacji kulturalnej i szkolenia dla bibliotek i domów kultury
od grudnia 2016 r. do stycznia 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	2 590 000	225 000	2 815 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	370 000	95 000	465 000

1.2 prace reżysersko-realizacyjne	320 000	130 000	450 000
1.3 prace produkcyjne	400 000	0	400 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	350 000	0	350 000
1.5 tłumaczenia	100 000	0	100 000
1.6 nagrody	1 000 000	0	1 000 000
1.7 prawa autorskie	50 000	0	50 000
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	2 650 000	0	2 650 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	700 000	0	700 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	850 000	0	850 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	100 000	0	100 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	1 000 000	0	1 000 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	150 000	25 000	175 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	50 000	15 000	65 000
3.2 prawna obsługa projektu	20 000	1000	21 000
3.3 obsługa biurowa	40 000	9 000	49 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	40 000	0	40 000
4. PROMOCJA	500 000	0	500 000
KOSZTY PW ESK 2016	5 890 000	250 000	6 140 000

PROJEKTY SZTUK WIZUALNYCH I ARCHITEKTURY

7.26. SZTUKI WIZUALNE

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, BWA Wrocław, Muzeum Współczesne Wrocław, Fundacja Art. Transparent

PARTNERZY: Fundacja Galeria II Piętro, Stowarzyszenie Inicjatyw Twórczych „ę”, Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu

Program sztuk wizualnych przyjmie formę zarówno działań zaangażowanych społecznie, interwencji w przestrzeń miejską, podejmujących pytania o wspólną przestrzeń, jak również dużych i głośnych wystaw. Pierwsze stanowią doskonałe

narzędzie do wpływania na otoczenie i wprowadzania zmian. Działania artystyczne realizowane poza murami galerii i muzeów są doskonałym sposobem na zwiększanie liczby odbiorców i podnoszenie poziomu społecznego zainteresowania sztuką współczesną. Z drugiej strony wystawy, realizowane zarówno w instytucjach, jak i w mniej oczywistych przestrzeniach (np. pustostany, stadiony, dworce), mogą również gromadzić ogromną publiczność i budować rodzaj pozytywnego snobizmu – mody i chęci uczestnictwa w kulturze.

Działania służyć będą upowszechnianiu wiedzy m.in. o osiągnięciach awangardowych artystów czy unikatowej wizualności miasta Wrocławia. Sztuka nowoczesna to jeden z najlepszych „towarów” eksportowych Wrocławia, a także jedno z bardziej użytecznych narzędzi do wpływania na wspólną przestrzeń. Działania w sferze sztuk wizualnych doprowadzą nie tylko do znaczącego zwiększenia liczby odbiorców z Wrocławia, Polski i z zagranicy, ale będą także budować postawy zaangażowania i dbałości o otoczenie. Z tego powodu program sztuk wizualnych jest rozbudowany i wielopłaszczyznowy.

Do jego podstawowych działań należą m.in.:

a) Projekty realizowane przez instytucje kultury (muzea, galerie, uczelnie)

W ramach tych działań zrealizowane zostaną m.in. specjalne edycje ważnych wydarzeń o zasięgu i/lub znaczeniu międzynarodowym, takich jak: Biennale Nowych Mediów WRO, Konkurs Malarski im. E. Gepperta, Przegląd Sztuki SURVIVAL, biennale sztuki ulicznej Out of Sth. Ponadto we współpracy z Muzeum Współczesnym Wrocławia zrealizowana zostanie wystawa prezentująca dokonania wrocławskiej awangardy lat 60., 70. i 80. XX wieku pt. „Dzikie pola. Historia Awangardowego Wrocławia”. Wystawa będzie prezentowana w kilku europejskich miastach i stanie się wizytówką kultury polskiej w Europie. We Wrocławiu planowana jest również retrospektywna wystawa prac Wacława Szpakowskiego, a także Stanisława Dróżdża oraz szereg realizacji jego projektów w przestrzeniach publicznych miasta. We współpracy z Fundacją Galerii II Piętro w 2016 roku powstanie szeroko zakrojona wystawa lokalnego środowiska artystycznego pt. „Sztuka szuka IQ”. Wystawa obejmie okres od lat 50. XX po współczesność i zostanie umiejscowiona na Stadionie Miejskim we Wrocławiu.

b) Projekty dotyczące szeroko rozumianej przestrzeni publicznej miasta, dedykowane jej rewitalizacji w sensie społecznym, a także użytkowym i wizualnym (estetycznym)

Projekt obejmuje szereg inicjatyw w przestrzeni publicznej i półpublicznej (np. podwórka). Inspiracją dla działań, które mają objąć możliwie jak najbardziej rozległe obszary Wrocławia, jest świetnie sprawdzający się w tak dużych ośrodkach jak Berlin czy Londyn nurt *urbangardening* (lub ogólnie urban art). Wiodącym projektem dotyczącym przestrzeni publicznej będzie „Wrocław – wejście od podwórza”. W jego ramach studenci Katedry Mediacji Sztuki ASP we Wrocławiu, a także zaproszeni socjologowie, w tym Stowarzyszenie Inicjatyw Twórczych „ę”, prowadzić będą badania na terenie miasta, zbierając materiały (fotografie, filmy, wywiady z mieszkańcami i in.) na temat miejsc, które niosą ze sobą potencjał niezbędny dla artystyczno-społecznych interwencji. W następnej fazie do współpracy zostaną zaproszeni lokalni, krajowi i międzynarodowi artyści. Przeprowadzane będą działania w wybranych przestrzeniach (głównie działania angażujące lokalne społeczności). Uda się w ten sposób przyczynić do poprawy jakości otoczenia w około kilkudziesięciu miejscach we Wrocławiu.

c) Badanie wizualności Wrocławia

Projekt obejmuje szereg rozłożonych w czasie działań realizowanych z udziałem artystów, projektantów, specjalistów PR, architektów i historyków. Jego celem jest badanie i odkrywanie wizualnej tożsamości miasta w następujących obszarach:

- identyfikacje wizualne wydarzeń kulturalnych, które przeszły do historii (np. WuWa, wystawa 1929 r., Wystawa Ziem Odzyskanych, 1948 r., Wratislavia Cantans),
- działania lokalnych projektantów, grafików, architektów (m.in. Tadeusz Ciałowicz, Ryszard Gachowski, Wiesław Zajączkowski, Zbigniew Kurowski i in.),
- historyczne oznaczenia, herby, symbole, logotypy miasta itd.,
- architektura - obiekty, które stały się wizytówką miasta w kraju i za granicą, obiekty ważne dla mieszkańców, kształt urbanistyczno-geograficzny Wrocławia,
- neony, szyldy, witryny,
- identyfikacje i znaki towarowe (np. Elwro, Odra, Wrozamet, Pafawag, Piwo Piast),
- cyfry taborowe wrocławskiej komunikacji miejskiej,
- systemy tablic z nazwami ulic, numerami domów, strzałek kierunkowych, tablice w środkach komunikacji miejskiej itd.,
- malarstwo monumentalne, wrocławskie mozaiki, murale z czasów PRL,
- ślady Breslau we Wrocławiu - okres radykalnego przeobrażenia miasta w okresie powojennym.

d) Promocja w ramach najważniejszych wydarzeń z zakresu współczesnej sztuki w Europie i na świecie

Projekt dotyczy obecności Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016 na najważniejszych wydarzeniach w zakresie współczesnej sztuki w Europie m.in. Targach Sztuki w Londynie.

Projekty w ramach sztuk wizualnych skierowane są do szerokiej rzeszy odbiorców lokalnych, krajowych i zagranicznych we wszystkich przedziałach wiekowych. Części spośród projektów będzie towarzyszył bogaty program edukacyjny. Specjalna oferta edukacyjna zostanie skierowana do szkół i uczelni wyższych.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do marca 2017 r.	interwencje artystyczne w przestrzeniach publicznych i pół-publicznych Wrocławia w ramach projektu „Wrocław wejście od podwórza”
od stycznia 2016 r. do kwietnia 2016 r.	rozpoczęcie przygotowań do specjalnych edycji stałych działań partnerów BF Impart 2016 m.in. Biennale Nowych Mediów WRO, Konkursu Malarskiego im. Eugeniusza Gepperta
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	badania wizualnej tożsamości Wrocławia, realizacja programu wystawienniczego
od stycznia 2016 r. do listopada 2016 r.	działania komunikacyjne na wybranych wydarzeniach z zakresu sztuki współczesnej i projektowania w Europie
od grudnia 2016 r. do stycznia 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	2 255 000	170 000	2 425 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	755 000	120 000	875 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	350 000	50 000	400 000
1.3 prace produkcyjne	540 000	0	540 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	360 000	0	360 000
1.5 tłumaczenia	70 000	0	70 000
1.6 nagrody	180 000	0	180 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	2 653 000	0	2 653 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	1 150 000	0	1 150 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	850 000	0	850 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	453 000	0	453 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	200 000	0	200 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	520 000	12 000	532 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	100 000	7 000	107 000
3.2 prawna obsługa projektu	50 000	0	50 000
3.3 obsługa biurowa	270 000	5 000	275 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	100 000	0	100 000
4. PROMOCJA	987 000	0	987 000
KOSZTY PW ESK 2016	6 415 000	182 000	6 597 000

7.27. CYKL WYSTAW WIELKICH MALARZY

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Muzeum Narodowe we Wrocławiu

PARTNERZY: Hamburger Bahnhof w Berlinie, Muzeum Prado w Madrycie

Cykl wystaw wielkich malarzy będzie to wspaniała okazja do bezpośredniego zapoznania się szerokiego grona odbiorców z arcydziełami najwybitniejszych

światowych artystów. Jest to atrakcja nie tylko dla mieszkańców Wrocławia, ale również miłośników sztuki z całej Europy. Celem projektu jest realizacja wystaw o międzynarodowej randze i na najwyższym światowym poziomie.

Projekt pozwoli zaprezentować we Wrocławiu powszechnie znane dzieła najslawniejszych twórców. W konsekwencji doprowadzi to do znacznego zwiększenia zainteresowania sztuką (dzięki tak zwanej „magii dużych nazwisk”) i przyczyni się do wzrostu liczby osób aktywnie oglądających wystawy. Wykreowana zostanie stała metoda tworzenia nawyku uczestniczenia w zwiedzaniu wystaw bazująca na serii działań edukacyjnych (specjalnie skrojonych lekcji muzealnych) dla różnych grup społecznych, w tym dla osób posiadającym utrudniony dostęp do kultury, mieszkańców peryferii, grup marginalizowanych.

Cykl rozpoczęła wystawa artystycznej dynastii Brueghlów, która latem 2013 roku gościła we Wrocławiu. Kontynuowany był w 2014 roku wystawą „Mendini. Maestro del Design”. W planach, których większość już potwierdzono, są ekspozycje prac np. Josepha Beuysa, Roberta Rauschenberga, Marca Chagalla, Wacława Szpakowskiego, a także wybitnego amerykańskiego awangardzisty – Andy`ego Warhola (w ramach współpracy z Hamburger Bahnhof w Berlinie). We współpracy z Muzeum Narodowym przygotowujemy ponadto wystawę „Wrocławska Europa”, gromadzącą dzieła powstałe we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku w pierwszej połowie XVII wieku, a więc w czasie, gdy biskupem śląskim był Karol Ferdynand Waza, wybitny mecenas sztuki. Dzieła te są obecnie rozproszone po całej Europie – znajdują się w muzeach, a także w zbiorach kościelnych i prywatnych. Kluczowym dziełem, wokół którego rozegrana zostanie planowana ekspozycja jest, znajdujący się w zbiorach Muzeum Prado w Madrycie, obraz Bartolomeusa Strobla „Uczta u Heroda i ścięcie św. Jana Chrzciciela”. Wokół tej i innych ekspozycji rozgrywał się będzie także międzynarodowy projekt „Ganymed Goes Europe”, w którym współczesne sztuki performatywne spotykają się z dorobkiem wielkich mistrzów różnych epok. W ramach tego projektu wybitni pisarze z Polski i z zagranicy stworzą monodramy inspirowane wybranymi dziełami ze wspomnianych wyżej ekspozycji. Następnie zaproszeni aktorzy, w ramach specjalnych, towarzyszących wystawom wydarzeń, będą odgrywać powstałe monodramy na tle dzieł, do których odnieśli się pisarze.

Projekt skierowany jest do szerokiej rzeszy odbiorców lokalnych, krajowych i zagranicznych (np. Niemcy i Czesi z obszarów przygranicznych) we wszystkich przedziałach wiekowych. Bogaty program edukacyjny towarzyszący wystawom układany będzie z myślą nie tylko o dorosłym odbiorcy, ale także o dzieciach i młodzieży oraz o osobach starszych. Powstaną również specjalne oferty edukacyjne dla szkół i uczelni wyższych. W czasie realizacji projektu planuje się zacieśnianie współpracy z siecią najważniejszych europejskich instytucji sztuki i przygotowanie kolejnych projektów, wychodzących poza rok 2017, które pozwolą już na stałe utrzymać najwyższy poziom oferty wystawienniczej na Dolnym Śląsku. Dzięki temu projektowi Wrocław stanie się także obowiązkowym punktem na szlaku turystyki kulturalnej polskich i zagranicznych miłośników sztuki.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	działania informacyjne
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	organizacja wystaw, wernisaże, finisaże
styczeń 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja większości projektów

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 019 000	0	1 019 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	0	0	0
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	250 000	0	250 000
1.3 prace produkcyjne	369 000	0	369 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	80 000	0	80 000
1.5 tłumaczenia	120 000	0	120 000
1.6 nagrody	200 000	0	200 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	3 521 000	0	3 521 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	700 000	0	700 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	1 521 000	0	1 521 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	700 000	0	700 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	600 000	0	600 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	460 000	20 000	480 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	50 000	10 000	60 000
3.2 prawna obsługa projektu	50 000	3 000	53 000
3.3 obsługa biurowa	280 000	7 000	287 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	80 000	0	80 000
4. PROMOCJA	880 000	0	880 000
KOSZTY PW ESK 2016	5 880 000	20 000	5 900 000

7.28. 7 CUDÓW DOLNEGO ŚLĄSKA

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Ośrodek Pamięć i Przyszłość

7 Cudów Dolnego Śląska to multimedialna, edukacyjna wystawa prezentująca największe skarby dziedzictwa regionu, będące również ważnymi obiektami polskiego dziedzictwa kulturowego.

Skomplikowana historia Dolnego Śląska sprawia, że w całym regionie zachowały się ślady wielu tradycji kulturowych. Przyznanie tytułu ESK 2016 jest dla Wrocławia okazją do przypomnienia Europie o wielowiekowym dziedzictwie regionu. Służyć ma temu zgromadzenie i udostępnienie wyjątkowo ważnych obiektów kultury, których znaczenie ma wymiar historyczny, kulturowy i społeczny.

Projekt odpowiada na potrzebę prezentacji – przy okazji ESK Wrocław 2016 – dziedzictwa kulturowego regionu oraz jego wielokulturowej przeszłości. Celem jest promocja dolnośląskiego dziedzictwa kulturowego oraz wzmocnienie postrzegania Wrocławia i Dolnego Śląska, jako miejsc o znacznej liczbie atrakcyjnych i wartościowych produktów turystycznych.

Rezultatem podjętych działań będzie ekspozycja udostępniona zwiedzającym przez cztery-pięć miesięcy w 2016 r. Z propozycji skorzysta min. 20 tys. zwiedzających. Do wystawy przegotowana zostanie ścieżka edukacyjna tak, aby umożliwić jej odwiedzanie przez osoby, które zazwyczaj nie korzystają z tego typu oferty kulturalnej, co przyczyni się do wzrostu uczestnictwa w kulturze. Trwałym rezultatem projektu będzie album przedstawiający przedmioty prezentowane w ramach okolicznościowej wystawy oraz otwarcie specjalnej trasy turystycznej na terenie Dolnego Śląska. Celem działania edukacyjnego będzie wzrost świadomości wielokulturowości oraz rozbudzona zostanie wśród mieszkańców dumą z regionu.

Tytułowe 7 cudów to siedem najważniejszych obszarów kultury, każdy z nich będzie reprezentowany przez najistotniejszy dla niego zabytek. Kluczowe znaczenie ma tutaj fakt sprowadzenia oryginalnych eksponatów. Wystawa „7 Cudów Dolnego Śląska” będzie unikatową okazją do obejrzenia tych obiektów w mieście, z którego pochodzą. Obecność oryginalnych zabytków podniesie prestiż wystawy. Planowana jest prezentacja następujących obiektów:

- **Religia:** *Kodeks lubiński*, który można nazwać mianem pierwszego komiksu powstałego na Dolnym Śląsku. Opisuje on żywot Świętej Jadwigi i znajduje się obecnie w J. Paul Getty Museum w Los Angeles.
- **Nauka:** Najstarsze na świecie medyczne czasopismo naukowe – *Miscellanea Curiosa Medico-Physica* było wydawane we Wrocławiu w XVII w., obecnie przechowywane w Muzeum Historii Naturalnej w Londynie.
- **Sztuka:** *Piękna Madonna z Wrocławia*, najcenniejszy zabytek sztuki gotyckiej stworzony na Dolnym Śląsku, obecnie znajdujący się w Muzeum Narodowym w Warszawie.
- **Język:** *Księga Henrykowska* z historycznym zapisem pierwszego zdania w języku polskim, która kandyduje do wpisania na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Zabytek ten jest obecnie przechowywany w archiwum archidiecezjalnym we Wrocławiu.
- **Architektura:** Hala Stulecia – najważniejszy obiekt architektury Wrocławia wpisany na listę UNESCO. Zostaną zaprezentowane jej oryginalne plany wykonane ręką Maxa Berga, przechowywane w archiwum Muzeum Architektury we Wrocławiu.
- **Krajobraz:** Góra Ślęza – Święta góra Dolnego Śląska, która wpisuje się w przestrzeń znajdującą się najbliżej miasta.

- **Spotkanie:** Oryginalny egzemplarz Listu biskupów polskich do ich niemieckich braci, przechowywany aktualnie w archiwum w Kolonii. Stanowi pretekst do szerokiej narracji związanej z misją miasta.

Wymienione wyżej obiekty będą stanowiły centralny punkt każdej z siedmiu sekcji wystawy. Każda sekcja dodatkowo będzie uzupełniona o prezentację licznych materiałów archiwalnych ikonograficznych zdjęć, map, rycin itp. oraz obiektów kolekcjonerskich. Ekspozyty zostaną zaprezentowane w nowoczesnej, scenograficznej formie dostosowanej do potrzeb międzynarodowego odbiorcy. Scenografia będzie wyprodukowana przez wyłonioną w konkursie pracownię projektową.

Ponieważ sama wystawa w swojej formie nie wyczerpuje całkowicie obszernych tematów, w ramach projektu zrealizowany zostanie także cykl wydarzeń towarzyszących. Wykorzystując inne środki przekazu temat ekspozycji będzie mógł być dokładniej przedstawiony widzom. W szczególności będą to wydawnictwa. Równocześnie z wystawą powstanie katalog, dzięki któremu zwiedzający uzyskają jeszcze większą ilość informacji na temat znajdujących się na wystawie zabytków, oraz kontekstów kulturowych. Autorami tekstów wystawowych oraz katalogu będą wybitni naukowcy wrocławscy, publicyści specjalizujący się w danej tematyce.

Wystawie będzie towarzyszyć także wydawnictwo komiksowe adresowane do młodych mieszkańców czy zwiedzających. Ośrodek ma już doświadczenie w tworzeniu komiksów historycznych, które cieszą się znacznym zainteresowaniem, nie tylko fanów gatunku, ale także osób, które chcą się zapoznać z historią w przystępny sposób. Scenariusz komiksu będzie ściśle związany z jednym z obszarów wystawy głównej „7 cudów Dolnego Śląska”. Komiks jako gałąź sztuki jest uniwersalnym narzędziem komunikacji.

Dodatkowe działania zostaną podjęte w sekcji „Nauka” – zostanie wydana publikacja, która będzie prezentować dzieje wrocławskiej nauki po II wojnie światowej, uzupełniając tym samym informacje z ekspozycji. Elementem promocji wystawy będzie prezentacja plenerowa w ścisłym centrum miasta pod roboczym tytułem „Fotografie prof. Witolda Romera”.

Aby móc dokładnie zaprezentować obszar „Sztuka” w ramach wystawy „7 cudów...” zostanie przygotowana ekspertyza przedstawiająca utracone podczas II wojny światowej zabytki dziedzictwa kulturowego z terenów Dolnego Śląska.

Przygotowaniom do wystawy towarzyszyć będą działania promocyjne. Projekt będzie promowany m.in. w prasie ogólnopolskiej. W kolumnach prasowych znajdą się informacje dotyczące poszczególnych zabytków, ciekawostki z nimi związane, zostanie również przez autorów nakreślony kontekst kulturowy.

Konieczna jest także promocja projektu w Internecie. Powstanie wystawa wirtualna, która będzie specjalnie zaprojektowana dla użytkowników sieci Internet. Będzie ona merytorycznie odzwierciedlała treści wystawy głównej „7 cudów Dolnego Śląska”. Pozwoli ona zwiedzić wystawę osobom, które nie będą mogły przybyć do Wrocławia oraz pozostanie trwałym śladem tego przedsięwzięcia już po zamknięciu wystawy. Jednocześnie będzie ona ściśle związana z wystawą główną, za pomocą aplikacji lub czytnika kodów QR. Ponadto zostanie stworzona odrębna strona internetowa dla całości wydarzeń związanych z wystawą

„7 cudów...”, gdzie będą zawierać się wszystkie niezbędne informacje, a także dokumentacja fotograficzna czy filmowa oraz informacje dla zwiedzających, publikacje do pobrania itp.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do maja 2016 r.	podpisanie stosownych umów (również z partnerami projektu), produkcja materiałów i multimediiów; opracowanie programu edukacyjnego; stworzenie projektu technicznego; opracowanie materiałów informacyjnych, produkcja scenografii i prace techniczne związane z jej powstaniem
od stycznia 2016 r. do czerwca 2016 r.	ekspozycja
od października 2016 r. do listopada 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	210 000	0	210 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	0	0	0
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	0	0	0
1.3 prace produkcyjne	60 000	0	60 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	150 000	0	150 000
1.5 tłumaczenia	0	0	0
1.6 nagrody	0	0	0
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	150 000	0	150 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	50 000	0	50 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	70 000	0	70 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	20 000	0	20 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	10 000	0	10 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	100 000	0	100 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	20 000	0	20 000
3.2 prawna obsługa projektu	0	0	0
3.3 obsługa biurowa	80 000	0	80 000

3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	0	0	0
4. PROMOCJA	90 000	0	90 000
KOSZTY PW ESK 2016	550 000	0	550 000

7.29. ARCHITEKTURA

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Stowarzyszenie Architektów Polskich oddział we Wrocławiu, Muzeum Architektury

PARTNERZY: Fundacja Promocja Sztuki Transformator

Projekt Architektura jest okazją do podjęcia dyskusji na temat kondycji współczesnej architektury, zasad kształtowania przestrzeni przyjaznej mieszkańcom, a także możliwości partycypacji społecznej w tym procesie. Planowane działania mają na celu rozwijanie wiedzy uczestników obchodów na temat europejskiego dziedzictwa architektonicznego oraz kształtowanie ich wrażliwości estetycznej i świadomości obywatelskiej.

Otwarte spotkania, debaty i panele dyskusyjne oraz cykle warsztatów architektonicznych staną się płaszczyzną dialogu między szerokim gronem specjalistów a przedstawicielami lokalnych społeczności. Uczestnictwo w działaniach programowych zagranicznych architektów oraz biur projektowych o bogatym dorobku twórczym umożliwi wymianę myśli i doświadczeń architektonicznych między przedstawicielami różnych kultur, narodowości i środowisk.

Działania planowane w ramach programu będą również impulsem do rozpoczęcia dyskusji na temat roli kultury w modelowaniu przestrzeni publicznych i prywatnych oraz znaczenia tytułowych *przestrzeni dla piękna*, przewodniego hasła Aplikacji Wrocławia o miano Europejskiej Stolicy Kultury 2016, w urbanistycznej tkance współczesnych miast. Ważnym elementem programu są projekty o charakterze edukacyjnym, informacyjnym i promocyjnym – wystawy i publikacje – mające na celu podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie osiągnięć polskich i zagranicznych architektów oraz upowszechnianie przykładów dobrej architektury.

Istotna jest możliwość prezentacji w ciągu roku obchodów dziedzictwa Wrocławia oraz jego najważniejszych tradycji architektonicznych szerokiemu i zróżnicowanemu gronu odbiorców. Specjalny program wystaw pozwoli nie tylko na prezentację kluczowych zagadnień związanych z historycznym i współczesnym rozwojem miasta, ale także ukaże więzi kulturalne łączące stolicę Dolnego Śląska z innymi europejskimi ośrodkami. Ekspozycjom tym towarzyszyć będą liczne publikacje i wydawnictwa katalogowe, które w interesujący i przystępny sposób przedstawią najciekawsze budynki, założenia urbanistyczne, sylwetki twórców oraz nieznanne aspekty wrocławskiej i europejskiej architektury XX i XXI wieku.

Rozbudowana formuła programu umożliwi uczestnictwo zarówno profesjonalistom, na co dzień zajmującym się projektowaniem, miłośnikom architektury, jak i osobom niezwiązanym bezpośrednio z tą dziedziną sztuki. Wieloaspektowość projektów architektonicznych pozwoli włączyć w obchody osoby w różnym wieku.

Termin	Działanie
od lutego 2016 r. do listopada 2016 r.	realizacja cyklu prelekcji i warsztatów architektonicznych
od marca 2016 r. do grudnia 2016 r.	realizacja programu wystaw dedykowanych architektom i architekturze XX i XXI wieku i konsultacje społeczne
grudzień 2016 r.	rozliczenie i ewaluacja programu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 208 000	0	1 208 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	441 000	0	441 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	166 000	0	166 000
1.3 prace produkcyjne	359 000	0	359 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	115 000	0	115 000
1.5 tłumaczenia	74 000	0	74 000
1.6 nagrody	10 000	0	10 000
1.7 prawa autorskie	43 000	0	43 000
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	669 000	0	669 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	286 000	0	286 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	143 000	0	143 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	48 000	0	48 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	192 000	0	192 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	52 000	0	52 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	10 000	0	10 000
3.2 prawna obsługa projektu	0	0	0
3.3 obsługa biurowa	42 000	0	42 000

3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	0	0	0
4. PROMOCJA	71 000	0	71 000
KOSZTY PW ESK 2016	2 000 000	0	2 000 000

PROJEKTY EDUKACYJNE

7.30. EDUKACJA ARTYSTYCZNA

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016
PARTNERZY: Akademia Muzyczna we Wrocławiu

Strategicznym celem projektu jest rozbudzenie wśród mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska chęci podnoszenia kompetencji w zakresie umiejętności artystycznych, poszukiwania nowych sposobów rozwoju oraz stworzenie atmosfery do swobodnej ekspresji twórczej, której kulminacja przypadać będzie na cały rok 2016. Cel ten realizowany będzie poprzez szereg muzycznych projektów. Będą to między innymi działania, które służyć mają wypracowaniu nowatorskiej metody doskonalenia umiejętności, które kończyć się będą wydarzeniami artystycznymi, dającymi możliwość publicznej prezentacji nabytych podczas warsztatów umiejętności.

Podstawową wartością edukacji muzycznej jest kształcenie kolejnych pokoleń muzyków. Pozwala ona też na rozbudzenie wrażliwości i wyobraźni niezbędnych w każdej innej przestrzeni życia człowieka. Wrocław jest bardzo silnym ośrodkiem edukacji muzycznej. Projekt ma za zadanie rozwój umiejętności muzycznych osób w różnym przedziale wiekowym – od dzieci po osoby starsze. Na jego program składa się cała gama rozmaitych działań, powiązanych z wydarzeniami muzycznymi i działaniami edukacyjnymi realizowanymi od dłuższego czasu we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku. Formami kształcenia będą: warsztaty muzyczne, warsztaty dydaktyczne, konkursy, kursy, konferencje naukowe, specjalne koncerty edukacyjne, koncerty plenerowe, sympozja i fora dyskusyjne. W większość wydarzeń zaangażowani zostaną najlepsi artyści-dydaktycy, naukowcy, nauczyciele z Polski i z zagranicy. Na kursy mistrzowskie, warsztaty i konferencje w charakterze prelegentów i wykładowców zapraszane będą artyści z całego świata.

Celem tego typu działań jest sprowadzenie do Wrocławia największych autorytetów w wybranych dziedzinach, a także konfrontacja i wymiana doświadczeń między różnymi środowiskami i zwolennikami różnych form nauczania, wypracowanie metod skutecznego kształcenia muzycznego dzieci, młodzieży i dorosłych, a także tworzenie przestrzeni do szukania inspiracji w dydaktyce i edukacji. Wybrane do projektu wydarzenia organizowane zostaną przy pomocy doświadczonych partnerów, w tym m.in. Akademię Muzyczną we Wrocławiu, uznanych artystów-dydaktyków oraz instytucje kultury posiadające wieloletnie doświadczenie w kształceniu dzieci i młodzieży.

Termin	Działanie
styczeń 2016 r.	Przygotowanie materiałów informacyjnych. Przygotowanie kampanii edukacyjnych. Realizacja konkretnych projektów edukacyjnych w cyklu rocznym, m.in: Szkoła w mieście, Młodzi obywatele kultury
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	intensywne działania w mieście na wielu poziomach. Realizacja programów całorocznych oraz działań punktowych
styczeń 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	704 000	80 000	784 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	424 000	80 000	504 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	83 000	0	83 000
1.3 prace produkcyjne	83 000	0	83 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	83 000	0	83 000
1.5 tłumaczenia	6 000	0	6 000
1.6 nagrody	25 000	0	25 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	725 000	0	725 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	100 000	0	100 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	287 000	0	287 000
2.3 ochrona, ubezpieczenia	40 000	0	40 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	298 000	0	298 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	71 000	20 000	91 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	19 000	12 000	31 000
3.2 prawna obsługa projektu	18 000	1 000	19 000
3.3 obsługa biurowa	19 000	7 000	26 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	15 000	0	15 000
4. PROMOCJA	200 000	0	200 000
KOSZTY PW ESK 2016	1 700 000	100 000	1 800 000

7.31. EDUKACJA KULTURALNA

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016, Fundacja Impact

W programie ESK 2016 znajdzie się również szereg ważnych projektów z zakresu edukacji kulturalnej – uczestnictwa i upowszechniania kultury. Ich realizacja będzie mieć na celu: zwiększenie spójności społecznej, rozwój społeczności lokalnych, włączenie mieszkańców w tworzenie programu roku obchodów oraz zwiększenie liczby osób uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych.

Ideą programu jest aktywny udział mieszkańców Wrocławia w inicjatywach skupionych wokół takich projektów jak np. „Młodzi obywatele kultury”, „Tworzenie i rozwój publiczności dla Wrocław 2016”, „Cyber Akademia”, „Akademia ESK – szkolenia dla instytucji kultury”. Projekty proponowane do realizacji stanowią dla innych polskich miast unikatowy model realizacji edukacji kulturalnej na styku: placówki oświatowe a instytucje kultury, organizacje pozarządowe czy placówki naukowe (w tym spółki biznesowe). Kolejnym ważnym wymiarem projektu będzie maksymalne wzmocnienie sektora kultury we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku poprzez realizację wielomiesięcznego cyklu treningowego, obejmującego bogaty zakres tematyczny.

Adresatami projektu są szerokie kręgi społeczne: dzieci i młodzież z Wrocławia oraz Dolnego Śląska, osoby posiadające utrudniony dostęp do kultury (np. osoby skazane oraz z wyrokami w zawieszeniu, osoby dotknięte ubóstwem), młodzi menadżerowie kultury z Wrocławia i Dolnego Śląska, organizacje i nieformalne grupy twórcze, młodzi artyści, animatorzy kultury.

Wybranymi przykładowymi działaniami realizowanymi w ramach projektu będą:

a) Edukacja kulturalna w tkance miasta

Głównym celem działania będzie wprowadzenie działań w różne sfery miasta i adresowane do osób zmarginalizowanych społecznie z wielu różnych powodów. Z zakresu muzyki warto wymienić tylko kilka zaplanowanych działań: w ramach cyklu koncertów muzyki klasycznej – działań o charakterze interwencyjnym – w przestrzeniach wrocławskich podwórek i zabytkowych (choć często zaniedbanych) klatkach schodowych, osoby dotąd nie mające bezpośredniego styku z sztuką będą wciągane do interakcji. W ramach działania pt. „Palimpsest”, polegającego na przygotowaniu instalacji multimedialnej, która zostanie stworzona i przygotowana specjalnie podczas roku 2016, powstanie wciągająca dźwiękowa podróż po mieście. Powstanie też specjalny program przywracania do uczestnictwa w kulturze osób, które od dłuższego czasu znajdowały się w sytuacji uniemożliwiającej korzystanie z jakiegokolwiek oferty kulturalnej, np. osoby odbywające karę więzienia w zawieszeniu, osoby niepełnosprawne, słabo widzące lub niewidome. W ramach działania latem 2016 roku odbywać się będą działania animacyjne w wrocławskich parkach.

b) Młodzi Obywatele Kultury

Głównym celem projektu jest wyzwolenie w młodych ludziach wewnętrznej potrzeby aktywnego uczestnictwa w kulturze. Wieloletnie działania na wszystkich szczeblach edukacji mają przygotować uczniów do odbioru kultury i jednocześnie zachęcać do kreatywnego

w niej uczestnictwa. Zaś proponowane działania będą miały charakter nowatorski, obejmujący wspólne poszukiwanie właściwych narzędzi, np.: lekcje tematyczne odbywające się poza budynkiem szkoły, warsztaty interaktywne w ramach regularnego kształcenia. W szeroko pojętych zagadnieniach nie zabraknie wątków z filozofii, etyki czy też teorii kultury. Projekt ma też za zadanie przygotowanie i systemowe wsparcie pedagogów pracujących z młodzieżą. Nauczyciele podejmujący się tego zadania będą przygotowywani w ramach specjalistycznych warsztatów prowadzonych przez pracowników naukowych i artystów.

c) Tworzenie i rozwój publiczności dla Wrocław 2016

Projekt zakłada rozwinięcie metody stosowanej przez Fundację Impact z Warszawy. Ma ona na celu szeroko rozumiane budowanie jakościowe i ilościowe odbiorców wydarzeń kulturalnych poprzez skoncentrowanie na nowym sposobie dialogu z publicznością. Metoda zakłada wzmocnienie sektora kultury w profesjonalnym podejściu do odbiorców kultury, a dokładnie – na poziomie wykonawczym – wielomiesięcznej pracy z przedstawicielami instytucji kultury, organizacjami pozarządowymi oraz branżą kreatywną. Działanie polegać będzie na wyłonieniu grupy uczestników, którzy przez rok będą pracować nad stworzeniem strategii pozyskiwania odbiorców wydarzeń organizowanych w swoich instytucjach. Szkolenia będą miały formę warsztatów i obozów letnich.

W tym kontekście ważne jest trwale budowanie zrozumienia dla potrzeby badania potrzeb publiczności, stałego monitorowania oferty kulturalnej, redefiniowania misji organizacji i strategii artystycznej, jak również animowania odbiorców według aktualnych potrzeb i trendów.

Wymiernym efektem projektu będzie nie tylko wieloaspektowe zadbanie o widzów podczas roku obchodów ESK 2016, ale wykształcenie swoistej kadry „audience officers” we wrocławskich instytucjach i organizacjach, która długo po 2016 roku podtrzymywać będzie znaczenie marketingu sztuki.

d) Akademia ESK – szkolenia dla instytucji kultury

Organizacje sektora kultury coraz bardziej udoskonalają swoje działania, dostosowują do zmieniających się warunków społecznych i ekonomicznych, stawiają na innowacje i nieszablonowe projekty, aktywnie włączają się w dialog społeczny. Akademia Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016 będzie wzmocniać potencjał wrocławskiego i dolnośląskiego sektora kultury.

Poszczególne działania w ramach Akademii skierowane będą do różnych grup odbiorców: od kadry zarządzającej instytucjami kultury (Moduł I: Akademia Liderów Kultury), przez pracowników tej branży (Moduł II: Szkolenia dla pracowników), po młodych i ambitnych, czyli wolontariuszy (Moduł III: Szkolenia dla wolontariuszy).

e) Cyber Akademia

Celem projektu jest przygotowanie uczestników do świadomego korzystania z nowych mediów i rozwijanie kompetencji związanych z korzystaniem z nich do celów pozyskiwania odbiorców, komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, do dzielenia się wiedzą i informacją, do propagowania działań związanych ze sztuką mediów i edukacją medialną.

Znajomość kompetencji medialnych w działalności artystycznej i kulturalnej jest w naszych czasach niezbędna, szczególnie w obszarze międzynarodowej współpracy kulturalnej.

Istotne jest spotkanie młodych ludzi z różnych krajów Europy, którzy zaczęli pracę jako dziennikarze czy PR-owcy w sektorze kultury lub są zainteresowani działalnością kulturalną i pragną rozwijać swoje umiejętności w celu upowszechniania kultury i sztuki. Zależy nam, by wspierać rozwój ich warsztatu, zdobywanie nowych kompetencji, pozyskiwanie wiedzy i praktyczne jej zastosowanie pod okiem ekspertów.

Dzięki projektowi, którego pilotażową edycję specjalnie na ESK 2016, przeprowadzono już w 2014 roku, powstanie sieć „ambasadorów ESK Wrocław 2016”. Dzięki kilkudniowym mini-warsztatom dziennikarskim poznają specyfikę polskiej kultury, przykłady ciekawych jej przejawów i będą umieli w pełni relacjonować, opisywać i informować odbiorców z zagranicy o wydarzeniach we Wrocławiu i w Polsce.

Termin	Działanie
styczeń 2016 r.	podpisanie umów z wykonawcami; wdrażanie działań komunikacyjnych oraz promocyjnych
od stycznia 2016 r. do lutego 2016 r.	wdrażania projektu: rozpoczęcie intensywnej pracy trenerów z animatorami życia kulturalnego w mieście, na kilku poziomach realizacji projektu; wypracowanie grupy specjalistów, którzy prowadzić będą intensywne działania w różnych częściach miasta
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	działania całoroczne we Wrocławiu – warsztaty, debaty, spotkania
grudzień 2016 r.	ewaluacja i rozliczenie projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. WYNAGRODZENIA	1 382 000	0	1 382 000
1.1 prace wykonawców i odtwórców	640 000	0	640 000
1.2 prace reżysersko-realizacyjne	160 000	0	160 000
1.3 prace produkcyjne	345 000	0	345 000
1.4 prace techniczne i pomocnicze	197 000	0	197 000
1.5 tłumaczenia	10 000	0	10 000
1.6 nagrody	30 000	0	30 000
1.7 prawa autorskie	0	0	0
2. KOSZTY ORGANIZACYJNE I REALIZACJA	790 000	0	790 000
2.1 zużycie materiałów (koszty scenograficzne)	220 000	0	220 000
2.2 wynajem sprzętu i obiektów	280 000	0	280 000

2.3 ochrona, ubezpieczenia	70 000	0	70 000
2.4 podróże krajowe i zagraniczne (transport, noclegi, diety)	220 000	0	220 000
3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE	182 000	0	182 000
3.1 finansowa obsługa projektu (w tym koszty obsługi PW ESK 2016 przez NFM)	18 000	0	18 000
3.2 prawna obsługa projektu	18 000	0	18 000
3.3 obsługa biurowa	74 000	0	74 000
3.4 koszty nieosobowe (zużycie materiałów)	72 000	0	72 000
4. PROMOCJA	290 000	0	290 000
KOSZTY PW ESK 2016	2 644 000	0	2 644 000

7.32. PROMOCJA ESK 2016

WSPÓŁORGANIZATORZY: Narodowe Forum Muzyki, Biuro Festiwalowe Impart 2016

Jednym z warunków osiągnięcia sukcesu programu ESK 2016 jest wdrażanie strategii komunikacji marketingowej, rozumianej jako dwubiegunowy przepływ informacji od ESK WRO 2016 do wskazanych grup docelowych oraz interesariuszy, jak i angażowanie tych podmiotów/odbiorców kultury do podejmowanych działań programowych. Dlatego też zaprojektowane działania oparte są w dużej części o korzystanie z innowacyjnych narzędzi i kanałów marketingowych, które zmieniają podejście do kontaktu z odbiorcą kultury. Wykorzystanie technologii mobilnych i internetu oraz ambient czy guerilla marketingu, a więc rozwiązań zaskakujących odbiorcę poprzez zestawienie z kontekstem, nietypowym otoczeniem, nietypową formą nośnika, czy też liczbą i siłą oddziaływania, pozwoli zrealizować założone cele marketingowe.

Za główne cele marketingowe uznano:

- 1) uświadomienie odbiorców, że Wrocław jest Europejską Stolicą Kultury 2016,
- 2) zbudowanie pozytywnego wizerunku wśród mediów ogólnopolskich i branżowych oraz środowisk opiniotwórczych, będących beneficjentami ESK i istotnie wpływających na postrzeganie ESK,
- 3) rozpowszechnienie informacji o wydarzeniach i projektach realizowanych w ramach ESK 2016,
- 4) rozbudzenie zainteresowania i sympatii względem Wrocławia, jako ESK 2016 i poszczególnych propozycji programowych,
- 5) przekonanie odbiorców do skorzystania z oferty programowej, kulturalnej i turystycznej Wrocławia,
- 6) wzmocnienie wizerunku Polski i polskiej kultury.

Planowane działania z zakresu komunikacji marketingowej podejmowane w kontekście ESK Wrocław 2016 należy skierować do trzech typów odbiorców, wskazanych na podstawie kryterium geograficznego:

- 1) mieszkańcy Wrocławia, Dolnego Śląska,
- 2) mieszkańcy Polski,
- 3) mieszkańcy oraz Europy, w tym ważnych rynków turystycznych (szczególnie: Niemcy, Czechy, Hiszpania, Belgia, Włochy, Holandia i kraje skandynawskie),
- 4) oraz dodatkowo, kierując się kryterium społecznym, a mianowicie przedstawicieli, pracowników instytucji kultury, przemysłów kulturalnych i kreatywnych w Polsce.

Prędkość zmian zachodzących w komunikacji marketingowej wymusza nowy sposób jej projektowania. Dużego znaczenia nabiera bowiem korzystanie z nowoczesnych narzędzi komunikacji, testowanie i wyciąganie wniosków z pojawiających się problemów oraz korzystanie z ich efektów. Dzięki zastosowaniu w strategii modelu P(Paid) O(Owned) E(Earned) M(Media), powstałego w odpowiedzi na dewaluację tradycyjnego podziału na media ATL i BTL, możliwe będzie osiągnięcie satysfakcjonujących wyników i nadążanie za trendami. Na korzyść projektu zmieniono rolę mediów kupowanych na – ważne dla projektu ESK - zaangażowanie społeczne na różnych platformach, online i offline.

W zaplanowanych działaniach uwzględniliśmy następujące kanały: outdoor, internet, media oraz narzędzia takie jak np.: ambient, guerilla marketing, marketing szeptany oraz eventy i media społecznościowe. Tym samym chcemy odpowiedzieć na 5 najważniejszych potrzeb odbiorców: zdobywania wiedzy, budowania relacji, zdobycie uznania i społecznej akceptacji, rozwój osobisty oraz rozrywkę. Z Diagnozy Społecznej 2013 wynika, że użytkownicy internetu aktywniej uczestniczą w kulturze. Realizując podstawowe cele marketingowe założono:

- 1) budowanie zasięgu (Facebooku oraz fanpage Wrocław 2016, wydarzenia oraz strony projektów - już do tej pory udało się zgromadzić widownię liczącą blisko 50 000 użytkowników),
- 2) pozyskiwanie liderów opinii (m.in. konkurs na Blogera Pełnego Kultury podczas Blogowigilii 2014, która zgromadziła ponad 500 blogerów, vlogerów i internetowych liderów opinii na Stadionie Narodowym w grudniu ubiegłego roku - trójka blogerów odwiedzi Wrocław w 2015 roku. Zasięg w ich kanałach komunikacji, to ponad milion unikalnych użytkowników miesięcznie),
- 3) budowanie zaangażowania (przy wykorzystaniu narzędzia do monitoringu, wyszukujemy najbardziej angażujących użytkowników mediów społecznościowych (zarówno w kontekście Wrocławia, jak i tematów związanych z kulturą),
- 4) informowanie o wydarzeniach (m.in. Akademia ESK 2016, szkolenie pracowników instytucji kultury z narzędzi nowoczesnego marketingu, po rozpoczęciu Baru Barbara rozpoczniemy również cykl wydarzeń w podczas których biznes, kultura oraz wrocławscy aktywiści będą mogli zaprezentować najlepsze studia przypadków, pokazujące jak inwestycja w kulturę i promocja w nowych mediach może być korzystna dla każdej ze stron),
- 5) partycypacja w projektach (nowa interaktywna strona wroclaw2016.pl będzie miejscem, w którym pozyskiwać będziemy wolontariuszy dla aktualnych i nowych projektów, gdzie każdy mieszkaniec będzie mógł zgłosić swój projekt pozyskując dla niego poparcie, a tym samym sponsorów),

- 6) projekty specjalne (zaproszenie kilkuset blogerów na Ceremonię ogłoszenia programu w czerwcu 2015, projekty kolekcji Wrocław 2016 na blogach modowych i lifestyle'owych, seria Breaking Muse na YouTube prezentująca wrocławskich twórców, zaproszenia dla blogerów i vlogerów do odwiedzenia wrocławskich instytucji kultury w roku 2015 i 2016, płatne kampanie reklamowe na Facebooku, blogach, vlogach oraz na YouTube),
- 7) ambient marketing (dressing mostów w Europie),
- 8) dressing miasta,
- 9) wydawnictwa własne i drukowane materiały promocyjne ESK we Wrocławiu i w Europie w których, zostaną umieszczone wszystkie logotypy oraz stosowne informacje dotyczące grantodawców.

Termin	Działanie
od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r.	realizacja działań założonych w opisie głównych osi programowych: działania PR i media relations, promocja płatna, wydarzenia marketingowe, produkcja i dystrybucja gadżetów oraz broszur i materiałów promocyjnych i informacyjnych; pod koniec roku prowadzone będą działania podsumowujące i utrwalające wartość ESK Wrocław 2016 (produkcja spotów, działania niestandardowe, druki i wydawnictwa działania PR media, outdoor, gadżety)
od stycznia 2017 r. do marca 2017 r.	rozliczenie i ewaluacja projektu

KATEGORIA KOSZTÓW	2016	2017	KOSZTY RAZEM
1. Produkcja spotów TV i radio	250 000	0	250 000
2. Produkcja i promocja hitu ESK 2016	0	0	0
3. Przygotowanie aplikacji mobilnej	150 000	0	150 000
4. Działania niestandardowe (organizacja, produkcja, logistyka)	500 000	150 000	650 000
5. Dressing miasta	400 000	0	400 000
6. Kulturalny roadtour po Europie	150 000	0	150 000
7. Druki i wydawnictwa	400 000	250 000	650 000
8. Działania PR i ePR (biuro prasowe, konferencje prasowe, media relations, wydarzenia i inne)	1 250 000	150 000	1 400 000
9. Organizacja studytourów / targi turystyczne	150 000	50 000	200 000
10. Media - kampania TV, outdoor, radio, internet, prasa	1 250 000	250 000	1 500 000
11. Produkcja gadżetów	500 000	100 000	600 000

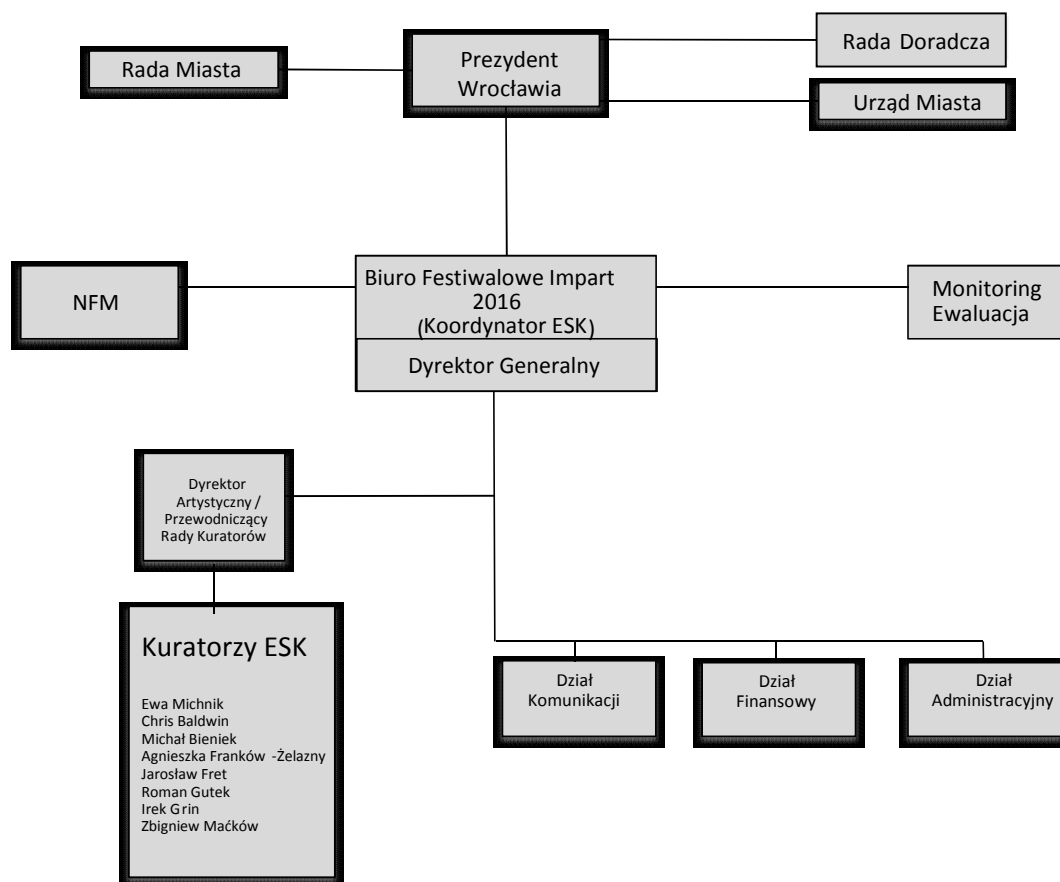
12. Widoczność i promocja na festiwalach muzycznych, działania marketingowe podejmowane z interesariuszami projektu ESK np. sektorem hotelowym, restauracjami oraz studentami	100 000	50 000	150 000
KOSZTY PW ESK 2016	5 100 000	1 000 000	6 100 000

8. Zarządzanie Europejską Stolicą Kultury 2016

Decyzją Rady Miasta Wrocławia do koordynacji przygotowań i realizacji programu Europejskiej Stolicy Kultury powołano samorządową instytucję kultury - Biuro Festiwalowe Impart 2016 - instytucję statutowo odpowiedzialną za przygotowanie i realizację projektu ESK Wrocław 2016. Poniżej przedstawiony został schemat organizacyjny i kompetencyjny projektu ESK Wrocław 2016.

Dyrektor Generalny wraz z Radą Kuratorów w strukturze zarządzania ESK 2016 odpowiedzialni są za podejmowanie strategicznych decyzji merytorycznych i finansowych oraz przygotowanie projektów artystycznych i kulturalno-społecznych zawartych w PW ESK 2016. Rada Doradcza, powołana przez Prezydenta Wrocławia, opiniuje i nadzoruje stan przygotowań do obchodów Europejskiej Stolicy Kultury. Rola Narodowego Forum Muzyki, podmiotu wdrażającego PW ESK 2016, szczegółowo opisana jest w następnym rozdziale.

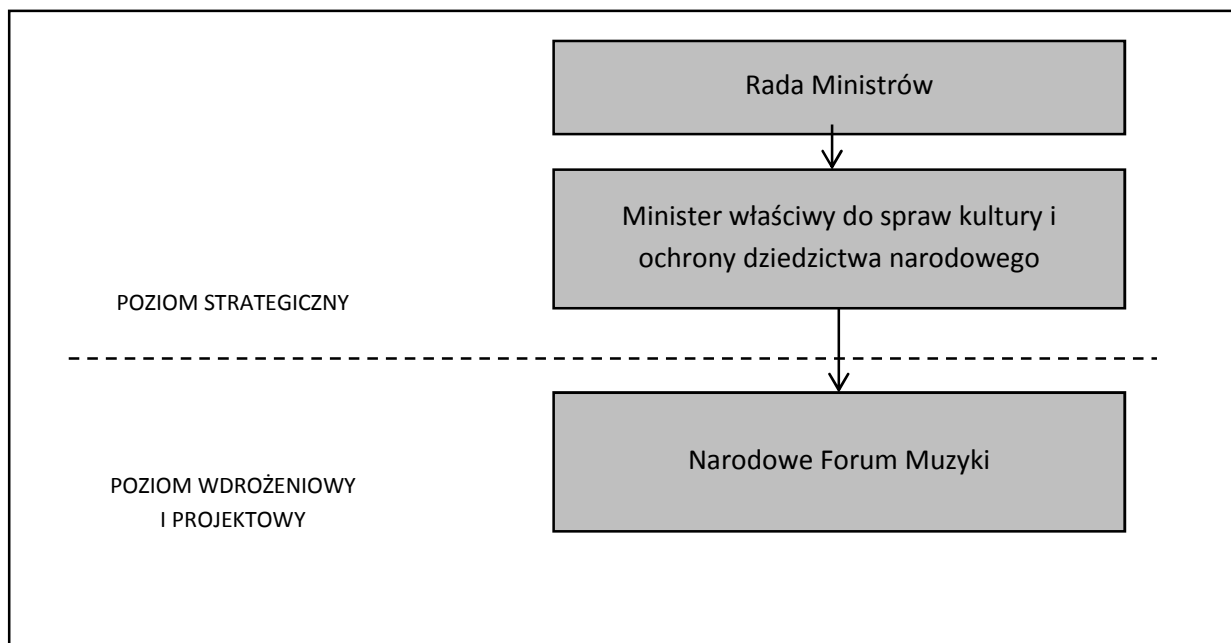
Schemat 1. Struktura zarządzania Europejską Stolicą Kultury 2016

Źródło: opracowanie własne

9. Układ instytucjonalny Programu Wieloletniego

Najważniejszymi podmiotami w układzie instytucjonalnym PW ESK 2016 są minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, realizujący Uchwałę Rady Ministrów, oraz Narodowe Forum Muzyki. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udziela dotacji, zaś Narodowe Forum Muzyki, jako beneficjent, organizuje lub współorganizuje projekty będące przedmiotem finansowania PW ESK 2016. Współpraca między Biurem Festiwalowym Impart 2016 a Narodowym Forum Muzyki została uregulowana ramową umową partnerską, z której wynika, że BF Impart 2016 odpowiedzialne jest za opracowanie i bieżące uaktualnianie programu ESK Wrocław 2016 i dostarczenie NFM informacji niezbędnych do realizacji umowy. NFM będzie administrowało procesem realizacji projektów i prawidłowego wydatkowania środków PW ESK 2016.

Schemat 2. Schemat instytucjonalny Programu Wieloletniego

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowy zakres realizacji kompetencji instytucjonalnych w PW ESK 2016:

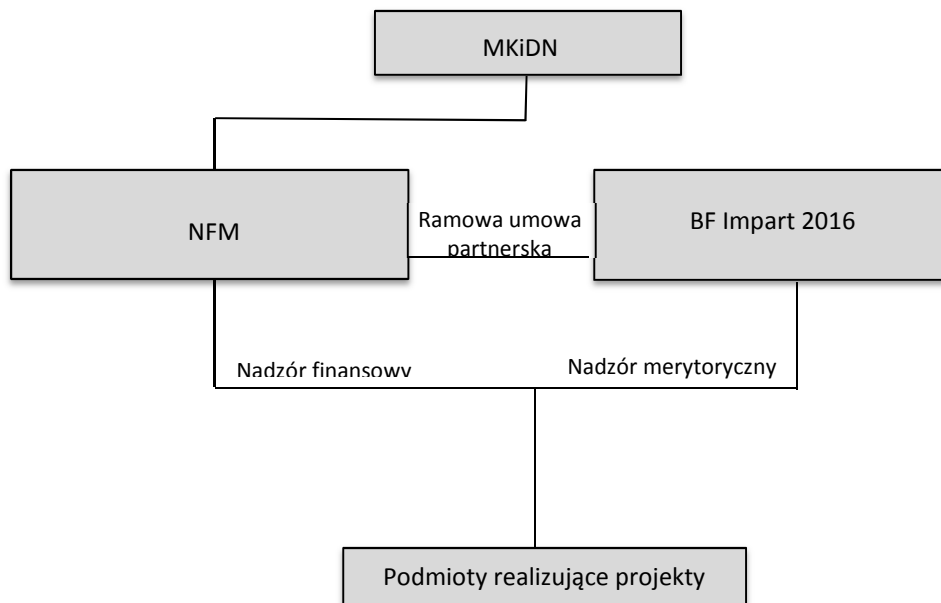
1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:
 - a) zarządzanie strategiczne PW ESK 2016, w tym: współpraca z Narodowym Forum Muzyki, monitoring realizacji PW ESK 2016, przygotowywanie sprawozdań dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - b) zapewnienie środków budżetu państwa w części 24 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego na realizację PW ESK 2016.
2. Narodowe Forum Muzyki:
 - a) zarządzanie operacyjne PW ESK 2016,
 - b) opracowanie i wdrożenie procedur niezbędnych do realizacji PW ESK 2016,
 - c) upowszechnianie informacji o PW ESK 2016,

- d) realizacja i współrealizacja projektów,
- e) wydatkowanie środków finansowych PW ESK 2016 z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa (w tym zakupy dóbr i usług, współorganizacja projektów i inne),
- f) organizacja i prowadzenie rzeczowego, finansowego oraz jakościowego monitoringu i sprawozdawczości oraz kontrola realizacji projektów i celów PWESK 2016, a następnie przedkładanie stosownych dokumentów i informacji ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- g) ewaluacja PW ESK 2016.

10. Mechanizmy finansowania, monitoring i sprawozdawczość

Procedura zapewnienia finansowania i związane z nią przepływy finansowe zakładają następujące etapy:

- a) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego informuje NFM o kwocie przeznaczonej w ramach PW ESK 2016 na realizację projektów, w podziale na poszczególne lata zgodnie z danymi zawartymi w uchwale ustanawiającej Program,
- b) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zawiera z NFM umowę/umowy na podstawie art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dotyczącą udzielenia dotacji na sfinansowanie projektów realizowanych w ramach PW ESK 2016 (umowa lub umowy o których mowa wyżej zostaną sporządzone po przedstawieniu przez NFM, a następnie zaakceptowaniu przez MKiDN szczegółowych harmonogramów rzeczowo-finansowych poszczególnych projektów),
- c) środki uruchamiane są NFM, w wysokości wynikającej z uchwały i planowanego zaangażowania w realizację projektów na dany rok budżetowy,
- d) NFM oraz BF Impart 2016 podpisują stosowną umowę regulującą prawa i obowiązki obu stron wynikające z realizacji zapisów i projektów zawartych w PW ESK 2016,
- e) NFM zawiera umowy ze współorganizatorami lub wykonawcami projektów,
- f) NFM na podstawie zawartych umów ze współorganizatorami i wykonawcami realizuje lub współrealizuje projekty zawarte w PW ESK 2016,
- g) rozliczenie dotacji udzielonej NFM realizowane jest w oparciu o zapisy umowy, o której mowa w lit. b),
- h) w przypadku, gdy współorganizatorem projektu będzie państwowa instytucja podległa MKiDN, zostanie sporządzona odrębna umowa o której mowa w punkcie b) między MKiDN a tą instytucją, która będzie regulowała prawa i obowiązki między ww. stronami, w tym NFM (uruchamianie dotacji, sprawozdawczość, itd.).

Schemat 3. Przepływy finansowe

Źródło: opracowanie własne

Narzędziami wspomagającymi proces zarządzania PW ESK 2016 są monitoring i sprawozdawczość. Niezależnie od monitoringu gospodarza Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016 prowadzonego przez UE, PW ESK 2016 podlega także monitoringowi i sprawozdawczości instytucji krajowych.

Sprawozdawczość i monitoring wspomagają proces zarządzania PW ESK 2016, dostarczają informacji o rzeczowym i finansowym postępie realizacji oraz efektywności wdrażania pomocy na każdym poziomie zarządzania i wdrażania całego PW ESK 2016, a także będą pełnić również rolę wczesnego ostrzeżenia o ewentualnych nieprawidłowościach.

W procesie sprawozdawczości i monitoringu PW ESK 2016 uczestniczą:

- 1) Narodowe Forum Muzyki - organizator lub współorganizator projektów,
- 2) Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (właściwe departamenty odpowiedzialne za nadzór merytoryczny i finansowy nad realizacją PW ESK 2016).

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego do dnia 30 marca następnego roku, w którym realizowany będzie PW ESK 2016 przedłoży sprawozdania z jego realizacji za rok poprzedni do ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Kluczowym dokumentem w zakresie zarządzania dotacją na poziomie NFM będzie harmonogram rzeczowo-finansowy wraz z listą projektów zawierająca informację o organizatorach i współorganizatorach danego projektu, stanowiące załącznik do umowy/umów dotyczącej udzielenia dotacji na sfinansowanie projektów realizowanych w ramach PW ESK 2016. Harmonogram rzeczowo-finansowy określa kwoty dotacji na realizację projektów, a w szczególności precyzuje terminy, zakresy i wartość poszczególnych projektów.

NFM zobowiązane jest do składania sprawozdań z rzeczowej i finansowej realizacji projektów zgodnie z obowiązującymi przepisami i w oparciu o wzory przygotowane przez MKiDN. Sprawozdanie bazuje na kosztorysie zawartym w umowie. Sprawozdawany zakres rzeczowy musi mieć swoje odzwierciedlenie w dokumentacji finansowej. Oprócz sprawozdania z rzeczowej i finansowej realizacji projektu, w ramach PW ESK 2016 prowadzone będą kontrole na miejscu realizacji ważniejszych projektów. Kontrole takie realizowane będą w NFM w trakcie realizacji projektów. Kontrola na miejscu ma na celu zweryfikowanie, czy NFM realizuje zadanie zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym i jest przeprowadzana przez MKiDN. Liczba kontroli będzie uzależniona od czasu realizacji projektu.

11. Wskaźniki Europejskiej Stolicy Kultury 2016

Wskaźniki realizacji całego wydarzenia ESK 2016 w pełni korespondują z celem Programu. Do konstrukcji wskaźników wykorzystane zostały dane opracowane przez BF Impart 2016, określające planowane ilości uczestników działań kulturalnych organizowanych w ramach programu ESK Wrocław 2016 oraz dane Głównego Urzędu Statystycznego i Portu Lotniczego Wrocław S.A.

Wskaźników ESK 2016 przedstawia poniższe szczegółowe zestawienie i informacje o planowanej ilości wydarzeń i uczestników w latach 2009-2020 r.

Tabela 5. Wskaźniki realizacji Europejskiej Stolicy Kultury 2016

Wyszczególnienie	2009	2010**	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba wydarzeń ogólnie*	1936	1 943	2 644	3 449	3 400	3 500	4 000	6 300	3 800	3 800	3 800	3 800
Liczba uczestników ogólnie*	756 263	778 228	1 235 067	1 202 273	1 309 293	1 414 318	1 505 986	2 636 000	1 990 600	1 956 056	1 900 000	1 900 000
Liczba turystów odwiedzających Wrocław	1 415 151	1 820 528	2 139 846	2 346 183	2 325 337	2 341 463	2 371 463	4 653 151	3 356 151	3 292 512	3 252 512	3 262 512

*dotyczy Miejskich Instytucji Kultury

**awans Wrocławia do finału konkursu o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych wewnętrznych, Głównego Urzędu Statystycznego, Portu Lotniczego Wrocław S.A. oraz opracowaniach wewnętrznych Biura Festiwalowego Impart 2016 przygotowanych przez firmę Ernst & Young

Natomiast w ramach projektów zawartych w PW ESK 2016 realizacja wskaźników jest planowana na następującym poziomie: liczba wydarzeń – 160, liczba uczestników wydarzeń – 1 813 000 osób.

12. Zasady aktualizacji Programu Wieloletniego

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wnioskować do Rady Ministrów o aktualizację lub zmianę postanowień Programu Wieloletniego. Taki wniosek może również powstać w oparciu o uzasadnione wystąpienie NFM w uzgodnieniu z BF Impart 2016 poparte przez Prezydenta Miasta Wrocławia.

13. Koszty realizacji Programu Wieloletniego

Realizacja PW ESK 2016 będzie wymagała zwiększenia środków finansowych pochodzących z budżetu państwa w części 24 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w kwocie 99 mln zł.

14. Koszty Programu Wieloletniego w stosunku do planu kosztów Europejskiej Stolicy Kultury 2016

Założenia do planu finansowego obchodów ESK w 2016 roku wykraczają znacznie poza obszar PW ESK 2016, podobnie bardziej obszerna jest lista projektów dedykowanych ESK Wrocław 2016. Generalne zestawienie kosztów poniesionych oraz planowanych do poniesienia przez Wrocław, zaangażowanych sponsorów i partnerów oraz instytucje prowadzące projekty dedykowane ESK, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Struktura finansowania Europejskiej Stolicy Kultury 2016 z uwzględnieniem źródeł i charakteru wydatków

(w tys. zł)

Składowe budżetu ESK Wrocław 2016 (w zł)						
Miasto Wrocław	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	Sponsorzy, partnerzy, fundatorzy*	Środki z programów UE, EOG**	Środki NFM w 2015 r.***	Program Wieloletni ESK Wrocław 2016	SUMA
151 000	30 000	40 000	10 000	20 000	99 000	350 000
43 %	9 %	11 %	3 %	6 %	28 %	100 %

* prognoza na podstawie już zawartych umów sponsorskich

** w kwocie uwzględniono nagrodę Meliny Mercouri 1,5 mln EURO

*** Środki przyznane przez MKiDN w formie dotacji celowej dla NFM na realizację programu Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016 w 2015 roku.

Źródło: opracowanie własne

Miasto Wrocław, jako beneficjent tytułu ESK, podjęło szereg zasadniczych działań w zakresie reprezentowania regionu oraz całego kraju na arenie międzynarodowej. Od momentu ogłoszenia konkursu o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016, Wrocław rozpoczął zarówno zwiększanie liczby inwestycji infrastrukturalnych, poszerzających ofertę obiektów na cele kulturalne, jak również podjął działania na rzecz promocji i przygotowywania poszczególnych instytucji do realizacji programu wydarzeń na rok 2016. Działania te stanowią zasadniczą część kosztów organizacji obchodów Europejskiej Stolicy Kultury we Wrocławiu w 2016 r. Na potrzeby konstrukcji PW ESK 2016 powyższa tabela zawiera tylko wydatki w kategorii OPEX bez ujęcia kosztów infrastrukturalnych.

Tabela 7. Finansowanie wydatków na Europejskiej Stolicy Kultury 2016 w poszczególnych latach (według wykonania i planu)

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	RAZEM
środki organizatorów ESK 2016, w tym:	7 800	8 350	10 500	11 900	18 000	24 000	39 000	92 000	19 450	231 000
środki NFM	0	0	0	0	0	0	20 000*	0	0	20 000
środki z PW ESK 2016	0	0	0	0	0	0	0	96 000	3 000	99 000

*Środki przyznane przez MKiDN w formie dotacji celowej na realizację programu Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016 w 2015 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Skarbnika Urzędu Miasta Wrocławia.

Wkład finansowy organizatorów programu obchodów ESK Wrocław 2016 ze źródeł własnych oraz funduszy pozyskanych z innych źródeł (w tym dotacja celowa MKiDN na rok 2015) wynosi 251 mln zł, co stanowi łącznie 72% udziału w całości wydatków. Środki z budżetu państwa przekazane z ramach PW wynoszą 99 mln zł, co stanowi 28% przewidywanych nakładów na realizację obchodów Europejskiej Stolicy Kultury 2016 roku.

W podziale na rodzaj kosztów zestawienie zaangażowania budżetu PW ESK 2016 w realizację projektów wygląda następująco:

Tabela 8. Zaangażowanie środków Programu Wieloletniego z podziałem na rodzaj kosztów

(w tys. zł)

rodzaj kosztów	wynagrodzenia	koszty organizacyjne i realizacja	koszty administracyjne	promocja	Razem
środki z budżetu państwa	43 172	35 608	4 428	15 792	99 000

Źródło: opracowanie własne

Należy podkreślić, iż ze względu na specyfikę struktury kosztów działalności kulturalnej, wysokość wynagrodzeń (w tym kosztów wykonań, kosztów autorskich, licencji) w tzw. projektach miękkich jest znacznie większa niż w przypadku projektów infrastrukturalnych.

15. Podsumowanie

Doświadczenia Europejskich Stolic Kultury wskazują na trwały charakter obchodów jako jeden z głównych wyzwań dla tego działania. Organizacja ESK wywierała korzystny wpływ na rozwój kultury i turystyki w poszczególnych miastach, a także - co ważne - wyzwalała społeczną energię, poczucie dumy i współodpowiedzialności wśród mieszkańców nominowanych miast.

W przypadku PW ESK 2016 istotny jest średniokresowy termin realizacji zaproponowanych projektów, których rezultaty powinny być widoczne w największym stopniu w roku 2016, ale również w latach następnych. Obchody w roku 2016 nie traktowane są jako cel sam w sobie, lecz impuls pozwalający osiągnąć bardziej długoterminowy efekt. Projekty realizowane w ramach PW ESK 2016 wpłyną na zwiększenie spójności społecznej, rozwój społeczności lokalnych oraz środowiska twórców kultury. Stymulować będą także rozwój potencjału ekonomicznego oraz zaplecza infrastrukturalnego miasta.

Należy podkreślić, iż ze względu na specyfikę planowania wydarzeń kulturalnych o tak rozbudowanej i bezprecedensowej w historii Polski skali, realizacja programu PW ESK 2016 uwarunkowana jest zapewnieniem stabilnego finansowania ze środków budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Przedstawiony program jest ukierunkowany na przyszłość, a jednocześnie odnosi się do historii miasta, która jest podstawą jego tożsamości. Gwarantuje to innowacyjny charakter obchodów, rozwój kreatywności społeczności lokalnych i artystów międzynarodowych. Dzięki takiemu programowi mamy możliwość efektywnego kumulowania energii wrocławian. Sukces Wrocławia będzie promowany jako sukces Polski.

Realizacja PW ESK 2016 zagwarantuje, że rozwojowi w sferze ekonomicznej oraz infrastrukturalnej w skali miasta i kraju towarzyszyć będzie rozwój w sferze najważniejszej - kulturowej. Najistotniejszym efektem działań w ramach PW ESK 2016 będzie stworzenie kapitału ludzkiego, który przełoży się na poprawę kulturalnej kondycji miasta i kraju, na szeroką aktywizację społeczną, zainteresowanie, zaangażowanie i kreatywność obywateli.

Prawidłowa i spektakularna organizacja obchodów Europejskiej Stolicy Kultury będzie zatem przełomem dla kulturalnej przyszłości Wrocławia i Polski, prawdziwym i zauważalnym sukcesem oraz świadectwem pełnej, europejskiej dojrzałości nie tylko miasta, ale całego kraju.

Realizacja PW ESK 2016 na trwale zmieni Wrocław i Dolny Śląsk oraz pozwoli umocnić pozycję Polski jako kraju stawiającego na rozwój poprzez kulturę.